"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose.....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr.1 CHICAGO, ILL., PENKTDIENIS, 1d. SAUSIS, (January), 1909 m. Metas XVII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Visiems musų skaitytojams ir draugams linkiame

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Redakcija ir Išleistuvė.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Per Kalėdas Ma[illegible] kilo riau[illegible]s ir tai gana sma[illegible]s; jos vėl [illegible]gazdino randą, kuris jau ma[illegible] vėl pakreipti valdymo bū[illegible]ą į senasias vėžes. Susirėmi[illegible]muose minių su kariumene ant [illegible]atvių buvo užmušti ir sužeisti. Ne vienam gal rodytiesi, kad [illegible]ki, kaip degtuko užsidegimas žmonių sukilimai tik blėdį atgabena, nes sukilę žmones ne gali juk mieiro atsiekti, jeigu randas turi ganėtinai pajiegų sukilimus sąvaldyti, todėl manoma, kad tokiuose sukilimuose be reikalo liejasi žmonių kraujas. Vienok iš tikro yra kitaip: pralietas kraujas rėtai kur neatgabena vaisių, jis ne žuva be ženklo, žemė užtrešta žmonių kraujais visur išduoda vaisius ypač jeigu kraujas liejasi už laisvę.

Argi kas mano, kad Maskolijos žmonės butų sulaukę iš valdžios net tų menkų laisvių, jeigu žmones ne butų riaušių kėlę; jeigu nebutų buvę ant Peterburgo, Maskvos, Varšavos, Odesos gatvių žmonių susirėmimų su kariumene. Nors susirėmimuose kariumenė paėmė viršų, bet jie taip nugązdino randą, kad jis paleido vadžias iš savo rankų ir nežinojo ką daryti. Tąsyk valdžios kaipi ne buvo, ji, teip sakant, ne teko galvos. Tik men[illegible] išlavinti, tamsus kareiviai prieš sukilusias žmonių mi[illegible] valdininkai pasikavojo už [illegible] kareivių nugaros.

Pe[illegible]sigandęs minių caras pradėjo le[illegible]sti vieną po kitam savo manifestus žadėdamas juose žmonems vis daugiau ir daugiaus laisvių; jau ne daug reikėjo, o butų pažadėjęs išpildyti didesnę dalį žmonių reikalavimų. Bet žmonės pailso, netvarka atsiliepė ir ant ekonomiško stovio, o tas, ne kariumenė, žmonis greičiausiai nutildė. Tąsyk caras ir jo tarnai atgavo vėl drąsą, kurios dėl žmonių sukilimų buvo netekę. Prasidėjo reakcija; naikinimas caro pažadėtų laisvių. Naikino jas vieną po kitai, bet visų išnaikyti neįstengs, likš kas nors, jeigu tik žmonės ne įpuls į ramų miegą. Pralietas žmonių kraujas, jeigu ne valdininkų eilėse, tai žmonių tarpe išduos vaisių. Maskvoj Kalėdų dieną atsitikimais rodo, kad vaisių išduoti pradeda. Riaušės kilusios ant Maskvos gatvių yra persergėjimu randui, jis, be abejonės tą minių persergėjimą supras, nė vieną reakcijonierišką padavadijimą ne išdrysiulyti žmonėms, nes tas gatėtų snaudžiančias dabar minias ir kitur sukelti. Randas gal labiau negu žmonės bijosi sugrįžimo tokių riaušių, kokios buvo du metai atgal. Dėl neramumo Maskolijos viduriuose užsienių piniginčiai gali visai uždaryti savo kasas ir caro randui gali pinigų nesiolinti, o be užsienio aukso jis ant savo siubuojančio sosto negali užsilaikyti.

Cholera Peterburge, užstojus didesniems šalčiams vėl smarkiau pradeda siausti; kas dieną vidutiniškai buvo po 20 naujų apsirgimų.

Maskoliškiejie reakcijonieriai, [illegible]limuj nupuolusios caro įtekmė, visokiais budais stumia Maskoliją į karą su Austrija už Bosniją ir Hercegoviną. Mat reakcijonieriai mano, kad Austriją galima sumušti, nes Austrija slavai nenorėjo mušties su Maskoliais. Pasisekimai gi karės paprastai apsvaigina minias, jos laimėjusius karuose ir [illegible] valdonus garbina, šiądien nužudžiusi daug įtekmės, geidžia karo, kad jis palengvintų jiems žmonių pančiojimą. Apsvaigusius mat visur lengviau išnaudoti negu blaivus.

Dumos posėdyj vienok užrubežinių reikalų ministeris Izvolskyj apreiškė, jog Maskolija prieš priskyrimą Bosnijos ir Hercegovinos prieš Austriją negali protestuoti, nes po karui su Turkija tapo padarytas terp Austrijos ir Maskolijos sutarimas, ant kurio pasirėmusi Austrija turi tiesą pasisavinti sau minėtas, prigulėjusias Turkijai provincijas. Kadangi Maskolija pati neturi tiesos priešintiesi Austrijai, tai ji kalbina kitas Europos viešpatystes ją užvaduoti ir sušaukti Europos didžiųjų viešpatysčių kongresą, kuriame ir Maskolijai galima but ką nors išderėti, jeigu jau nė Turkijai prigulinčius žemės plotus, tai bent panaikinimą uždraudimo Maskolijos kariškiems laivams išplaukti iš Juodųjų jurių per Dardanelių siaurumą. Bet savo mieriams Maskolijos ministeris ne randa pakaktinai pritarėjų. Supranta jo mierius Austrija ir nepritaria sušaukimui kokio nors Europos tautų kongreso; Austriją remia gana karštai ir Vokietija; be jų pritarimo kongreso sušaukti ne galima.

Jeigu su sušaukimu kongreso Maskolijos užrubežinių reikalų ministeriui nesiseka, tai jo parėmėjai, maskoliškiejie reakcijonieriai stengiasi per savo agentus sukurstyi serbus ir montenegrinus prieš Austriją. Jeigu sykį užgimtų karas, tąsyk jau Maskolija surastų progą į karą įsikišti ir ką nors sau pelnyti.

Dumos posėdyj 25 d. gruodžio Milukov užmetė randui, kad jis, su pagelba esančio Persijoj kazokų pulkininko Liachovo stengiasi ten netvarką sėti, kad suteikti Maskolijai progą užimti visą, arba bent šiaurinę Persijos dalį. Užrubežinių reikalų ministerijos atstovas vienok paaiškino, kad Maskolija tokių mierių neturi. Liachov su Maskolijos randu siekiais nieko neturi, jis yra vien esantis Persijos šacho tarnystoj oficieras, tarnauja šachui, o ne Maskolijai, kuri už jo pasielgimus neima nė jokio atsakymo.

BALKANŲ PUSSALIS.

Ant Balkanų pussalio dar prietikiai neišsiaiškino, nesusitvarkė, todėl ne galima įspėti, kas ten dar gali užgimti. Aišku vienok, kad svetima įtekmė neduoda ten dalykams susitvarkyti, kad ten kas nors nori žuvis gaudyti drumstame vandenyj.

Austrija į jos užimtas Bosniją ir Hercegoviną siunčia vis daugiau kareivių. Dabar ten jau turi sutraukusi apie 160000 kareivių ir jie sustatyti ant Serbijos ir Montenegro rubežių, kadangi mat iš ten laukia užpuolimo. Ir Serbijos ir Montenegro kariumenė sutraukta ant rubežiaus.

23 d. gruodžio į Austrijos sostapilį atėjo žinia apie sumušimą Austrijos kareivių su serbiškais netoli kaimo Cilinge. Žinia ta didelį kriukšmą sukėlė, nes žmonės manė, kad prasidėjo jau tikras karas, o jo geidžia vien vokiečiai, slavai gi nepritaria karui. Nuraminimui žmonių randas tuojaus pagarsino, kad sumušimas tas neturi svarbos, nes jame ne dalyvavo serbiškiejie kareiviai. Randas sako, jog serbiškiejie ukininkai šaudė į Austrijos kareivių pulkelį ir sužeidė vieną paoficierį. Kareiviai atsakė teipgi šuviais ir užmušė du serbu.

Turkijos parlamentas darbuojasi. Nors jis dr suvis jaunas, bet veikti ir darbuotiesi gali geriau negu Maskolijos duma, nes jo besidarbavimo sultanas ne stabdo, nesielgia teip kaip caras su duma; priešingai — sultanas stengiasi gerintiesi parlamentui. Posėdyj parlamento 28 d. gruodžio pirmininkas pranešė, jog sultanas pažadėjo iš asabiško turto pastatyti atsakantį rūmą abiejų parlamento butų susirinkimams. Už tokį pažadėjimą susirinkę [illegible] išreiškė sultanui pa[illegible]

PERSIJA.

Peterburgan atėjo žinia, buk 26 d. gruodžio Teherane bandyta nužudyti Persijos šachą už jo besipriešinimą žmoinų norams. Du ginkluoti vyriškiai, kunigais persirėdę, stengėsi prisigriebti į šacho rumą. Vienam ištikro pasisekė per sargybą įeiti ir paleisti šuvį, bet kulka pramušė vien skverną sosto įpėdinio, nieko neužgavo.

Neramumas Persijoj platinasi vis labiau, apima vieną po kitai provinciją ir šacho sostapilyj ramumo nėra, ant gatvių nuolatai atsitinka kruvini gyventojų susirėmimai su kariumene. 28 d. gruodžio visos pardavinės mieste buvo uždarytos. Juo toliau nuo sostapilio, juo ramumo mažiau. Didesnė dalis kariumenės su traukta daboti šacho ypatą į sostapilį. Mat kariškos pajiegos skiriamos ne krašto apgynimui, bet saugojimui vieno žmogaus — krašto valdono, kuris vien blogą daro gyventojams besipriešindamas jų karščiausiems geismams.

VENEZUELĖ.

Respublikoj Venezuelėj valdymas prezidento Castro galutinai pasibaigė. Įtekmingiausius jo pasekėjus, dažinojęs, kad jie padarę sukalbį ant gyvasties valdžią į savo rankas pasičmusio vice prezidento Gomezo, jis, nučėjęs pats į kariumenės kazermes, kur buvo sukalbininkai, juos suareštavo.

Atlikęs su sukalbininkais, Gomez prisakė iš kalėjimų paleisti Castro pasodytus politiškus jo priešininkus; pagarsino, jog dėl politiškų persitikrinimų prasišalinusios į užsienius ypatos be baimės gali dabar sugrįžti. Nieks čia jų už politiškus persitikrinimus nebaus. Iš titkro daugelis Castro priešminkų, pabėgusių į užsienius nuo jo persekiojimų jau sugrįžo ir tapo gyventojų karštai priimti. Užtai ir ne persekiojami dumia į užsienius žymesni e jo šalininkai. Prasišalino į kaimyniską respubliką Columbiją ir Castro brolis, jenerolas Celestinas Castro, buvęs mieste Carakas karišku gubernatorių. Matyt jie pats jaučia, kad jiems Venezuelėj jau nėra kas veikti. Taigi aišku, kad prasišalinęs į Europą prezidentas Castro ten ne vien gydytiesi iškeliavo, bet jauzdamas kįlančią revoliuciją ir jos suvaldymui neturėdamas ganėtinai pajiegų, prieš ją pabėgo.

Paėmęs į savo rankas valdžią Gomez atšaukė visus galinčius erzinti kitus kraštus Castro išleistus padavadijimus. Pradėjo tartiesi su Holandija, kurios laivai tuojaus liovėsi gaudę Venezuelės laivus.

VOKIETIJA.

Vokietijos randas pirma lyg tyčia erzindavo prancuzus, dabar pamatęs pavojų, pradėjo nusilenkti net ten, kur prancuzų reikalavimai buvo be pamato. Vokietijos parlamente iki šiol kyboj o paveikslas mušio po Sedanu, kuriame prancuzai tapo sumušti ir jų ciecorius pasidavė vokiečiams. Tas abrozdas erzino prancuzus ir jų ambasadorius tą pasakė atvirai. Pasakymas ne pasiliko be vaisių, nes abrozdas iš parlamento rumo tapo parsalintas. To nė jokio kito krašto randas nebutų padaręs, neišskiriant susidraugavusios su Prancuzija Maskolijos, kur iki šiol naujų metų dieną apvaikščiojamas pergalėjimas prancuzų 1812 metuose.

Pietvakarinėse Afrikos vokiškose valdybose prieš vokiečių valdžią pasikėlė vėl iš naujo čiabuviai hottentotai, kurie jau buvo pasidavę. Jie Kalėdų dieną užpuolė farmas dviejų vokiečių galvijų augintojų ir užmušė du vokiečiu. Atsiųstą kareivių pagelbą hottentotai užpuolė ir septynis kareivius užmušė. Vokiškiejie kolionistai, bijodami hottentonų užpuolimo, bėga į pajurius, apleidžia savo farmas. Tuose kraštuose vokiškų kareivių yra [illegible] apskričio [illegible] labai mažai, tie gi, kurie ten yra, neįstengia apginti kolionistų nuo čiabuvių užpuolimo.

PRANCUZIJA.

Kalėdų dieną, vaikščiojant Prancuzijos prezidentui netoli savo rumo ant jo užpuolė koksai vyriškis ir iš užpakalio apglėbęs, gerai patąsė už barzdos prezidentą. Užpuolikas likosi suimtas. Pasirodė, kad jis buvo įnagiu monarchijos šalininkų organizacijos vadinamos Geltonuoju Sindikatu. Policija iš syk manė kad užpuolikas yra nepilno proto, bet dabar ji yra kitokios nuomonės. Ji padarė kratą redakcijoj tos organizacijos leidžiamo laikraščio ir suėmė jo išleidėją Vitry, parlamento atstovą. Kadangi dabar, dėl Kalėdų ferijų parlamentas paleistas, tai mat Vitry gali but suimtas.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus karo teismas pasmerkė kareivį Joną Borozdiną sušaudyti. Borozdinas kaltinamas už tai, jog stovėdamas ant sargybos šovė iš apmaudos į paopicierį ir paskui pabėgo, bet buvo tuoj suimtas.

Lietuvių ir žydų kalboje bus skaitomos šešios lekcijos lapkričio ir gruodžio mėn. Lietuvių kalboje skaitys Dr. Matulaitis, žydų kalboje Dr. Rafes. Jie abu skaitys apie tai, kaip yra sutaisytas žmogaus kunas. Skaitant bus rodoma stebuklingu žibintuvu pavekslai, paaiškinantiejie tą, ką skaitytojai žodžiais pasakos. Lietuvių kalboje bus skaitoma apie septintą valandą nedėldienių vakarais Lietuvių Savitarpinės pašelpos bute (Prancškonų muruose, prie Lydos skersgatvio).

Yra sumanymas įkurti vieną mergaičių mokytojų seminariją Gardino gub. (Derečinos miestelyje), antrą gi Kauno gub. Yra dabar, pakeltas klausimas apie prirengimą toms seminarijoms kai-kurių butų, prigulinčių karo žinybai.

Keletą dienų atgal atvyko Vilniun Stanislovas Jasinskis, buvęs leidžiamojo Paryžiuje lenkų laikraščio "Haslo" redaktorius, ir apsistojo Europos viešbutyje. Netrukus policija padarė pas jį kratą, suėmė visus pas jį rastus raštus ir jį patį.

Šiomis dienomis, pačiam vyskupijos valdytojui pirmininkaujant, susirinko taryba apgalvojimui, kokiu budu padaryti galą vaidams tarp lenkų ir lietuvių. Toje taryboje dalyvavo visi Trakų pavieto klebonai, taipogi dvarininkų atstovai iš kiekvienos parapijos po vieną.

Nutarta galų gale, kad kiekviena parapija išrinktų lygų skaičių atstovų ir nuo lenkų ir nuo lietuvių ir kad tie atstovai savo parapijose rinktų balsus, kas nori lenkiškų pamokslų ir giesmių, o kas nori lietuviškų.

Tie atstovai turi veikti sulyg jiems nurodytų įsakymų. Tų įsakymų išdirbimui buvo išrinkta komisija, kurioje dalyvauja kun. Racevičius, kun. Petrulis, inž. G. Sokolovskis ir Br. Malevskis. Tie įsakymai bus suruošti per dvi sanvaitė.

Tame susirinkime dalyvavo 60 žmonių. Buvo pakelti keli sumanymai, žadantiejie įvesti santaiką. Buvo nuspręsta, jog nauji klebonai neprivalo savarankiškai daryti bent kokias atmainas bažnyčiose, į kurias ką tik atvyko.

Lapkričio 19 d. buvo krata pas "Ežio" leidėją K. Stiklių. Jieškota bombų, revolverių ir tt. Rasta tiktai ir paimta "Ežio" numeriai, laiškai, rankraščiai. Viso paimta 65 raštai.

Lapkričio 12 d. Vilniaus ka[illegible] apskričio [illegible] Giršą Hofmaną pakarti už apiplėšimą ir užgavimą Gardine generolienės Gorbacevičienės.

("V. Ž.")

Vilniaus gubernatorius laikinai uždengė Vilniaus muzikos ir dramatiškos dailės mylėtojų susirinkimą. Apie galutiną tos draugijos uždengimą gubernatorius pavedė rupinties Vilniaus gubernijos valdybai. Klubas pradėjo tik veikti lapkričio 8 dieną ir kaipo jo uždengimo priežastis yra paduodama—jo nepritaikytas prie įstatymų veikimas, įleidimas susirinkiman svečių be narių rekomendacijos ir tt.

Apie 1870 metus valstiečių lėšomis buvo įkurtos penkios mergaičių mokyklos: Taujėnuose, Raguvoje, Troškunuose, Subačuje ir Kupiškyje. 1905 metais visos tos mokyklos buvo uždengtos ir stovėjo tuščios lig šiam rudeniui. Dabar mokslas vėl prasidėjo tose mokyklose.

IŠ KIAUKLIŲ, Vilniaus gub.

Žmonės čia tamsus. Laikraščius mažai kas skaito. Norėta pastatyti Kiaukliuose mokykla, bet žmonės nesutiko dėlto kad valdžia mažai duoda pašelpos.

Žmonės čia kalba, buk ponai papirkę v. dumą, kad neduotų biedniems žemės ir kad valstiečiai taisytų kelius per ponų laukus. Nors valstiečiai sueigoj nutarė netaisyti kelių per ponų laukus, bet vietinė administracija verčia juos taisyti ponų laukuose kelius ir nenorinčius taisyti baudžia. J. Kaziškis.

("V. Ž.")

IŠ RUMŠIŠKĖS, Kauno gub.

Rumšiškis gan didelis ant Nemuno kranto miestelis. Žmonės maža apsišviestę. Tiek ir težino, ką girtuokliauti. Šventomis ir paprastomis dienomis slaptose ir atvirose smuklėse visuomet rasi girtuokliautjančių. Mat, tarp didelių miškų gyvendami žmonės turi čia nemažą uždarbį, kurį tuoj ir pragėria. Pasigėrę nelabai bemėgsta ir lietuviškai kalbėti: tuomet, vos liežuvį apverzdami, kalba jau lenkiškai ir rusiškai.

Laikraščių ne tik pirmeiviškųjų, bet ir atžagareiviškųjų nemėgsta.

Nuo dumos nieko gero nelaukia, nes didžiuma atstovų, kaip rumšiškėnai mano, glaudžiasi prie valdžios šono. Nors atstovų "dumos" naujai atstovų išdirbtiejie įstatymai) valdžios ir busiančios priimtos ir atstovai nebusią pavaryti, bet tokios "dumos' apsunkisiančios vien žmones....

Rugiai ir vasarojus nuo lietaus taip žuvo, kad sėkla sunku atgauti. M. Str.

("V. Ž.").

IŠ BARKLAINIŲ, Kauno gub.

Nuo 1907 metų Barklainiuose vietinio dvarponio P. Š. rupestimi tapo atidengta pradinė liaudies mokyklą. P. Š. paaukojo dešimtnę žemės, valdžia-gi įsteigė ir savo lėšomis užlaiko mokyklą. Vieta mokyklai labai patogi: arti prie B-ių yra 7 sodžiai didesni ir apie 4—5 mažesni, iš kur vaikai gali lankyti mokyklą. Dabar mokykloje yra apie 50 vaikų, nes pasamdytamjame name labai mažai vietos ir užtai daugumai vaikų, dėlei stokos vietos mokykloje, prisiėjo atsakyti. Iš surinktų žinių pasirodo, kad išviso norinčių šįmet lankyti mokyklą buvo 136 vaikai ir 105 merginos; lanko-gi 43 vaikai ir 9 merg., lieka už mokyklos sienų 93 vaikai-berniukai ir 96 mergaitės. Matydami šitokį liudną apsireiškimą kai-kurie prakilnesniųjų ukininkų užmanė prašyti valdžios, kad Barkl. atidengtų dar ir mergaitėms mokyklą. Pakviesti į B. 20-X-08 m. susirinko apie 30 vyrų iš apielinkės sodžių pasikalbėti apie tai, kaip atidengus ir mergaitėms mokyklą. Dalykas [illegible] Bark[illegible] draugijos valstiečiams paaukoti nors pusę dešimtinės žemės. Valdžia-gi apsiima užlaikyti mokyklą. Čia tai ir "išlindo yla iš maišo": atsirado keli ukininkai, kurie tik pajuokė tą sumanymą: "girdi, musų vaikai i taip mokyti, gali mišių maldas paskaityt, o dagi ir "paviestką"; steigti dėl kitų, ne musų dalykas, tegul sau perkasi kam reikia, mes apsieisime ir be tos mokyklos". Nežiurint į tokias puikias kalbas, visgi balsų daugumu nutarta rupinties mokyklos atidengimu. Kadangi sueigon susiėjo labai mažai ukininkų, todėl galutinas nutarimas tame dalyke atidėta ligi susirinks tiesuota sueiga. Gaila butų, kad šis puikus sumanymas suirtų. Kiek tat vaikų, užaugę išmetinėtų tėvams, kad jie nesirupno jų išmokyti!

M. iš B—kų.

("V. Ž.")

IŠ PANEVĖŽIO.

Nusinuodijo bevalgydamas blynus 60 metų Blaževičius. Jis gyveno pas Laurynavičius. Laurynavičienė, bekepdama blynus, pati vieną suvalgė ir savo vyrui davė vieną. Tuoj abudu pasijuto blogai, atsigulė ir ėmė vemti. Sugrįžęs Blaževičius davęs ligoniams šio-to, pats pabaigė blynus valgyti, nes Laurynavičiai jų nebenorėjo. Už pusantros valandos jau buvo baisiose kančiose pasimirę. Buta miltų senų, o gal ir nešvarių. Pirkdami, žiurėkite, kad nebutų supelėję.

Miškinis.

("V-tis").

IŠ UKMERGĖS.

Musų gimnazijos lietuvių kalbos mokytojui yra paskirta 300 rublių algos, bet mokytojo, norinčio tą vietą apimti, ligšiol neatsiranda. Norintis ir turintis teisę tą vietą apimti mokytojas turėtų kreipties į gimnazijos komitetą. Jei toks mokytojas dar galėtų davinėti iš kitų mokslo šakų privatines lekcijas, tai už jas Ukmergėje galėtų užsidirbti kas mėnesį nuo 40 lik 50 rublių.

("V. Ž.")

IŠ BIRŽIŲ, Panevėžio pav.

Lapkričio 3 d. keletas Biržių valstiečių buvo pakviesti gr. Tiškevičiaus Atstravos dvaran, kad paaiškintų, kokiu budu galima pagerinti ukis viensėdžiais gyvenant, nes norinti tai žinoti žemdirbystės ministerija. Buvo nuėję dvaran A. Kutra, J. Jakubonis, J. Vaitajtis, J. Valiulis ir viršaitis M. Dagis. Ko jie reikalavo ukio pagerinimui — nežinau gerai, tik vieną girdėjau, kad reikia rupinties sulaikyti darbininkų išeivystę ir sušvelninti jų atsinešimą prie ukininkų. Viršaitis gi M. Dagis pasakė, kad sulaikyti darbininkai nuo išeivystės sunku ir nuo jų sulaikymo ukis neikiek nepagerės, jei mes busime neapsišvietę.

Dauguma viršminėtųjų ukininkų veda trilaukį ukį, o kiti ir visai nedirba patįs žemės, atiduoda ją ant pusės, taigi iš savo tarpo surado du tokiu ukininku, kurių ukis šiek-tiek pavyzdingiau vedamas, kad galima butų aprašyti. Aprašyta Jono Vaitaičio ir M. Šepečio (kuris susirink. nedalyvavo) ukiai. Tik vargu bus teisingos paduota žinios, nes pavyzdin, M. Šepetys, uždavus jam 20 klausimų apie jo ukį, nenorėjo atsakinėti ant jų.

Nesuprantama, kodėl valdžia valstiečių reikaluose nesikreipė tiesiog į valstiečius, bet per dvarininką, kuris patsai blogai ukininkauja, nes prašė valdžios pašelpos ir gavo 250000 rub.?

("V. Ž.")

IŠ BIRŽIŲ, Panevėžio pav.

Nežinomų piktadarių gauja vidurnaktyje į lapkričio 5 d. užpuolė Biržių valsčiaus raštinę Medeikiuose. Gerai organizuoti plėšikai (apie 30) iš visų pusių apsupo namą. Seši iš jų, šaudydami į viešą vidun, visi kiti [illegible] bėgtų sodžiun. Raštininkui pasisekė pasislėpti tenpat raštinėje. Gerai pristučyję raštininko žmoną ir gavę iš jos tik 3 rublius, stojo prie valsčiaus geležinės kašos. Nors ir viena spyna tą-patį vakarą buvo išimta ir atiduota kalviui pataisyti, visgi atplėšti kasą buvo sunku: ištisą valandą darbavosi, kol kaltas iškirto sieną, dirbo pasimainydami, liepiant vaitui, kurs ten-pat drąsiai ir aštriai davinėjo įsakymus. Kasoje rado apie 500 rublių. — Apsiruošę valsčiaus raštinėje, plėšikai apsiautė monopolį, netoli nuo raštinės. Per langą susigrudo tie patįs šeši vyrai; visi kiti pasiliko sargyboje. Pardavėjas, pajutęs pavojų, buvo jau lipąs ant bėlingo, norėdamas pradėti rėkti ir šaukti pagelbon, bet nesuspėjo: revolverių šuviai sulaikė jį; buvo priverstas atrakinti kasą. Monopolyje padaryta nuostolių už 90 rublių; kasoje rasta apie 50 rubl. ir už 40 rubl. paimta spirito. — Gauja taip pranyko, kad ir pėdsakų susekti negalima. Kalba, buk tai ta pati gauja, kuriai nepasisekę išplėšti Čipėnų valsčiaus kasą. — Kai-kurie Medeikių sodžiaus gyventojai girdėję šaudymą ir pykinimą valsčiaus raštinėje, bet niekas neišdrįso iškišti nosies iš savo dubos. B.

("V. Ž").

IŠ ŠIAULIŲ.

"Vienybė" rašo: Paskutiniuoju laiku Šiauliuose pasirodė be vyresnybės leidimo mokinių laikraštis rusų kalba "Učenik". Šiomis dienomis tapo išvarytas iš gimnazijos septintos kliasos mokinys Faivušas, žydas, už [illegible] laikraščio platinimą.

("V. Ž.")

Suimtasis lapkričio 14 d. banke bedirbbans buv.II Dumos atstovas A. Povylius paleistas iš kalėjimo lapkričio 29 d. apie 8 val. vakare. Kartu paleido Mačiuną ir Dokalskį. Besuimant buvo pas jį padaryta krata, bet paimta tiktai 4 motinos ir seserų laiškai ir dumos kalbų juodraščiai. A. P.

("V. Ž.")

IŠ VIEKŠNIŲ, Šiaulių pav.

Lapkričio 18 d. vietiniame malune atsitiko nelaimė. Vakarą aštuntą valandą bemalant sprogo viršutinis girnų kulys. Skeveldros akimirksniu išlakstė zirzdamos į visas puses. Pasidarė užėsys. Užgeso liampos. Tuo laiku netoli pasitiko trįs žmonės: malunininko bernas ir dvi moteriškė. Bernas, labai sužeistas, tą pačią naktį pasimirė. Moteriškės nepavojingai sužeistos: viena per strėnas, antroji per pečius. Girnos buvo iš fabriko lietinės. Panašių atsitikimų yra ir pirmiau buvę. Taip-pat suižo viršutinė girnapusė bemalant Santeklių dvaro malune ir Kapėnų popierų fabrike. Tiktai ten nebuvo nelaimių su žmonėms.

("V-tis").

IŠ UTĖNŲ, Ukmergės pav.

Kiti Lietuvos kampai per laikraščius gali pasigirti savo nuveiktais apšvietimo ir kitais prakilniais darbais, o Utėnos valsčius dažniausia — gali tik pasiskųsti tebeviešpataujančiu tamsumu ir jo vaisiais. Tiesa, jau ir čia kur-nekur šviesos spinduliai praskleidžia tamsumos rukus ir gaivina gyvenimo auglius. Po truputį pradedą laikraščius ir knygeles skaityti ir suprasti savo reikalus ir naudą. Žemę jau geriau įdirba, sėja kai-kurie mineralines trąšas, dobilus. Kai-kurie sodžiai šįmet rudenį viensėdžiais išsiskyrst.. Tai pirmiejie žingsniai, kad ir netvirti pradžioje, bet vis dėlto prie naujojo gyvenimo linkę. Bet kiek tai tebėra tamsybės, blogumo, kuriame nyksta ir žusta gerumo spindulėliai, kaip juroje vandens lašai! Degtinės ir alaus [illegible] mas, pėstynės, užmušimai [illegible] kitokių nesąmonių [illegible] suteikia [illegible]

jams vieno miestelėno per spalių 16 d. mugę nudurimą, apie kurį jau buvo rašyta viename laikraštyj. Pėštynės, matomai, įeina madon. Kumštis vartojama menkai progai atsiradus. Duokim, kad ir šis atsitikimas. R. malunininko gimė vaikas ir su juo, žinoma, pirmutinis rupesnis — krikštynos. Ketvirtadieniui (spalių 30 d. d.) jis pasiliuosavo nuo darbo pasijieškoti sau kumų. Jų jam bejieškant, susitiko jį maluno savininkas ir liepė eiti namo kokio tai dalyko atlikti. Tas jam nurodė, jog eiti tuojau jis negalįs, meldė jį bent valandėlę palaukti: jis dar kumo savo nepavaišinęs. Su kumu besivaišinant, jam prisiėjo užsiplepėti ir ilgiau, nekaip savininkui buvo prižadėjęs. Tai menkutė priežastis, dėlei kurios, rotls, nevertėtų triukšmo kelti, ypačia, kad tą patį darbą kuopuikiausiai galėjo atlikti ir pats maluno savininkas be jokio sunkumo. Pagalios jis galėjo piniginę bausmę uždėti ant samdininko, jeigu jau dėl jo priežasties jisai turėjo nuostolių. Bet maluno savininkas pažiurėjo į tai kitoniškomis akimis ir nusprendė saviškai pasielgti su neklaužada. Įsibraukė jis malunininko kambarin, kur gulėjo ką tik po mažo ligonė, ir jos akyvaizdoj šoko su kumščiais jos vyro daužyti. To triukšmo amžinai pergązdinta ligonė pasikėlė nuo lovos ir kiek galint įtempdama savo jiegas, bėgo vyrų tarpan savo vyro apginti. Vargšė, tur-but, manė, jog jos moteriškas padėjimas sustabdys vyro mušimą. Bet liko vėl prie lovos atmesta, tik jos šaukimas žmonių į pagelbą sustabdė įsismaginusį mušėją. Panašus nekulturiški tarp darbdavio ir samdininko santykiai, kumščia paremti primena baudžiavos laikus, kuomet ponas viešpataudavo ant "chlopų" su kančiuko pagelba ir pagal savo įgeidžio tvatindavo jų snukius. Baudžiavos nebėr. Bet kuomet gi susilauksim, kad žmogus pradėtų žmogų, guodoti, ant galo, kad nors kitų veido nedaužytų?

Žiniuonis.

("V-tis").

NUO DUKŠTO GELŽKELIO STOTIES.

Zarasų pav.

Lapkričio 3 d. nežinomas koks žmogus jau sutemus važiavo skersai gelžkelio. Traukinys tą valandą ant jo užšokęs, ant vietos užmušė jį.

("V. Ž.")

IŠ AUGŠTADVARIO,

Zarasų pav.

Baisi žmogžudybė atsitiko Augštadvaryje (Panedėlio val.). Lapkričio 16 d. pati užšovė savo vyrą, p. Kosčialkauską, Augštadvaro savininką. Užmušime įtariama dar ir sunus p. K., nors motina visą kaltę prisiima ant savęs. Vėlionis vedė gyvenimą netikusį, buvo neištikimas savo žmonai ir jau baigė praleidinėti savo dvarus. Žmona jo gyveno Augštadvaryj, o jis pats kitam dvare. Lapkričio 16 d. p. K. atvyko į Augšt. ir derėjosi su žydais apie obuolius. Pati paprašė p. K. užeiti pas ją, ir neužilgo žydai išgirdo šovimą, riksmą ir šuns lojimą. Persigandę žydai išbėgo ant kiemo ir pradėjo šaukti į pagelbą, o ponia išėjus ant prieangio pasakė vežikui: "Tavo pono jau nėra: aš jį nušoviau"! P. K. nušautas kulkomis iš revolverio ir muštas į galvą kokiu tai daiktu.

J. Slavas.

("V. Ž.")

IŠ ABELIŲ,

Zarasų pavieto.

Abelių valsčiaus Deksnių sodžiaus ukininkas Kvilunas, grįždams geležinkeliu iš už Dinabarko (kur jis tarnauja zakristijonu) namo pasiviešėti, turėjo su savim pusbutelį užnuodytos degtinės. Važiuodamas susipažino vagone su kaž-kokiu nepažįstamu žmogum ir sužinojo, kad tasai turi tris aukso žiedus ir 300 rub., atsisveikindamas pavaišino tą žmogų užnuodytąją degtine. Išgėręs degtinės tasai žmogus tuojau užmigo, o Kviliunas ,išėmęs iš jo kišenės 300 rub. ir žiedus, iššoko iš traukinio ir pasiėjo namo. Matyt, degtinėje mažai buvo nuodų, kad tasai žmogus tuojau nubudo ir, neradęs kišenėje nei pinigų nei žiedų, iššėdo Rokiškyje iš traukinio ir leidosi į Abelius jieškoti vagies. Kviliuno tačiau namie nerado. Davus žinią telegramu į visas puses, Kviliunas tapo suimtas ir pasodintas kalėjiman.

Augštasis.

("V. Ž.")

IŠ GRIVOS,

Kuršo gubernijos.

Šiomis dienomis tapo mums prisiųsta adresas rusų kalba, kurį Grivos rusai įteikė išvažiuojant iždo rinkimų inspektoriui p. Jonui Gėdiminui-Beržanskiui-Klausučiui. Tarp kito ko, šiame adrese p. B. giriamas už tai, jog budamas caro ir tėvynės tarnu, rėmęs rusų valstybiškumo pamatus Kuršo pakraštyje.

("V. Ž.")

IŠ RYGOS.

Jau gan seniai Rygos lietuviai svajoja apie banko (ar taupomosios kasos) įsteigimą. Buvo daryta daug susirinkimų, kurie svarstė šį klausimą, bet toliau sumanymų bei svajonių nenužengta: pasiskųzdavo musų "mokslo vyrai", susirinkę, kad nėsą žmonių-specijalistų, kurie sugebėtų tą dalyką vesti, kad dar lietuviai nesubrendę, vieni neįsteigsią to padaryti ir tt.

Tuo tarpu lenkai (daugiausiai "aušrininkai", "Aušros" draugijos kadaisiai lietuvių įkurtos, o dabar lenkų-endekų, lietuvius išgujus, pasisavintos) bute susirinkę, nusprendė pasinaudoti tokiu lietuvių sau neužsitikėjimu, butent: jie nutarė įkurti "Vakarų savitarpinio kredito draugiją", kuri, kaip susirinkimo laiku (lapkričio 2 d.) buvo pranešta, stengsis dvarininkų ir kitų didžpinigių reikalus aprupinti, nesiskaitydami su kokiaisten "plikakišeniais" (golokišenie). Nors "V. Žin." No. 245 p. A. Agars ir ragina, idant lietuviai sukrustų ir kuoskaitlingiausiai įsirašytų į tą draugiją, tačiau aš manau, kad lietuviai nesiskubįs kišti savo pinigų ten, kur rupįsis užganėdinti didžturčių reikalavimus, nes mes jau nebenorime lopyti plyštančių dvarininkų kišenių savo kruvinai uždirbtais skatikais.

Be minėtojo "vakarų banko" lenkai žada atidengti dar taupomąją kasą mažturčiams (vežėjams, pabrikų darbininkams, smulkiems pramonininkams, pirkliams ir k).

Matydami tokį drąsų lenkų žingsnį, ir lietuviai sukruto. Lapkričio 14 d. jie susirinkę, nutarė įsteigti Rygoje "Lietuvių taupomai-skolinamąją kasą" ir tuoj siųsti prašymą finansų ministeriui, idant leistų tokiai draugijai gyvuoti; čia-pat buvo pasirašyta po prašymu.

Iš susirinkusiųjų po prašymu pasirašyti kalbų galima numanyti, kad "Lietuvių taupomai-skolininamoji kasa" turės didelį pasisekimą, nes lietuvių Rygoje skaito virš 30000 ir įmokėjimai į minėtą kasą labai lengvai išpildomi, butent: tik po vieną rublį kas mėnuo. Regis, kad visi lietuviai kuopuikiausiai supranta, kaip svarbu mums turėti tokią taupamai-skolinamąją kasą. Panašųs pinigų taupimai nulems geresnę ateitį kaip pramonininkui, taip lygiai ir pabriko darbininkui. Tai-gi, beabejonės, lietuviai vienas kitą ragįs, idant kuodaugiausiai žmonių prisidėtų prie sumanytos "lietuvių taupamai-skolinamosios kasos".

Kraujučių Stasys.

("V. Ž.")

IŠ SENAPILĖS.

"Šviesos" draugijos centro komiteto nariui Dr. K. Griniui Varšavos general-gubernatorius pasiulė pasirašyti, kad išvažiuos iš Lietuvos. Nusprendimas apie tai iš Varšavos išsiųstas dar 20 XI, bet Gr. ligšiol dar tebelaikomas kalėjime. T.

("V. Ž.")

IŠ VILKAVIŠKIO.

Vilkaviškio privatinė gimnazija, turinti visas valdiškųjų mokyklų teises, šįmet atidarė jau 4 kliasas ir priešklias. Priešklias yje yra 17 mokinių, I kl. — 40, II — 38, III — 23 ir IV — 21. Išviso 139 mokiniai. Lietuvių priešklias yje — 2, I kl. — 23, II — 19, III — 11 ir IV — 4. Išviso 59. Rusų išviso 15, liuteronų 5, totorių 2, žydų 58.

Tą gimnaziją įkurė turtingieji Vilkaviškio žydai, kurie, susidarę komitetą, sumetė 6000 rub. atsargos kapitalo, 200 rub. reikalingiems daiktams įsitaisyti, ir 600 rub. pernai metų nepritekliui apmokėti. Štai kaip žydai nesigailį apšvietimo rekalams! Vilkaviškio lietuviai su visais apylinkės valstiečiais ir dvarininkais tokios naštos nejiegė ant savęs užsikrauti.

Mokiniai metams moka po 100 rub., o žydukai net daugiau.

Mokslo dalykais tačiaus ne įsteigėjai rupinasi, bet p. Razumeičikas su mokytojais. Mokykla stinga senovės kalbų mokytojo, kuriam butų mokama išpradžių bent 100 rub. mėnesiui. Gerai butų, kad atsirastų lietuvis, išėjęs kalbų skyrių. Reikalingas ir auklėtnamis, nes dabar mokiniai gyvena, kur tinkami, be jokios globos. Stingame ir repetitorių. Tuo tarpu tesidarbuoja universiteto studentas p. Mačys ir vienas žydas. Repetitoriai čia turėtų neblogą uždarbį.

Kaimietis.

("V-tis").

IŠ BARTININKŲ,

Vilkaviškio pav.

Musų apielinkės dvarponiai susitarę, šįmet nuo Martino numažino visiems kumečiams po 3 pudus rugių. Per streikus ponai sakė, kad jie pridedą tik iš savo geros širdies, anaiptol ne darbininkų priversti. Kaszin-kur dabar toji gera ponų širdis?

Dabar aiškiai mato dvaro darbininkai, kad jie rankų bučiavimu ir meldimu nieko iš ponų nelaimės.

J. Pelėda.

("L. U.").

IŠ KROSNOS,

Kalvarijos pav.

Pirmą advento nedėldienį (lapkričio 29 d.) kun. P. Slavėnas po poterių ėmėsi "persergineti" žmones, kad ateinančiais metais neužsisakytų ir neskaitytų bedievių laikraščių — "Liet. Ukininko" ir "Viln. Žinių". Jis sakė, kad dagi turįs apie tai paliepimą net nuo dvasiškosios valdžios iš Seinų. Jeigu, girdi, jųs neužsisakysite, jeigu neduosite jiems jokios pašelpos tai turės galą gauti ir "Liet. Ukininkas" "Viln. Žinios". Toliau kunigas S. sakė: "Dabar jau pasiliko išblaškyti visi jusų priešai, tai dabar jau nebus kam prikalbinėti jus išsirašyti tuos bedieviškus laikraščius, tuos plepalus".

Reikia žinoti, kad pas mus buvo įsikuręs "Šviesos" skyrius, ir šitie žodžiai į šviesiečius ir buvo taikomi.

Dzukelis

("L. U.").

IŠ VIŠAKIO-RUDOS,

Marijampolės pav.

Kadangi kas metai atlanko apie 5000 žmonių Rudos šaltinėlį, tai labai neprošalį bus apie tą, žmonių vadinamą "šulinėlį" paduoti žinias:

Kaip seniejie pasakoja, jau netoli šimto metų atgal, kaime Sukuriskėje (arba Bujakiškėje) buvo "nadlesnas" — prusas, — kuris arti Rudos (1 verstas) aptiko vietą, panašią į šaltinį. Jis ten nusiprausė sykį — kitąsyk, ir jam, kaip sako, "akįs prašvito", tai yra sveikesnės ir smagesnės pasidarė. Patėmyjęs, kad čia sveikas vanduo, "nadliesnas" kusė žmonės aptaisyti šaltinėlį savo naudai, bet kadangi šie nieko nedarė, tai "nadliesnas" pats padarė lieptus ir aptaisė šaltinėlį. Žmonės pradėjo naudoties vandeniu, o paskiau, paskaitę šaltinėlį stebuklinga vieta, pastatė katalikų koplytėlę. Taip buvo daug metų. Supuvo lieptai ir aptvaras, o žmonės klampodavo prie šaltinėlio per gilų dumblyną ir drumzdavo vandenį. Per šventes sudėdavo pinigų ir kitokių daiktų, kuriais naudojasi Rudos klebonas, bet šaltinėlio nieks neaptaisė.

Tiktai apie 25 metus atgal, kada statė Rudoje dabartinę bažnyčią, meisteris, kuris statė tą bažnyčią, pasiprašęs klebono leidimo, savo kaštu gražiai aptvėrė šaltinėlį, grįstais aplink apdengė ir ant pat šaltinėlio pastatė po stogu gipso stovylą, paveikslą Panelės ŠŠ. — Nuo to laiko apie taisymą šaltinėlio niekas nesirupina. Kas metai kunigas per Šeštinės šventina šaltinėlį. Žmonės ateina iš gana tolimų kraštų: kas prausiasi, kas geria ir daugumas bonkose namo neša vandenį. Per šventes, kaip štai: Šeštines, Sekmines, šv. Baltramiejų ir k., sumeta aukų pinigais ir kitokiais daiktais apie tris šimtus rublių į metus. Pinigus klebonas žeria į savo seniai žinoma bedugnią kišenę, o tukstančius žmonių apsaugoti nuo nešvarumų, tekančių į šaltinėlį, nė nemislyja. Vienas ukininkas prašė klebono atiduoti tik pusę pinigų, paaukautų vieną dieną — per šv. Baltramiejaus alaidus (nerokuojant daiktų) ir norėjo aptaisyti šaltinį, bet klebonas tik mostelėjo ranka ir pasakė: "nesirupinkit, aš pats pataisysiu". Taigi priseina pamislyti, ar neteisybę tik pasakė viens žmogelis apie pagriebimą šįmet iš koplytėlės pinigų, ištardamas: "bereikalo tik vaudė ir mušė tuos plėšikus: juk jis tiek, ar pas plėšikus dingsta pinigai ar pas prabaščių be jokios naudos"....

Jei dar pridėsiu, — kad per 10 sieksnių nuo šaltinėlio ant kalnelio prusų kapinės, kuriose dar ir dabar laidoja, — kad nuėjęs radau tame šaltinėlyj negyvą varlę, — kad porą metų atgal rado po grįstais prie šaltinėlio dvokiantį apipuvusį kudikio kuną, kad tam pačiam netekantyj vandenyj prausiasi visoki ligoniai, gal ir su limpančiomis ligomis, ir kad į šaltinėlį vanduo sunkiasi iš kalnelio ir pereina per girios mėšlus ir supuvusius grįstus, paimdamas dar ir gyvulių išmetas, — tai skaitytojas gal pats spręsti apie švarumą ir sveikumą to šulinėlio vandens.

I—s.

("L. U.").

IŠ VARŠAVOS.

Subatoje, 28 d. lapkričio, Varšavos lietuvių draugija sutaisė šeimyniską vakarą. Susirinko apie 70 žmonių.

Buvo dekliamacijos, dainavimai, skambinimai ant pijano ir šokiai.

Malonus ir gražus p. Ign. Prijalgauskio (konserv. profes.) skambinimas visiems labai patiko; taipogi patogus dainavimas, prie pijano solistės p. Balčiuniutės (konservatorijos mokinės) buvo visų pagirtas balsiu plojimu.

Dainininkų choras ir kvartetas padainavo sutartingai kelias gražias dainas, iš kurių ypač patiko "Sukruskit lietuviai" kunigo Aleksandravičiaus harmonizacijos.

X. V.

("V. Ž.")

ŽINGSNIS PRIE ŽMONIŲ.

Panevėžio, rasit ir kitose apylinkėse, žemės tvarkomosios komisijos pastaruoju laiku veikliau pradėjo dirbti. Valdininkai tapo paskirstyti į tam tikrus apskričius (rajonus), kuriuose turi "ant vietos" ištirti valstiečių gyvenimą. Gavo tam tikrus lakštus, į kuriuos turi įrašyti šias žinias:

1. Kiek ukininkas valdo žemės ir kaip, rėžiais ar viensėdžiu?

2. Kiek užlaiko arklių, karvių ir kitokių smulkių gyvulių?

3. Kaip ir kokiais įrankiais apdirba žemę? Kiek kartų per metus aria, akėja ir kartoja laukus?

4. Kiek samdo darbinikų, kiek jiems moka, koks jų padėjimas?

5. Kiek sėja visokios ryšies grudų ir sėklų, kiek iškulia, kiek gauna užaugos?

6. Kiek užaugos parduoda ir kiek išrenka pinigų?

7. Kokiais mėšlais tręšia žemę, kiek mėšlo vežimų ant dešimtinės ir kiek chemiškųjų trąšų ir už kiek perka?

8. Kiek išmoka "skarbavųjų" ir "mirskųjų" mokesčių, kiek jų išpuola vienai dešimtinei?

9. Kokias atlieka naturalines priedermes ir kiek jos įkainojama?

10. Kokius turi pašalinius uždarbius, ar užtenka savo duonos ir pašaro?

11. Kokios butų reikalingos priemonės jo buvį pagerinti?

Jau nuo pradžios spalių mėn. šias žinias pradėjo rinkti, važinėdami po sodžius žemiečių viršininkai, butinasis komisijos narys, sekretorius ir pavieto girininkas. Renka žinias lygiai nuo turtingųjų ukininkų, kaip ir nuo mažažemių.

Nors ukininkai stengiasi paduoti kuoteisingiausias žinias, bet minėtieji valdininkai dažnai nenori jiems tikėti, nebijmanydami, kaip ukininkai gali taip vargingai gyventi. Štai, pavyzdžiui, netoli Panevėžio, Utos kaime (Pinavos valsčiuje), girininkas surašinėjo žinias. Išpradžių klausinėjo turtingiausį, jo nuomonę, ukininką. Tas parodė, kiek turi žemės, kiek jos apdirba, kiek gyvulių laiko, kiek mokesčių išmoka ir tt. Girininkas nustebo!

— Pasakyk man, broliuk, kaip gi gali gyventi?.... Tiek mokesčių išmokėt, darbininkams algų ir tt., tai jau turėtum be švarko ir basas vaikščioti.... Aš maniau, kad jus turtingi ukininkai, o čia pasirodo visai kas kita!

— Matai, ponuli, Tamsta tik iandien pamatei, kaip mes gyvenam.... Klausi, iškur apsiauti-apsidengti — ogi didesnę pusę metų basi vaikščiojam! Penkius mėnesius su vienais marškiniais apsieinam.... vasaros laiku.... o kad nusipirktume nagines, gazo, druskos, degtukų ir tabako, tai turim "ličną" kumelpalaikę ir žiemą miestan malkas statom.... Uždirbam keletą rublių ir birzginam visus metus!

Girininkas susimąstė.... Po valandėlės pratarė:

— Taip. Dabar aš matau, kad jus kantrųs žmonės, ir "ant vietos" ištyręs, kitaip žiurėsiu į jusų gyvenimą.

Taip, panai valdininkai, pasivažinėkit po kaimus, pasiteiraukit, rasit nors kiek prisiartįsit prie žmonių gyvenimo....

J. Besparnis.

("V. Ž.").

KULTURINIS JAUNUOMENĖS DARBAS LIETUVOJE.

M. L. St. Dr., išklausiusi konferencijos savo atstovų pranešimą, pripažino:

1) kad konferencija savo neprisirengimu ir nesąmoningu atsinešimu į kulturinį jaunuomenės darbą Lietuvoj vietoje naudos atnešė blėdį;

2) kad konferencija savo nutarimu nelytėti smulkiai kulturos darbo pasielgė savo uždaviniui priešingai ir neleido musų atstovams išaiškinti savo nuomonių, tarp kito ko neleido vienam musų atstovų išaiškinti reikalingumą "Kulturinio darbo vadovėlio" išleidimo;

3) kad konferencijos rezoliucija sulyg kulturinio jaunuomenės darbo Lietuvoj susiveda prie nieko nereiškiančios ir neaiškinančios, visiems gerai žinomos formulos ir todėlei pilnai pritaria ir pagiria savo atstovų pasielgimą, kurie savo protestu nedavė sunykti tam svarbiam sumanymui pačioj jo pradžioj ir suteikė galėjimą atitaisyti ateityj konferencijos klaidas.

M. L. St. Dr., apsvarsčiusi kulturinį darbą Lietuvoj, nusprendė:

1) kad dabartinis Lietuvos gyvenimo palinkimas išsireiškia visų jiegų įtempime kulturiniam šalies pakėlimui;

2) kad nors ir neturim tam reikalingų plačių, prielankių sąlygų, bet visgi yra galimas kulturinis darbas;

3) kad męs, Lietuvos mokslus einančioji jaunuomenė privalom sulyg išgalės dalyvauti kulturiniam judėjime ir be abejo galim daug šioj pakraipoj nuveikti;

4) kad nors ir susidedam iš žmonių įvairių-įvairiausių į kulturos darbą pažiurų, bet, nežiurint į tai, galim veikti kaipo viena susispietusi kuopa;

5) kad tos, susispietusios aplink kulturinį darbą jaunuomenės kuopos uždaviniu yra, nenurodant pakraipos, kurioj gali išsireikšti individuališkos pažiuros kiekvieno nario vientik: a) raginti savo narius prie veiklesnio darbo, b) rupintis nurodinėti srytis, kurios labiausiai reikalauja darbininkų, c) duoti medžiagą, kuriąja vadovaujantis galima butų pasekmingiau atlikti tam tikrą darbą ir d) rinkti žinias apie atliekamąjį darbą organizuotos smulkios apyskaitos keliu;

6) kad kuopa neprivalo kištis į atskiro nario veikimą jo individuališkų pažiurų apsaugojimo dėlei;

7) kad, varydami tokį išsemiantį kulturos darbą, męs supažindysim ir pripratysim plačius liaudies sluogsnius prie kulturos gėrybių ir tokiu budu prirengsim dirvą kulturinei už savo teises kovai, nes tik paragavus kulturos vaisių ir supratus jų saldumą, galimas sąmoningas ir tvirtas jų ginimas.

M. L. St. Dr., sumanytojų (inicijatorių) teisę pasinaudojęs, praneša, kad laikinai, kol įsikurs tokia kuopa ji ima į savo rankas kulturinio darbo organizavimą ir tveria branduolį su viltimi, kad netolimoj aeityj jam lemta bus surinkti aplink save visą norinčiąją pasidarbuoti tėvynės labui Lietuvos jaunuomenę.

Kaipo branduolys, organizuojantis kulturinį jaunuomenės darbą Lietuvoj, M. L. St. Dr. kviečia visas mokslaeivių draugijas ir kuopas kuosmulkiausiai svarstyti šį paklausą ir viešai skelbti savo nuomones spaudoj.

Iš savo pusės, Draugija praneša, kad jį svarstydama kulturinį darbą Lietuvoj eilėj Valdybos posėdžių ir visuotinųjų sueigų, priėjo prie sekančių išvadų:

Lietuva — tai begalo turtinga dirva įvairiausiam moksliškam tyrinėjimui. Čia stebėtinoj grynumoj užsiliko senovės kulturos pėdsakai. Čia vėl, paskutiniais laikais, pažymėtinas yra ir palinkimas perėjimo prie naujų, tobulesnių kulturos formų. Nežiurint į tai, Lietuva ikišiol buvo tyrinėjama vientik svetimtaučių, kurie negalėjo visai teisingai, bešališkai ir užganėdinančiai giliai ištirti jos gyvenimą ir suteikti reikalingą medžiagą vispusiškam šalies pažinimui. Lietuvos tauta atjautė tą svarbią ydą ir jau padarė keletą žingsnių jos pašalinimui. Lietuvių Mokslo Dr-je, p. Daugirdo įsteigtas "Mokslo ir Pramonės Kauno Miesto Muzėjus" pastatė savo uždaviniu nuodugniai ištirti Lietuvos gyvenimą, kaip iš atžvilgio jos praeities, teip ir dabarties. Tautai lieka tik paremti tąs jų pastangas. Jaunuomenė, kaipo organizuotoji vienatis, savo žiniomis pasinaudodama, gali daug prisidėti prie šitos bendros pareigos išpildymo.

Todėlei męs atkreipiame jaunuomenės dumą į šiąs srytis, kurios, musų nuomone, jau seniai laukia savo tyrinėtojų ir kuriose slepiasi gausi medžiaga: 1) antropologija, 2) archeologija, 3) gyvija ir augmenija, 4) filologija, 5) istorija, 6) tautiškųjį išdirbimai, 7) tautiškoji medicina ir 8) statistika (ypač šioji paskutinė).

Tai viena pusė kulturinio jaunuomonės (netik jos vienos) darbo Lietuvoj.

Antrą vertus — ekonomiškai-kulturinis musų liaudies buvis stovi dar labai žemai. Reikalingas yra milžiniškas darbas, kol pasieksim nors iš dalies vakarų kulturą. Reikia sužadinti ir išlavinti liaudies mintį, reikia išplatinti jos žinijos ribas, reikia pakelti jos ekonominį buvį. Pats gyvenimas pastatė jau šiuos paklausus pirmoj vietoj. Senais gyvenimo budais neužsiganėdinimas, naujų tobulesnių formų jieškojimas tapo dabartinio laiko žyme. Lieka tik pažinti gyvenimą, suprasti laiko palinkimą, ir stoti kulturnešių eilėn, greitinančiųjų ir gilinančiųjų gyvenimo eigos procesą. Prastuoliai pabudo ir jiesko šviesos. Lieka tik palengvinti jiems šviesos pasiekimą, atidengti šviesos šaltinius.

Kiekvieno šviesuolio - lietuvio priedermė prisidėti prie kulturiškai-ekonominio liaudies buvio pakėlimo. Jaunuomenė, vasaros poilsio laike, gali sunaudoti savo žinias ir įtekmę kulturiniam savo apykaimiuose darbavimuisi. Musų nuomone, toks darbas gali išsi reikšti: 1) žmonių minties lavinime ir žinijos plėtojime, ir 2) suteikime pagelbos ekonominiame liaudies judėjime. Pirmas uždavinys galimas įkunyti spektaklių ir paskaitų rengimu, knygynų (ne butinai oficijalinių) kurimu ir laikraščių platnimu. Antras — prie kooperatyvinio (įvairiausių ryšių) judėjimo, ukio ratelių ir profesijonalinių sodžiaus darbininkų sąjungų prisidėjimu, teip-pat ir skirstyties į viensėdžius kurstymu.

Draugija mano, kad reikalinga yra pradėti organizuoti kiekvieną vasarą makslaeivių (galimas dalyvavimas ir šiaip žmonių) ekskursijas. Ekskursijų tikslas — nevien tik įspudžių jieškojimas, bet moksliškas šalies tyrinėjimas. Tokios ekskursijos, nedideliais bureliais, su smulkiai apgalvotais uždaviniais ir tyrinėjimo sryčių padalinimu, apimančios nedidelius žemėskričius, gali labai pasekmingai atlikdinėti savo tikslą ir padaryti nemažą įnašą tautiškam mokslui.

Teip supranta M. L. Ss. Dr. kulturinį jaunuomenės darbą Lietuvoj ir laukia nuo visų Lietuvos mokslaeivių ir Lietuvos visuomenės reikalingos paramos. Draugija tvirtai tiki, kad kitais metais jau galima bus sulaukti gausių atliktojo darbo vaisių.

("V. Ž.")

KODĖL KAUNO GUBERNIJOS ATSTOVAI VISI TRĮS MAŽAMOKSLIAI VALSTIEČIAI?

Po trečiosios dumos rinkimų, nebeatmenu kuriame laikraštyj, buvo rašyta apie tai, kad Lietuvoj, ypač Kauno gubernijoj, nėra augštesnius mokslus išėjusiųjų valstiečių, kurie gyventų prie žemės — ukininkautų. Buvo pažymėta, kad musų inteligentiją traukia miestuosna. Sulyg senato paaiškinimo, negyvenantieji nuolat sodžiuj, negali dalyvauti kartu su visais valstiečiais Dumos rinkimuose. Tas viskas tikra tiesa. Be tame kaltas? Ar tik ne męs p Mano galvoj dažnai kįla šis klausimas: kodėl nuo Kauno bernijos tapome išrinkti trįs mažamokslai valstiečiai? Ar-gi Lietuva turėdama nemaža valstiečių kilimo juristų, daktarų, inžinierių ir kitų mokytų vyrų, negalėjo jų D mon pasiųsti? Juk, nežiurint suvaržytas rinkimų teises, Kau gubernijoj rinkimai ėjo kuopu kiausiai; ir neikiek nesuklysiu p sakęs, kad tegul butų buvę trįs inteligentai, butų visi trįs pateke Dumon. Tikiuosi, kad tai patvi tįs ri ties iš žmonių prašaliečių, k rie stovėjo arti rinkimų. Ant n laimės, inteligentų nebuvo. K Čia kaltas? Reikia pripažinti, k šiame dalyke nemažai kalti ir tįs ir tie iš žmonių prašaliečių, k tą dalyką žiurėjo, neatsirado toki kurie butų išanksto paširupinę ig ti rinkimų teises. Jos įgyti buv galima, tik reikėjo laiku tuomi da lyku pasirupinti. Reikėjo už koki metų prieš tai nusipirkti bent skl pas valstiečių žemės, arba paim ją iš brolių ant savo vardo. Ist tymai nereikalauja, kad pats a to žemės sklypo sėdėtum ir jį dir tum, reikalauja tik, kad butum t žemės valdytojas. Jeigu skait žemės savininku, tai turi teisę b ti renkamas valsčiaus viršaičiu, se niunu. Turįs tokias teises, pilna gali buti renkamas ir Valstyb Dumon.

Imkime pavyzdį iš Kaukazie čių: jie visosna trijosna Dumos na išrinko vyrus, baigusius augš tuosius mokslus, nors ir ten rin kimus lemia ne miestelėnai, bet valstiečiai savo balsų dauguma. — Vidurinėj Rusijoj nevien tik rinkimo teisių susiaurinimas darė įtekmę į rinkimų pasekmes Tenai nemaža svėrė juodašimčių agitacija, kuri darė nemaž įtekmę į valstiečius, ir nevien tamsus valstietis jiems pasise atitraukti nuo rinkimo pažangesniųjų (progresyviškųjų) inteligentų. Pas mus to nėra. Lietuvos valsteičiai gerbia savuosius inteligentus, ir noriai juos rink tų. Bet kurį? Jie tiki, kad mu inteligentai, iš valstiečių tar kilę, yra jų užstojėjai prieš va džią. (Tik ne kunigai: kiek čs patyrės: Kauno gubernijos val stiečių dauguma neskaito kunigų užstojėjais prieš valdžią).

Taigi laikas butų nors dal tuomi dalyku pasirupinti: Šie ketveriems metams praslink vėl ateis Dumos rinkimai. to, gal nereikės laukti nei ketve rių metų, kaip turėsime dalyvauti kitos ryšięs rinkimuose.

Galima tikėties, kad šiais metais bus įneštas Dumon žemiečių įstaigų sumanymas musų kraštui. Jei gausime žemiečių įstaigas, turėsme dalyvauti rinkimuose tosna įstaigosna. Tuo met inteligentai bus labai reikalingi. Taigi išanksto vertėtų pasistengti, kad nepriseitų po laiko rugoti netinkamus atstovus išrinkus. Dvarininkai ir miestelėnai pasiųs vyrus baigusius augštesnius mokslus, o mes ką? Tokius-pat mažamokslius valstiečius, kurie bijosi ir išsižioti, nes valstietis nepripratęs viešuose susirinkimuose kalbėti! Nevien žemiečių įstaigoms reikalingi inteligentai, jie rekalnigi ir teismo įstaigoms. Greitu laiku Duma užtvirtįs taikos teisėjus vieton valsčiaus teismų. Nor dabar, iš pradžios jie bus va džios skiriami, bet, įvedus žemiečių įstaigas, ir pas mus galės buti jie renkami, o nebus iš ko rinkti. Ir šiame atsitikime paga įstatymų į teisėjus gali but renkamas tik augštuosius mokslus išėjęs. Pageidaujama juristas, be tokiam neatsirandant, tinka ir kokius kitus augštuosius mokslus baigęs, turįs nejudinamojo turto 2000 rub. vertės. Man rodos, kad ne prošalį butų visu ko iš anksto pasirupinus, kad nepriseitų, anot priežodžio betarant, šunės lakint tuomet, kuomet jau reikia medžioklėn eiti.

V. D. narys P. Kuzma.

("V.Ž.")

IŠ AMERIKOS.

NETEISINGI MIESTO VALDYTOJAI.

Pittsburg, Pa. Suareštavo čia šešis miesto tarybos sanarius už parsidavimus ir kyšių ėmimą. Bet teisingai sakant, veik visų didesnių miestų tarybose netruksta tokių, kurie tą patį daro. Mažai rastum tokių, kuriuos laisvais reiktų paliktl.

BAUSTI DARBININKŲ VADOVAI.

Washington, D. C. Teisėjas Wright, už boycotavimą išdirbinių Bucks Stove & Range Co. ir peržengimą išduoto teisėjo Gouldo uždraudimo tai daryti, pasmerkė viršininkus darbininkų organizacijos "Federation of Labor": jos prezidentą Gomperą 12 mėnesių kalėjiman; jo vietininką Mitchellį 9 mėnesiams, o sekretorių organizacijos Morrisoną 6 mėn. Jie apeliavo ir užstatę didelę kauciją, laukia augštesnio teismo nusprendimo.

UŽNEŠTAS MIESTAS.

Arizonoj yra užneštas senas indijonų miestas Cara Grande, kurį dabar mėginama atkasti. Čia ras, be abejonės, daug senovės indijoniškos civilizacijos liekanų. Miestą tą vadina "Amerikos Pompea".

NEŽINO AR TIKRAS.

East St. Louis, Ill. Ledo išvažiotojas Patrick Sullivan, senoje nuo vaisių blekinėj, ant gatvės išmestoj, iždo certifikatą ant 10000 dol. Nežinodamas, ar tas pinigas tikras ar ne, davė ištirti kasierui Southern Illinois National Banko. Tas pripažino, kad pinigas tas gal yra tikras.

ŠAUDYNĖS.

Ocilla, Ga. Ant gatvės du vaikinai, sutikę policistą, metė netoli jo explioduojančią petardą, kuri expliodavo. Policistas nemandagiai barė. Iš to kilo vaidai, vienas iš vaikinų išsitraukė revolverį ir mirtinai palicistą pašovė, bet visgi jam pasisekė ir vaikina paguldyti. Paskui atsirado padėtojai vienos ir kitos pusės ir besišaudymai traukėsi toliau. Trįs ypatos likosi ant vietos užmuštos, o viena mirtinai pašautą.

PASKUTINĖS KALĖDOS.

Denver, Col. Pirmą Kalėdų dieną nusišovė čia darbininkas Hamlin todėl, kad neturėjo pinigų nupirkimui pačiai Kalėdų dovanas, nuo kurios jis gavo kokį ten mažmožį.

New York. Gyvenantis čia kanadietis Edgar Werner, neturėdamas pinigų nusipirkimui revolverio nė kitokio nusižudymo įnagio, užsimanė pigiau nueiti į geresnį svietą. Jis nuėjo į geležies krautuvę ant 7 ave. ir paprašė parodyti revolverį, ką žinoma, pardavinėtojas ir padarė. Išsirinkęs vieną, paprašė pardavinėtojo užprovyti, nes jis ne mokąs tą padaryti. Kada tas prašymą išpildė, Werner paleido šuvį sau į krutinę ir sunkiai susižeidė. Į geresnį svietą vienok visgi prisigriebti negalėjo, nes sužeidimą daktarai laiko ne mirtinu.

ATEIVIŲ SKAITLIUS VĖL PADIDĖJA DIDINTIESI.

New York. Skaitlius atkančių Amerikon ateivių pradėjo didintiesi ir nuo naujų metų ateivių kompanijos laukia dar didesnio pasididinimo. Kompanijos jau dabar ant savo garlaivių įtengia daugiau vietos neturėjusiems, taigi ateiviams.

...ŠTI UŽ KVAILUMĄ.

Fairmont, W. Va. Trįs vaikai, nežinodami ką daryti, užsimanė degantį cigarą įkišti į parako pripildytą stiklinę. Žinoma, parakas expliodavo ir visi trįs vaikinai tapo labai sunkiai sužeisti, venas sužeistas mirtinai.

...ALAIDOJO SKRYNIĄ SU MEDELIAIS.

Macon, Ga. Netoli nuo čia, miestelyj Tybee, likosi nudurta negrė Tooger. Kadangi nudurtoji pirma gyveno mieste Bolingbroke, tai policija ten gyvenančiems giminėms pranešė, jog kunas bus išsiųstas sekančiu traukiniu. Tuom tarpu su kunu kas ten atsitiko ir ne atėjo, jo vietoj atėjo skrynia su vyšnių medžiais į grabą panaši. Ją negrai atgabeno į namus, manydami, kad tai kunas nudurtos moteries, grabo neatidarė, bet prie jo meldėsi ir giedojo visą naktį ir ant rytojaus nugabeno ant kapinių ir pakasė. Tik atėjus paskui kunui klaida išsiaiškino, kada farmeris Sabanis ant gelžkelio atėjo įkoti vyšnių medelių.

...KENDO ŽVEJŲ LAIVAS.

Frankfort, Mich. Netoli nuo čia plaukdamas į uostą žvejų laivas Rhine atsimušė į stulpą ir sudužo pusiau ir jame buvę keturi vyrai nugėrė.

PRANAŠAS PAMELAVO.

Ryak, N. Y. Gyvena čia pranašas Lee I. Spangler. Jis išpranašavo, jog 27 d. gruodžio bus svieto pabaiga ir savo pasekėjams prisakė prisirengti prie to. Jie baltais rubais apsivilkę nutraukė ant kapinių, iš kur juos vienok išvijo kapinių prižiurėtojas. Įtikėję savo pranašui pasekėjai turėjo nusiminę išsiskirstyti, nes diena praėjo ramiai, svieto pabaigos nebuvo.

DVIKOVA UŽ MERGINA.

Cleveland, O. Besivaržydami už 14 metų merginą du vaikinai: Pawell Promich ir Mikola Milanovič, stojo dvikovon, bet kitokio ginklo neturėdami, griebėsi peilių. Kova pasibaigė tuomi, kad Promich tapo nudurtas, o Milanovič sunkiai sužeistas. Merginą vienok, kaip pasirodė, nė vieno, nė kito nenori.

DARBININKŲ PROTESTAI.

Visuoes Amerikos kraštuose darbinnkai kelia protestus prieš teismą, kuris pasmerkė kalėjiman svarbiausius darbininkų organijos "Darbo Federacijos" viršininkus. Washingtonan atėjo 24 d. gruodžio 30 telegramų su reikalavimu, kad prezidentas įsikištų.

GAISRAI.

Brooklyn, N. Y. Ant 3 ir 2 ave. siautė gaisras, kuris išnaikino čielą namų eilę. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 15000 dol.

Little Rock, Ark. Sudegė čia vaizbos beržės trioba. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

St. Joseph, Mo. Išdegė čia dalis Nelson Morris Packing Co. įtaisų. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Oneonta, N. Y. 27 d. gruodžio siautė čia gaisras, kuris išnaikino Arlington hotelį ir septynias kaimyniškas triobas. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 120000 dol.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Augola, Ind. Netoli Pleasant Lake, Ind., iššoko iš vėžių Lake Shore gelžkelio traukinys. Prie to 16 ypatų tapo sužeistų, o tame skaitliuje penkios ypatos sužeistos sunkiai, gal mirtinai.

St. Louis, Mo. Ant čianykščios Terminal gelžkelio stoties susimušė du traukiniai. Prie to septynios ypatos tapo sunkiai sužeistos.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Norwood, Mas. Norwood Press Co., teipgi I. S. Cashing & Co., Verwick & Smith ir Lewing Co. apreiškė darbininkams ir tarnaujantiems, jog nuo sekančių metų įveda 8 valandų darbo dieną be sumažinimo jų algų. Iki šiol darbininkai dirbo 54 valandas sanvaitėj.

¶ Cleveland, Ohio. Prezidentas organzacijos langams stiklo dirbėjų pranešė, jog naują už darbą užmokesnio tabelę priėmė 10 dirbtuvių, kuriose dirba 850 darbininkų, yra vienok dar nemažai dirbtuvių, kurios nesutinka pakelti darbininkų algas. Tose dirbtuvėse užgims streikai ir jas tulam laikui atsieis su visu uždaryti.

¶ Columbus, Ohio. Susirinkę čia neprigulmingųjų stiklo dirbtuvių savininkai nutarė atmesti reikalajamą algų pakėlimą. Tose dirbtuvėse dirba 12000 darbininkų. Manoma, kad jie sustreikuos ir reikės dirbtuves su visu uždaryti.

¶ New York. Streikuoja čia organizuoti drožkų vežėjai ir automibilių šofeurai. Susitaikyti iki šiol nesiseka.

¶ Philadelphia, Pa. Darbai čia dar vis eina negeriausiai; dar vis yra ne mažai neturinčių darbo darbininkų.

¶ Mieste Kalonijoj, Vokietijoj, vienas iš tarnaujančiųjų ginklų sankrovoj koksai Wagner pardadavė daug ginklų visokioms ypatoms. Jis, žinoma, likosi suareštuotas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

KUDIRKOS SUKAKTUVĖS.

Amerikos lietuviai naujų metų dieną rengiasi visokiose vietose apvaikščioti 50 metinės sukaktuves gimimo vieno ir svarbiausių lietuvių budintojų — Vinco Kudirkos. Rods sumanymui atsiranda ir priešininkų, bet koks sumanymas ypač pas mus ne turi priešininkų? Toki vis atsiranda, nors sumanymas butų ir naudingiausias. Priešininkų netruko ir Kudirkai gyvam esant, kada jis, beveik bado prispaustas, lietuvių apleistas, šelpiamas vien lenkės Valerijos, šaukėsi į Amerikos lietuvius pagelbos melzdamas. Kiek atsimenu, labiausiai dėjimui aukų tąsyk prieštaravo vienas iš laikraščių išleistojų Karalius. Jam tąsyk rodėsi, kad mes negalime turėti pailsusių, pagelbos reikalaujančių raštininkų. Toki vienok buvo, tik musų visuomenė to nesuprato.

Ir dabar netruksta priešininkų sukaktuvių apvaikščiojimui. Yra gana manančių, kad Kudirka neužsipelno iškilmingo apvaikščiojimo. Vieni jo raštams menką pripažystą vertą, kiti kitokių jo nuopelnų nesupranta, tretiems nepatinka jo raštų pakraipa. Ištikro vienok nė vienų, nė kitų prieštaravimai ne ant tvirto remiasi pamato.

Nė jokia tauta pradžioj ne turi tikrai žymių veikėjų, garsių raštininkų, terp lietuvių ypač sunku buvo tokiems išsidirbti, nes raštininkų padėjimas pas mus Kudirkos laikuose buvo teip sunkus, kaip niekur daugiau. Iš rašymo nieks negalėjo užsilaikyti; musų rašėjai dirbo ne manydami pelną ar garbę turėti, jų svarbiausiu mieriu buvo tarnauti savo žmonėms. Ir tarnavo musų raštininkai teip, kaip kas mokėjo. Tame ir yra didžiausi jų nuopelnai. Sunku buvo tąsyk žmonėms rodyti naujus kelius, kada jie ramiai miegojo, reikėjo juos pirma iš miego prikelti. Kudirka kėlė žmonės daugiau negu kiti, kėlė juos su pasišventimu, tam atidavė visas savo spėkas, nors pats buvo vargo prispaustas.

Svarbiausias Kudirkos besidarbavimo laikas išpuola, kada buvo "Aušra" jau užmugisi. Jo sumanymu užgimė "Varpas", paskui "Ukininkas". Kada "Varpui" atėjo sunkus laikai ir jis be mažo ne griuvo, pradėjus Prusuose vaikyti vieną po kitam jo redaktorius — vos plunksną rankoj galėdamas laikyti, Kudirka paėmė redakciją į savo rankas. Jeigu jau atmestume literatišką gabumą, tai tas bus jau ne menku jo nuopelnu. Nuo pat "Varpo" užsidėjimo Kudirka karštai darbavosi. Jis, redant "Varpą" Varšavoj, vienas geriausiai lietuviškai mokėjo. Rašėjų "Varpas" ir tąsyk turėjo labai mažai ir tie ne daug laiko atliekamo turėjo besidarbuodami duonos kasniui. Kudirka ramino, drąsino abejojančius, kvietė kitus į darbą. Ar gi tai nemažas jo nuopelnas?

Kudirkos gyvenimas ankštai rišasi su istorija lietuvių atgijimo, o ta istorija turi savo svarbą. Jo gimimo dienos sukaktuvės, tai paminėjimas istoriško atsitikimo. Kiekviena gi tauta apvaikščioja svarbesnius istoriškus atsitikimus. Ir mes tą privalome daryti, jeigu ir apleisime kitus motyvus; privalome paminėti atgaivintojus musų jau įpuolusios vėl į mirtiną patalą rašliavos.

IŠ SO. CHICAGO, ILL.

South Chicagiečiai 1905 metuose buvo sutvėrę T. M. D. 75 kuopą, bet į porą metų per draugų nesupratimą ir jų atkaklumą kuopa pakriko. Dvasiškas vadovas pats nesuprazdamas T. M. D. triuso ir naudingumo musų tautai, per kelis nedėldienius savo pamoksluose lyg kokią šventą priedermę pildydamas pradėjo šmeižti T. M. D. ir visokiais negražiais vardais koliotis tuos draugus, kurie prigulėjo prie T. M. D. Žinoma, draugai, tą išgirdę iš dvasiško piemens lupų, pastojo jos priešais, ir nuo to laiko musų draugams, išskiriant trepetą užgulė ant širdies ledas, uždengė gerus jausmus, meilę motinos Lietuvos.

Atsikraustęs čia Dr. Rutkauskas pradėjo nekuriuos buvusius sanarius pertikrinėti aiškinti, kas yra T. M. D. ir raginti juos grįžti prie jos, remti jos darbą. Į trumpą laiką jis nutarpino tiems draugams nuo širdies ledą ir uždegė jų širdis meile Lietuvos. Vienas draugas suprašė geros širdies lietuvius į ramią vietą; buvo pakviestas ir Dr. Rutkauskas, kuris mums išaiškino T. M. D. vertę ir nurodė naudą, kokią ji ateityj atneš musų tautai. Kalba jo didelį įspudį padarė ant susirinkusių. Dr. Rutkauskas aiškino, kad T. M. D. negriauna tikybos, nė bažnyčios, bet dar patobulina, patraukia prie tikybos ir bažnyčios, nes žmogus apsišvietęs visur geriau tinka, kaip sena lenkų patarlė sako: prie šokio ir prie ražančiaus. Apšviestas žmogus geriau myli Dievą, tikybą, bažnyčią ir visą tautą, o bemokslis turi tikėti ir klausyti kito, tikėti turi, ką kitas pasako, nes nieko nežino. Po Dr. Rutkausko paaiškinimui buvo rinkta kuopos vyriausybė. Išrinko pirmsėdžiu — J. Trijonį; Sekr. — B. Pivaruną; Kasier. — F. Gedminą.

Prie atgimusios kuopos prisirašė 19 narių. Tai gera pradžia.

T. M. D. Sanarys.

IŠ MILWAUKEE, WIS.

Gyventojai, kurių yra apie 300 000, čia susideda daugume iš vokečių; yra diktai lenkų ir kitokių, kaip antai: švedų, norvegų, slovakų, čekų yra teipgi nemažai, yra čia ir mažas lietuvių burelis. Kitų tautų darbininkai gana susipratę, lietuviai stovi žemiausiai. Visur kitų tautų darbininkai turi čia socijal-demokratiškas kuopas, į kurias priguli ne mažai narių, tik lietuviai nieko panašaus ne turi, laukia, kad Dievas be nuopelnų pagerintų jų buvį. Svarbausias jų laiko praleidimas, tai smuklėj degtinę ir alų maukti. Bet tai menki nuopelnai, už tai nė joki dievai ne pagerįs darbininkų buvį. Lietuviškų laikraščių ateina čia labai mažai; apie skaitymą apšviečiančių protą knygų negal but nė kalbos.

Kaip visur, teip ir čia vis daugiau pradeda atsirasti protaujančių, 20 dieną gruodžio susitvėrė iš 9 ypatų L. S. S. kuopelė. Jos tikslas platinti terp lietuvių apšvietimą (tai ar kuopelės tikslas kuom nors skiriasi nuo L. S. S. ar ji yra tokia kaip visos tos sanjungos kuopos? Red.), kelti juos iš miego, skleisti knygas ir laikraščius pakeliančius darbininkų protą, lavinti juos moksliškai ir politiškai. Tas viskas ištikro yra butinai reikalingu kiekvenam darbininkui. Gyvenant mums Maskolijoj, spaudė mus caras, o dar labiau jo netikę tarnai; atvažiavome čia — ir čia mus spaudžia didesnis vargas negu darbininkus kitų tautų. Bet kodėl ir čia musų padėjimas sunkesnis negu darbininkų labiau apšviestų tautų? Dėlto, kad mes tamsus, mažai išmanome, kad mums truksta supratimo ir vienybės; kad šviesos spinduliai mažai apšviečia musų gyvenimą. Dėl stokos apšvietimo mes ir reikalo vienybės negalime suprasti, dar riejamės kaip šunes už kaulą už kiekvieną mažmožį ne vertą nė minėjimo. Dabar ir musų miesto lietuviai turi jau progą šviestiesi. Tegul tik rašosi į čia dabar susitvėrusią L. S. S. kuopelę. Stokite visi į eiles kovotojų už laisvę ir laimę darbininkų ir visos žmonijos! Tik vienybėj galybė ir prieš galingą, galinti visada kiekvienam skriaudėjui atsiremti, lenkia galvą ir skriaudėjai ir jie nedrysta skriausti, nes galingų visi bijosi.

T. Dručas.

IŠ DETROIT, MICH.

Ir pas mus lietuviai iš tikro pradeda krutėti. Kaip kitur teip ir čia tas krutėjimas prasideda nuo užsidėjimo parapijos. Lotus gavome dykai, ir bažnyčią jau statome. Maža ji, nes kaštuos tik du tukstančių, bet ir mus yra mažai, tai šiuom sykiu užteks.

Nors čia yra vos apie penki šimtai lietuvių iš viso ir nors jie išsiskirstę, bet turime jau vakarinę mokyklą, keletą vertelgų. Gana diktai lietuvių turi savo namus

Kunigas Valaitis musų klebonas. Ne girdėt jo pamoksluose ir pasikalbėjimuose prasivardžiamų; tenka ir jam supyktį, bet supykęs, ne vadina parapijonų bedieviais, gyvuliais, ir kitokiais vardais, ką tuli mėgsta daryti ypač menkiau apsitašę musų dvasiški vadovai. Tikime, kad kun. Valaitis ne persikeis ir toliau šauks visada prie vienybės ir meilės, o ne prie vaidų ir besiskaldymų.

Buvo pas mus neseniai lietuviškas kalbėtojas, Antonov. Kalbėjo gerai, kaip ir visur. Žinoma, daugelis ne suprato, kad socijalistai kovoja prieš reakciją ir fanatizmą, o ne prieš ypatas ir tikėjimus. Bet tikime, kad ir supratime žengiame pirmyn kaip ir visuose kituose dalykuose.

Susitvėrė čia kuopa L. S. S. prie kurios prisirašė daugiau kaip dvidešimtis sanarių. Tikime, kad ne dėlto prisirašė, kad kalbėtojas gražiai kalbėjo, bet iš persitikrinimo, ne dėlto, kad jauni ir ne pažįsta svieto, bet dėlto, kad jau pažino ir mato kad reikia rupintiesi buvio pagerinimu.

Darbai pas mus pradeda eiti geryn. Stato apie penkias naujas dirbtuves, kuriose pradės eit darbai pavasaryje. Duok Dieve, kad jos ne suskubintų atėjimą kitos panikos, nes vis ateina mintis: kas tuos daigtus pirks? Ne darbininkas, nes jis neturi už ką tiek pirkt, ne kapitalistas, nes jis tiek ne reikalauja. Bet pakol ateis panika, gyvensim, kaip galėsim.

Rodosi čia darbininkui geriau kaip daugelyj kitų vietų. Čionai retai vyras gauna mažiau kaip penkioliką centų už darbo valandą. Paprastas mokestis yra šešiolika ir pusė cento paprastam darbininkui.

Taigi, jei kam kitur labai blogai ir rengiasi važiuoti tuoliaus į svietą jieškoti laimės ir darbo, užprašome į Detroit; bus mums smagiau, o atvažiavęs gal ras darbą greičiau negu kitur; užprašom merginas, nes lietuvaičių čia labai mažai.

Kazimieras F. Adomavičia.

IŠ HARTFORD, CON.

Darbai čia dar vis eina blogai: dirba tik po 4—5 dienų sanvaitėj. Neturinčių darbo darbininkų netruksta. Todėl iškitur neturinti darbo lietuviai tegul čia ne važiuja.

6 d. gruodžio buvo čia Šv. Jono Evangelisto draugystės pusmetinis mintingas. Kaip kitoms, teip ir šitai Tėvynės Mylėtojų Draugystės Centr. Kom. buvo prisiuntęs raštą su prašymu jį perskaityti ir surinkti nors kelis doliarius išledimui Dr. Kudirkos raštų. Susirinkime vienok tas Tėv. Mylėtojų draugystės Komiteto raštas visai nebuvo skaitytas, kadangi kun. Žebrys jau pirma per pamokslą pasakė, kad Amerikoj yra, girdi tokia draugystė, kuri rašinėja į kitas draugystes su reikalavimu aukų išleidimui kokių ten bedieviškų raštų. Šiukštu, liepė nieko neaukauti. Geri raštininkai, girdi, badu ne miršta ir geri raštai niekur ne puva (ar ir Varnagyrio, Kaulakio, Saurusaičio raštai ne puva? Red.). Gaila, kad kun. Žebrys ne paaiškino koki yra tie geriejie raštai. Hartfordo lietuviai šnairuoja ant kun. Žebrio, kad jis, už 5 dol. leidžia nedėlioms ruskių popui lietuviškoj bažnyčioj dievmaldystę laikyti (čia, turbut korespondentas ruskių popu vadina rusinų unijotų konigus, kurie, jeigu reikia, ir lotyniškiemsiems katalikams leidžia savo bažnyčiose dievmaldystą laikyti. Taigi leidime rusinų į bažnyčią nieko blogo nebutų. Kad kun. Žebris leistų į lietuvišką bažnyčią statačiatikių maskolių popą nesinoti tikėti. Red.); rugoja ant jo ir už daugelį kitų dalykų, rengiasi net prieš jį streikuoti.

So. Manchesterietis.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

Visur žmonės bruzda, visur kruta; jie, tarp kitų reikalavimų dar jieško meno, dailės. Tą galime patėmyti pastarame laike: beveik visų lietuvių laikraščių skiltyse randi, kad kur nors rengiamas teatrališkas spektaklis, vakaras, koncertas ir tt., o ypačiai dabar visur rengiami Kudirkos vakarai, kurie, manau, nemažą naudą atneš musų viengenčiams: supažindįs juos su mieriais musų veikėjų, su jo darbais.

Nepasiliko užpakalyj kitų ir Brooklyniečiai: jų maža dalelė, o ypač musų tautietis J. Sekevičius, su pagelba kitų vyrukų, surengia iškilmingą apvaikščiojimą 50 metinių sukaktuvių Dr. V. Kudirkos gimimo dienos Tautiškojo Namo bute, subatoje, 9 d. sausio. Surengia tą vakarą norėdamas Brooklyno ir apielinkės lietuvius supažindinti su mirusiu veikėju, duoti jiems šviesos, meno, dailės gabalėlį.

Minėto vakaro programas sekantis: 1) bus skaitomi referatai, eilės ir žinios apie musų garbųjį didvyrį Dr. Kudirką; 2) Lietuvių tautos hymną ir kitas žmonių daineles Dr. V. Kudirkos suhormonizuotas, padainuos Tėvynės Mylėtojų Draugystės choras po p. P. Bukšnaičio vadovyste; 3) Teatras. Artistai mylėtojai, po pono J. Kulio vadovyste sulos vieno veiksmo komedijėlę: Pikta boba baisesnė už velnią"; 4) Balius, šokiai, skrajojanti krasa; lietuvių muzikantų unijos orkestras grieš puikiausius šokius ir gražiausias meliodijas, kokių dar brooklyniečiai nėra girdėję.

Tokiu budu, manau, kad Broolyno ir apielinkės lietuviai turės progą išgirst daug naudingo ir linksmai, smagiai praleis laiką. Įėjimas visiems prienamas, nes su drapanų padėjimu vyrai mokės 15c., o moterįs tik 10c.

Todėl atsilankykite visi tėnykščiai lietuvių; aš kviečiu vardu Tėvynės Mylėtojų draugystės kuopos; dalyvaukite tame apvaikščiojime! Rengėjai geidžia, kad apvaikščiojime kuo daugiausiai žmonių dalyvautų, nes tuomi mes parodysime, kad ir mes esame žmonės, tauta, lietuviai, kad ir mes turime savuosius didvyrius, kurie mums pramynė eršketčiuotus takus, davė šviesos gabalėlį, parodysime, kad mes mokame tuosius didvyrius gerbti ir už jų darbus prigulinčią jiems padėką atiduoti! Ateikite į tą vakarą visi, nežiurint partijų, draugijų, ar nuomuonių skirtumo. Apvaikščiojimas prasidės 7:30 valandą vakare.

Kaip tasai mus rengiamas lietuvių vakaras nusiseks, kokį įspudį padarys parašysin vėliaus, tam vakarui praėjus.

Vinčiunas.

Į MOTERĮ!!!

Kodėl tau skirta vien belaisvė ir nužeminimas?

Kodėl tau lemta po skriaudų vargų sunkia našta žuti nebylei terp namų keturių sienų, buti tikra kankintine, bet su tuomi skirtumu, kad istorijos kankintinės mirė už idėją, o tu vien tik dėl nesusipratimo?

Kodėl tau visos teisės atimtos draugijoj?

Kodėl draugija, kurios motina tu esi, tave baisiai skriaudžia netik valdžios įstatymais, bet ir visokiais draugijiškais išmislais, prietarais?

Kodėl tavo tą vieną branginybę, kudikius, kuriuose yra tavo viltis, per kuriuos tikiesi tu gyventi nemirštančiai draugijoj, kurie yra tavo svietu, tavo siekiniu, kuriuos nė šitas nelemtas draugijos surėdymas nejstengė visiškai nuo tavęs išplėšti, turi matyti žustant prieš tavo akis auka draugijos surėdymo?

Kodėl tavo mylimas kudikis turi aukauti savo jaunus metus — metus prisirengimo gyveniman — kapitalistų guodumui?

Kodėl tu ir tavo kudikiai neranda teisybės draugijoj?

Kodėl viena-penkdalė (vyrai) draugijos netik-ką nesirūpina gerove kitų keturių penktdalių (moterų ir kudikių) draugijos, bet juos visokiais budais išnaudoja?

Ant galo, kodėl moterų vien širdyse turi likti skaudus, nebylis šauksmas "Lygios teisybės visiems nariams draugijos!"?

Moterie! Ar tu neatjauti, jog saikas neteisingų nukentėjimų prisipildęs?

Ar negirdi atbalsio savo širdije tų išsiveržiančių skausmų, kurie liejasi iš milijonų krutinių visoj pasaulėj?

Ar nežinai, kad tavo galėj kaipo motinai priaugančių gentkarčių yra tą visą skausmą, kįlantį iš neteisingumo šio draugijos surėdymo prašalinti? Juk tu auklėji kiekvieną narį draugijos, taigi nuo tavęs priguli jį išauklėti dvasioje teisingumo, pažinimo teisybės!

Moterie! Neapleisk savo kiltos užduoties pavestos tau pačios gamtos! Tavo rankose žmonijos gerovė. Rupinkis tą žmonijos gerovę pažinti, suprasti, o tą pažinimą sunaudokie auklėjimui naujos gentkartės, kuri apima vyrus ir moteris.

Idant pasekmingai vesti šitą kiltą darbą reikia išbudinti visas moteris, traukti jas prie supratimo reikalingumo apšvietos, pažinimo žmonijos reikalų, vedančių prie gerovės, o šitam tikslui reikia daug darbo ir spėkų, labiausiai pačių moterų vienybės, nes tik suvienytomis spėkomis galėsime eiti prie savo siekimo, tik suvienytas musų šauksmas bus girdžiamas ir ras atbalsį teisybę mylinčiose krutinėse.

Taigi, tikimės, jog ir tu, moterie, kuri šitą skaitai, prijauti šauksmui "Lygios teisybės visiems nariams draugijos!" tikim kad tu irgi nekartą atjautei neteisingų skriaudų skausmą savo širdije ir esi pasirengusi prisidėti prie musų darbo įstodama į musų eiles, prisirašant į Lietuvių Moterų Progresyvišką Susivienyjimą, kuris turi savo mieriu platinti apšvietą tarp moterų, reikalingą joms kaipo motinoms, kudikių auklėtojoms, darbininkėms pilietėms ir abelnai draugijos narėms; kovoti drauge su kitoms pirmeiviškoms organizacijoms už teisių sulyginimą su vyrų teisėmis valdžios įstatymuose, kaipo ir draugijos akyse

Tikimės, jog musų jaunos merginos, iš kurių draugija laukia teip daug, nepraleis savo jaunų metų ant vėjo, bet prisirengs pastoti naudingoms narėms tos draugijos ir su kitomis moterimis kovos nenuoalsiai tos draugijos pagerinimui.

Norint patirti daugiau apie musų mierius, arba įstoti į L. M. P. Susivienyjimą, kreipkitės prie sekretorės, K. A. Gilbaitienės, 1501 Van Stork ave., Scranton, Pa.

Vardan L. M. P. S. A.

Komitetas.

VIETOJ ATSAKYMO LIETUVIŲ "DIDVYRIUI" BAGOČIUI.

Kaip tai linksma matyti, kada musų publicistai teip įmanytinai ir karštai, svarsto visuomenės klausimus! Tik vėl nelaimė, kad pastaruoju laiku tie "publicistai" turės vieni patįs užimti savo pagarbų lauką ir.... kolioties po laikraščius, kol šie mielai tokios ryšies "literaturą" priims.

Da yra ir kitos priežastįs, kurios verčia duoti platų kelią musų "publicistams". Štai umu laiku aplėkė žinia, kad vienas iš L. S. S. viršininkų esąs podraug ir Pinkertono tarnas. Kaip žinoma, Pinkertono kirminukų Amerikos visuomenė ne labai apkenčia, net visai šalinasi nuo jų, kaipo biauraus amato žmonių. Ir kokis tai smagumas turėti ką bendro su šnipais? Na jeigu jau L. S. S. yra ir Pinkertono vyrukų, tai tas jau ne vieną privers susilaikyti nuo atvirumo ir padavimo rankų vienam—kitam L. S. S. viršininkui. Žinoma, tai bus skriauda nekaltiemsiems viršininkams. Bet ką padaryti: už vieną Dievas dešimtį baudžia.... Musų draugai socijalistai turi tą dėmę nuplauti nuo savo organizacijos, padaryti tai, kad "nebečirškėtų žvirbliai ant stogų", jog tarpe jų viršininkų randasi pinkertoniečiai, aiškiau sakant, kad pasistengtų tokius kirminukus išmest laukan, pakol da jie nejkando daugelio nekaltų žmonių....

Gal ta žinią ir yra biauri melagystė, gal tik pasalingas išmislas, bet gali buti ir teisybė; šiais metais viskas yra galimu. Tie kurie rašo ar kalba, gal, turi kokius nors faktus. Tad pakol tie faktai nepasirodys mythu, pakol L. S. S. viešai neužprotestuos prieš tuos paskalus, kaip panašiuose atsitikimuose daro kitos socijalistų ir abelnai pirmeivių organizacijos ir nenuplaus jau kartą užmestą ant jos viršininkų juodą dėmę, patol su jos viršininkais jokių polemikų dabar vesti nėra galimu. Turėti kokius nors reikalus su tais neaiškiais elementais, reiškia nužeminti savo ypatą.

Dėl tos priežasties ir ant p. Bagočiaus pliovonių (žiur. "Lietuvos" 52 N.) skaitytojau mano pareiga atsakyti tylėjimu, nors gal ir galima butų buvę šis-tas paaiškinti.

A. Žagaras.

DĖLEI J. LAUKIO PAAIŠKINIMO.

J. Laukis vis lošia nuskriaustosios nekaltybės rolę. Anuokart jisai skundėsi "Lietuvos" skaitytojams, kad aš jį skaitąs "labai kvailu", už ką jisai stengiasi lietuviškai kalbėti; o dabar ("Liet." No. 4) jisai vėl dejuoja, kad aš norįs "naplevat" į jojo "menkutę ypatą", nes savo "Atdarįjį laišką" adresavau "Aušrai", o ne jam, Laukiui.

Kam čia žmonės graudyti! Lietuviškai kalbėti aš ir pats ne tiktai stengiuosi, bet ir kalbu, todėl nei kitų negalečiau už tai "kvai-

lintį". "Atdaruoju laišku" gi kreipiausi į "Aušrą", nieko daugiau negeizdamas, kaip tiktai išaiškinimo tų apkaltinimų, kuriuos man buvo metę "Lietuvos" ir "Tėvynės" bendradarbiai.

Ištiesų. Mane apkaltino, buk aš "Aušrą" muskriaudęs. Argi tad neturėjau teisės užklausti pačios "nukentėjusios", kuo ir kada aš esmi jai ką pikto padaręs? Juo labiau turėjau tokią teisę, kad mane kaltino vienas "Aušros" narių ir "prelegentų", o kiti josios nariai tarytum jam pritarė savo tylėjimu.

Manau, kad ir "Aušrai" butų naudingiau pačiai imformuoti visuomenę panašiuose atsitikimuose, nes šiaip gali išeiti visoki nesusipratimai,, kurie jai užkenktų daugiau, negu "Moksląeivių Paskols Ratelio" arba kitos tokios draugijos "konkurencija".

Kiekvienam, kas iš šalies žiuri į Laukio užsipuolimus, nebereikalo gali išrodyti, kad "Aušra" ne gana ką nedavė man pašelpos, bet dar užsispyrė visokiomis priemonėmis varyti agitaciją, kad aš josios išmekur negaučiau, — Už ką ir dėl ko? — Kitiems "aušrininkams" tylint, vargu bus įtikįs Laukio tvirtinimas, kad "Aušra" atmetų mano prašymą "ne dėl neprielankumo revoliucijos ir revoliucijonierlams".

Bet pažiurėkime, kaip žiuri Laukis į mano užklausinius.

Kadangi "Tėv." No. 38 N. Politaitis sakė, jogei per mano rekomendaciją tapo "apgavingai išgauta" pašelpa ne moksląeiviui, bet redaktoriui, tai aš klausiau "Aušros": ar mano duotoji apie sušelptąjį (K. J.) rekomendacija buvo neteisinga, t. y. ar aš tyčiomis suvilęs "Aušrą". Man rodos, kalbėti apie apgavimą tebutų galima tuomet, jeigu butų prirodyta, kad aš pasakiau "Aušrai" netiesą, norėdamas iš josios išgauti pinigus. Bet nei jokio mano pikto noro, nei mano suteiktųjų apie K. J. žinių neteisingumo Laukis neprirodo.

Ažuot to, jisai, mėgindamas pridengti savo bičiuolio melaingą apkaltinimą, išmetinėja man doros stoką už tai, kad aš nepasakau kokį "nesmagumą daro" man K.J. pasielgimas. Tiesa, apie savo "nesmagumus" nekalbėjau, bet, sužinojęs, kad "Aušra" davė K. J. pašelpą tuomet, kaip jisai jau buvo užėmęs redaktoriaus vietą (ankščiau apie pašelpos davimą buvau nieko nežinojęs), aš tuojau jam parašiau, kad pasiteisintų "Aušrai". Jisai prižadėjo ir prisiuntė man parodyti laišką, kurį ketino siųsti "Aušrai", pranėšdamas jai, kad pinigus pagrąžįs, kaip tiktai galės užsidirbti. Tuo ir skaičiau visą reikalą užbaigtu, manydamas, kad už savo pasielgimus privalo atsakyti patsai K. J.

Nemokėdamas įlįsti į žmogaus sielą teip, kaip moka Laukis, aš, žinoma, neapsimčiau tikrinti, ar K. J. norėjo "apgauti mane ir "Aušrą", kada prašė duoti apie jį rekomendaciją. Tiek žinau, kad jisai ketino eiti į mokslą, bet blogas materijališkas padėjimas jį privertė išsižadėti mokyklos ir jieškoti uždarbio. Tačiaus, progai pasitaikius, jisai dėlto įvykdė pirmąjį savo užmanymą ir šiandie mokinasi universitete.

Dabar apie kitus Laukio paaiškinimus.

"Lietuvos" N. 41 Laukis rašo: "Jisai (P.G.) patarimus davinėjo "Aušrai", kad ji atmestų savo netikusį "buržuažišką" tikslą šelpti pavienias ypatas ir visą savo turtą pavestų revoliucijai. "Aušra" vienok jo patarimų nepaklausė ir likosi prie savo pirmojo "buržuažiško" tikslo."

Taigi, užklausiau, kada ir kur aš jai tokius patarimus davinėjau? — Iš Laukio atsakymo matyt, kad tai nebuvo nei viešame susirinkime, nei "Aušros" mitinge, nei tada, kai kreipiausi į jąją K. J. reikalu. Kadangi kitokių reikalų su "Aušra", kaipo tokia, neturėjau, tai aišku, jogei Laukio pasaka yra melas.

Girdėjo Laukis, kad privatiškame pasikalbėjime su Graičiunu aš ką tokio šnekėjau apie "Aušrą" (bet ne "Aušrai"; tatai reikėtų nepainioti), bet ką, nei pats nemoka nupasakoti, todėl siunčia mane "platesniam paaiškinimui" pas Graičiuną. Viepok apie tą pasikalbėjimą, kurio nei ilgos Laukio ausįs nestengė kaip reikiant išgirsti, jisai nesidrovi už pusantrų metų šaukti per laikraštį ir užpuldinėti ant manęs kaipo didžiausio "Aušros" priešo! Graži taktika!

Nematau reikalo kreiptis prie Graičiuno; reikėjo jau pačiam Laukiui iki galo išpliaukšti visą, ką sušnipinėjo pakampėse.

Neįstabu, kad jisai šaukiasi į pagelbą savo bičiulį. Andai, kada Graičiunui sukliupo liežuvis, beskaitant aukas revolicijai, tai jį gelbėjo Laukis: esą "jo (Graičiuno) pasemta žinia galėjo buti neteisinga, bet už ją niekas neprivalo ant jo pykti...." Kada vėl Politaitis paleido paskalą apie "apgavimus", tai ir jojo argumentų stoką puolėsi užkišti Laukis savo pamoklais apie dorą. Tokia jau, matyt, vienybė ir solidariškumas viešpatauja tarp šitų žmonių! Susitaręs, nelyginant "melagių trustas", kurio bendrai vienas kitam lenda už nugaros, kada priseina pažiurėti tiesiai į akis.

O vis dėlto esmi priverstas pareikalauti iš Laukio vieno prirodymo.

Jau antru kartu jisai, tur but turėdamas omenyje kokį nors mano privatišką laišką (žinoma, ne jam rašytą!), pasakoja, buk aš "per savo draugą" gązdinęs "Aušrą" pasidaryti sau galą, jeigu ji nesuteiksianti man stipendijos. Čia nekalbėsiu apie Laukio dorą, kuri leidžia jam šnipinėti po svetimus laiškus ir tuo prieš visus girties, — užklausiu jo tiktai: kas yra "tasai draugas"? Reikalauju jį aiškiai įvardyti ir žodis po žodžio išspauzdinti laikraštyje tą laiško vietą, kurioje aš "gązdinau "Aušrą".

Tikuosi, šį kartą Laukis nesiuntinės manė pas savo bičiuolius, bet turės drąsos atsakyti pats, kaip drįso mesti viešai man šitokį šlykštų apkaltinimą.

Lauksiu.

Moksląeivis P. G.

Mažas Feljetonas.

Męs neturime dailiosios literaturos — ne, taip sakyti gal butų ir nevisai teisinga. Atsitinka, mūsų rašytojai kartais ir parašo darbą, dailos darbą — bet kas tokio darbo laukia, — sašlavynas.

Paimkime J. Aurauskio — Duobė. Tame veikalėlyj yra maži trukumai, iš karto matyti, kad autorius dar tik ima plunksną į rankas, o vienog tat dailos darbas, autorius aprašo gyvenimą taip, koks jis yra, be jokių pamokslų, agitacijų. O ar daugelis Duobę žino, ar daugelis tą veikalėlį skaitė? Ne. Amerikiečiai turbut tik pečius trauko, girdėdami kalbą apie tokį veikalą — argi toks veikalas pas mus kuomet buvo? Taip, buvo spauzdintas šių metų (1908 m.) pradžioje "Viln. Žin." iškarpose ir galas jo žinomas. Ir "Viln. Žin." skaitytojai jau tikrai užmiršo Duobę. Jei toks daiktas butų skyrium atspauzdintas, ne vienas su pasigėrėjimu perskaitytų — tai ištikrųjų puikus veikalėlis. Duobę paėmiau pavizdin, musų literaturoje butų galima dar rasti ir daugiau dailos darbų, bet kas iš to — jie visi guli sašlavynuose arbā pėli rankraščiuose pas autorius.

Męs ir neturime dailiosios literaturos.

Kas daryti? Ar ir toliau viską atiduoti ir pavesti Dievo apveizdai? Ne! Galima šis-tas daryti, galima pradėti laužti sieną, kuri užstoja kelią musų literaturai.

Galima...

Tik reikėtų rupinties ne numirėliais, bet gyvaisiais. Męs tuomet tik pasijuntame, kad nebėturime rašytojų, kuomet jie nebegali rašyti, kuomet numiršta. Gyvi rašytojai mums negalvoje.

Nemanykite, kad aš imsiu aimanuoti apie musų rašytojų skurdą-vargą, kaip pas mus priimta aimanuoti, nemanykite, kad aš griaudensiu širdis ir šauksiu nešti aukas, iš kurių butų galima duoti rašytojams — kaip čia išsitarus — almužnas! Ne, aimanavimais ir almužnomis męs nieko, o nieko nepagelbėsime. Savo aukomis rašytojams gyvenimo nepailgysime; ne viena darjų karta išmirš nuo džiovų, nelaiku guls į kapą. Tokie gyvenimo įstatymai!! Liaukimės rašinėję apie rašytojų badą, bereikalo tik lakraščiuose vietą užimame. Ligšiol ar mažai męs prirašėme apie rašytojus, — o ar daug jiems tuo pagelbėjome? Nieko, grynai nieko! Rašytojai gerai žino, koks jų galas laukia, kokia jų ateitis — jie patįs tyli, žino, kad šauksmu gyvenimo neišgązdįsi. Jei kuris jų dar gali — dirba šiek-tiek, tik jau nešaukia. Kam mums rėkauti!

Duokime rašytojų ypatoms ramybę, geriau pasirupinkime jų veikalais, literaturą, už tą jie daug bus dėkingesni, negu už šukavimus.

Tėv. Myl. Draugija rengiasi išleisti Kudirkos raštus, kurių yra atspauzdintų dar pilni svirnai. Tas leidimas apsieis keli tukstančiai. O ar Tėv. Myl. Draugija nesulyginamai naudingesnį darbą neatliktų, jei kiek pagalvotų apie dabartiniąją literaturą, apie šiandieninių rašytojų veikalus?! Jei vietoje Kudirkos ir Mačio raštų — kas gali žinoti, gal dar kokio numirėlio raštai atsiras? — imtų leisti gyvųjų rašytojų veikalus — ar lietuviai nedaugiau naudos turėtų? Šaltai, rimtai apsvarsčius, bukime, meldžiamiejie, toliau nuo p. Gabrio karščio, Tėv. Myl. Draugija tuomet milžinišką darbą atliktų, tuomet Tėv. Myl. Draugija gal kelias uolas išmuštų šitos sienos, kuri stovi šiandieninei musų literaturai ant kelio.

Ką laimės musų literaturą išleidus Kudirkos raštus? Nieko, Kaip buvo — viskas ir pasiliks; laimės — zero!!

Ką laimėtų musų literatura, jei Tėv. Myl. Draugija imtų leisti naujųjų beletristų veikalus? Daug, oi, daug laimėtų!! Tuomet musų literatura pradėtų atsikratyti nuo visokių partyviškumų, tuomet musų rašytojui nebereikėtų taikinties prie leidėjų (jei redaguotų žmonės, turintiejie supratimą apie dailiąją literaturą), pasigerintų veikalų vertybė, imtų sparčiai augti literatura. Tuomet rašytojai žinotų, kad yra kam išleisti jų darbus. Dabar, tiesą pasakius, kam rašyti, jei niekas darbo neatspauzdins.

Pastaruoju laiku kai kur žmonės ėmė rinkti pinigus atskiriems rašytojams. Gal tų žmonių ir labai geri norai, bet ar jie nors sykį pagalvojo, ką daro? Juk toji mielaširdystė, tat davinėjimas elgėtoms almužnos, o musų rašytojai tokio nežeminimo dar neužsitarnavo. Jei rašytojas tokius pinigus ir paims, žinoma ne iš gero, gyvenimas prispirs, tat paskui gal jis keiks tą savo gyvenimo dieną.

Vietoje tokių almužnų ar negeriau butų apversti pinigus veikalų leidimui? Žinoma, jei butų galima užmokėti autoriui honoraras, reikėtų mokėti, bet tat jau butų ne mielaširdystė, nebutų autoriaus pažeminimas.

Reikėtų, labai reikėtų pasirupinti apie literaturą!

Tėv. Myl. Draugija gali leisti Kudirkos raštus ir kloti kelis tukstančius — nekas jai to užginti negali, bet tik paskui tenerauda:

— Oi, męs neturime dailiosios literaturos, neturime, męs vargšai, męs neturčiai!

Taškas. Tąsa kitame feljetone. K. Janonis.

TYRAS ORAS.

Tyras oras ir geras alsavimas yra svarbiausiais dalykais užlaikymui kuno sveiku ir stiprum.

Vienas garsus daktaras pasakė, kad tik tie, kurie tingi kvėpuoti serga džiova. Teipgi visi daktarai sutinka su tuo, kad žmonės, kurie visuomet pilnai ir giliai kvėpuoja, vadinas, vartoja savo plaučius sulyg pilnos jų išgalės, retai teserga šita liga; toliaus gi yra tvirtinama, kad žmonės, apimti džiovos, pradėję giliai kvėpuoti, tankiai pasveiksta.

Netikęs alsavimas reiškia tą, kad plaučiai, negaudami gana gyvastį duodančio degio, žudo savo gyvumą ir tuojaus stojasi tikru lizdu veisimuisi džiovos perų. Anot Dr. D. H. Kress'o, garsaus gydytojo Washingtone, D. C., žmogaus kunas galima prilyginti prie krosnies. Maistas, kurį męs valgome yra kuralu, reikalingu pagaminimui šilumos ir energijos; degis gi rekalingas palaikymui gyvastinės kibirkšties veiklumo. Juo daugiau prileidžiame degio, juo vaiskiau dega ugnis ir juo įžymesnė jaučiame energija. Jei tik mažą dalį degio teleisime, tai ugnis kune degs mažai, o tas reiškia sutaikymą atsidavimo produktų. Šitie produktai užkemša kuną ir pagimdo stoką energijos. Jei šitas atsitinka, tai ne kuralo ar maisto daugiau reikia, tik daugiau oro.

Plaučiuose, sako tas pats žinovas, degis yra sugeriamas kraujo ir išnešiojamas į visus kuno dalis. Gazai, pasidarę dėlei oksidavimo, kuris įvyksta audiniuose, yra atnešami sugryžtančio kraujo srove į plaučius ir yra iškvepiami laukan. Šitokiu budu gyvastinė ugnis yra palaikoma degimu, kraujas ir kuno audiniai yra užlaikomi skaisčiais, gera kuno sveikata yra palaikoma ir liga prašalinama.

Čia vėl turime atminti, kad kvėpavimas, kaip ir valgymas, yra dalykas, kurį kiekvienas gali sužiurėti. Kitaip pasakius, visiškai yra palaikama kiekvienam mums žinoti, kaip daug ar kaip mažai gyvastį duodančio oro mums reikia imti į plaučius ir kiek gyvastį ir sveikatą naikinančių produktų turi buti iškvėpuota. Tiems, kurie dirba viduj puikum dalyku yra kelios alsavimo lankstynės rytmetyj ir vėlai vakare, einant gulti. Nepamiršk atidaryti langą, idant oras, kuriuom kvėpuosi, butų šviežias, lauko oras. Jei galima, rytmetinės lankstynės geriau yra daryti lauke.

Darydamas alsavimo lankstynės, kvėpuok pamaži ir giliai, įkvėpdamas orą per nosis. Iškvėpuoti galima per nosį ar per burną. Alsavimo lankstynės, nuo kurių plaučiai pailsta, vadinas, jei plaučiams parsieina priimti daugiau oro, negu yra reikalaujama, tąsyk jos greičiau gali kenkti kaip pagelbėti, ir ypatingai greitai ir smarkiai kvėpuojant.

Smagus, linksmas pasivaikščiojimas po lauką, su tiesą stovyba ir krutine gerai paduota priekin, yra padilginančiu ir suteikia geriausią alsavimo lankstynę. Lipimas į kalną, plaukimas ir yrimas irklais yra puikiais budais padidinimo plaučių išgalės, bet nereikia perdėti.

Ant galo yra svarbu laikyti tiesą stovybą, ar tai sėdint, stovint, ar einant. Priderančiam alsavimui reikia tiesios stovybos, idant tokiu budu duoti iki valiai išsiplėsti plaučiams. Laikanties šitų prastų nurodymų didžiausią apštį naudos galima apturėti.

IŠ VISUR.

‖ Pasirodo, kad prezidento Castro viešpatavimas Venezuelej galutinai pasibaigė. Apie jo sugrįžimą negal jau but kalbos. Užėmusiam Castro vietą pritaria veik visi žymesniejie gyventojai. Išvertus Castro valdžią ir nesutikimai su Holandija pasibaigė. Holandija gražina pirma jos karišką laivų paimtus Venezuelės laivus.

‖ 23 d. gruodžio, maskoliškoj dumoj be mažo neužgimė muštynės. Netvarką padarė garsus Puriškevič; bet šiuom kartu jis savo gylį nukreipė prieš biurokratus. Puriškevič pasakę, jog ant Kaukazo urėdninkai susideda iš prasižengėlių, o caro vietininkas teip senas, kad užmiega su pilna burna cukrinių. Ant to atsakė rando atstovas baronas Nolde, jog Puriškevič ne vertas Kaukazo vietininkui atrišti čeverykų raiščių. Tas pakėlė tokį triukšmą dumoj, kokio joje dar gal ne buvo. Pirmininkas turėjo pertraukti posėdį.

‖ Austrijos rando laikraštis "Allgemeine Ztg." pranešė, jog Austrija ne mano Turkijai nė mažiausią atlyginimą mokėti už paėmimą Bosnijos ir Hercegovinos.

‖ Belgijoj, kaime Boormeer beek, plėšikai naktyj atėjo į gyvenimą atkampiai gyvenančio šykštuolio ir pareikalavo išdavimo visų pinigų. Kadangi šykštuolis to padaryti nenorėjo, tai plėšikai jį apliejo su vitriolu ir ant galo visą stiklinę to deginančio skystimo įpylė į nasrus. Kaimynai ant rytojaus rado šykštuolį be žado gulintį išplėštame gyvenime. Plėšikų iki šiol nesusekė.

‖ Išvisų musų žemės kraštų, daugiausiai girių yra Maskolijoj: ten yra 925 milijonai akrų girių, Kanadoj ir Indijose 440, Jungtinėse Valstijose 108, Japonijoj 58, Švedijoj 50, ant Filipinų salų 40 milijonų, Vokietijoj 35 milijonai, Austrijoj 34, Prancuzijoj 23 milijonai ,Vengrijoj 23, Norvegijoj 20, Išpanijoj 12 milijonų. Ant viso žemės paviršiaus girių yra su viršum 3 milijardai akerų.

67 3

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

Pierre turėjo sutikti, nors jam maloniau buvo vienam vaikščioti. Vienog, jis užsiinteresavo jaunu žmogumi, paskutiniu garsios giminės atstovu, kuris, kaip jam išrodė, negalėjo nė rimtai manyti, nė veikti, bet, nežiurint į jo puikybę ir tuštumą, jis visgi buvo labai malonus. Jis visai buvo užganėdintas, kad gali gyventi ir nieko nedirbti. Nors jo budas buvo labai karštas, bet jis niekuomet neužsidegdavo, buvo praktiškas ir galėdavo apsvarstyti dalyką rimtai, kaip, abelnai, ir visi jo tėvyniečiai, kurie iš pirmo pažiurėjimo išrodo labai audringi ir nesusivaldą. Kaip tik karieta pervažiavo Venecijano plecių ir atsidurė Korso, tuojaus pasirodė, kad Dario myli gatvės gyvenimą, kuris jam išrodė toks linksmas ir laimingas po tuo mėlynu ir giedriu dangum. Viskas tas apsireiškė jo rankos mostelėjime.

— Korso! — pasakė jis.

Kaip ir vakar, Pierre neapsakomai stebėjosi. Ilga ir siaura gatvė tęsėsi ligi Liaudies pleciaus; dešinioji gatvės pusė buvo paskendusi saulės spinduliuose, tuo tarpu kairiąją pusę buvo apklojęs pauksnis. Kaip! — ir tai Korso! — Ta pustamsė tranšėja, suspausta aukštais ir šunkiais namų fasadais, — ta apgailėtina gatvė, ant kurios tik trys karietos gali šalimais važiuoti ir iš abiejų jos pusių niukso, prisišlieję viena prie kitos sankrovos, kurios blizga nuo įvairių iškabų! Nė ruimo, nė platus gorizonto, nė gražių žolynų! Tiktai vienas besistumdymas, ant visų trotuarų, o viršuje tiktai siaurās dangaus sklipelis! Ir Dario neišpasakytai norėjo atkreipti jo atidžią į visus puikius, istoriškus rumus — Bonaparte, Dario, Odeskalki, Skiara, Kidži, neišpasakytai jis norėjo pradžiuginti kunigą, rodydamas Kolonno plecių, su Marko Aurelio piekšta viduryje, — jis neįstengė išdildyti pirmojo įspudžio, kurį padarė į Pierre'ą ta apleista gatvė, be oro ir ruimo.... Tiktai viena šv. Trijate, žibanti tolumoje ant bokšto, labai jį pradžiugino.

Nuo Piazza del Popolo reikėjo sugryžti ant Venecijano pleciaus. Dario džiaugėsi, sveikinosi su vaikščiojančiais. Trotuaru, iš abiejų gatvės pusių, vakščojo tiršta minia žmonių, kurios akys buvo įsmeigtos į pravažiuojančias karietas. Pėstiejie galėjo paspausti rankas sėdintiems karietose, jie taip arti buvo vienas kito. Karietų skaitlius taip pasididino, kad arklial turėjo eiti žingine. Žmonės žiurėjo vienas kitam į akis, stumdėsi, ir visgi negalėjo prasimušti. Čia vaikščiojo visas Rymas. Čia vaikščiojo įvairių sluogsnių žmonės, gerai pasižystantiejie. Jie vienas į kitą buvo įsmeigę akis, tartum norėjo įeiti į sielą. Ir Pierre suprato tuomet Korso svarbumą prie kurio priprato ir prisirišo visi rymiečiai. Čia buvo galima parodyti viešai savo papuošalus, palieżuvauti iki valiai, pasimatyti su pažystamais. Visi gyventojai matosi čia kasdien vienas su kitu, parodo save, žiuri į kitus, stengiasi sužinoti svetimas paslaptis, džiugina save įvairiais reginiais. Švietiškas žmogus, kuris nepasirodo Korso, išrodo yt laukinis, gyvenantis nuošaliai nuo žmonių ir laikraščių. Oras buvo puikus, minkštas, siauras dangaus sklipelis, kabantis ant sunkių rumų, išrodė lyg mėlynas kaspinas.

Dario be paliovos šypsojosi ir lingavo galva, pasakodamas Pierre'ui apie kunigaikščius ir kunigaikštienes, gercogus ir gercogines, kurių vardais buvo pripildyta istorija. Ir Pierre stebėjosi, kad tų vardų nešiotojai buvo nutukę ponios, suliesę vyrai, kurie išrodė labai juokingi dabartiniuose kostiumuose. Jis matė tik kelias gražias moteris, ypač jaunas mergaites, didelėmis ir aiškiomis akimis. Kuomet jie privažavo prie didžiulo ir negražaus Buondži — ovannirumo, plačiu septiniliktojo amžiaus fasadu, keliomis langų eilėmis, Dario linksmai pasakė:

— Pažiurėk, štai, Attilio, ten, ant trotuaro.... Jaunas paaficierius Sakko.... Tamsta girdėjai apie jį, ar ne?

Pierre pasakė, kad šį-tą apie jį žino.

Attilio kareiviškame mundure, labai jaunu, gyvu, drąsiu ir teisingu veidu, žibančiomis akimis, iškarto patiko Pierre'ui. Jis tikrai buvo jaunybės ir meilės simbolas.

— Štai pamatysi, — tęsė, juokdamos, Dario, — kuomet męs antru kartu važiuosime pro rumą, jis dar vis čia stovės, ir tuomet aš tamstai šį-tą parodysiu.

Ir jis linksmai pradėjo kalbėti apie jaunas mergaites, apie tas kunigaikštystes ir gercogytes, kurias auklėja toli nuo žmonių, vienuolynuose, iš kur jos išeina visai tamsios. Paskui tos mergaitės kiauras dienas praleidžia uždarytos rumuose, jas rupestingai prižiuri motinos ir tiktai kasdieną išleidžia pasivažinėti. Bet kokios audros siaučia jų sielose, į kurias negali pažvelgti akys pašalinio žmogaus! Ir koks kartais atkaklumas ir stipri valia jose slepiasi! Daugelis jų nori gyventi savistoviai, liuosai išrinkti sau žmogų, kuris joms patinka, ir gyventi su juo, nežiurint į visą pasaulį! Kartais jos atranda tą mylimą žmogų jaunų žmonių minioje ant Korso; iš pradžios jie susitinka tiktai čia, užsiganėdina vien žvilgterėjimais, bet kaip daug kalba tuomet tie žvilgterėjimai, kaip daug karštai kalba tos uždarytos, nekaltos lupos! Paskui prasideda siuntinėjimas laišk[illegible] nyčioje arba per ištikimas tarnaites, su [illegible] pagelba, antgalo, įvyksta paslaptingi [illegible] matymai, iš pradžios visai nekalti. Ir [illegible] galo tas viskas priveda prie jungtuvių.

Čelija užsimanė turėti Attilio jau tuomet, kaip jų akys susitiko pirmą kartą, kuomet j[illegible] neišpaskytai nuliudusi pirmą kartą pamatė j[illegible] Buondžiovanni rumo lange. Jis pakėlė galvą ir jo veidas ant visuomet atsimušė jos širdyje, ir ji karštomis akimis uždegė jo širdį. Ji pamylėjo jį ir daugiau jai nereikėjo nieko. Jis jai patiko, ir ji jo norėjo, — jo, o ne kit[illegible] Ji buvo prisirengusi jo laukti nors ir dvide[illegible] šimtį metų, bet visgi tikėjosi pasiekti savo tikslą, nepaisant nė ant ko. Pasakojo, kad jos tėvas iš galvos ėmė eiti, sužinojęs apie romaną dukters; bet jo niršimas visuomet su[illegible] trupėdavo į jos mandagų, bet atkaklų tylėjimą. Kunigaikštis kovojo tiktai todėl, kad perdaug priduodavo svarbos savo vardui i[illegible] savo turtams, o tuo tarpu Rymo bajorija ga[illegible] vatrukčiais puolė į skurdą. Ėjo paskalai, k[illegible] kunigaikštienė, kuomet užsipuolė ant jos v[illegible] ras už neprižiūrėjimą dukters, pasididžiu[illegible] dama, atsakė jam, kad ji atnešusi jam penk[illegible] milijonus dalies ir pagimdžiusi jam penkis va[illegible] kus. Nuo to laiko jis numojo ranka ir an[illegible] Čelijos, ir ant viso namo, kuriame šėlo šeimyniška audra.

Karieta antrą kartą privažiavo prie rumo, ir Dario pasakė Pierre'ui:

— Matai, Attilio vis dar čia.... O dabar pažiurėk į viršų, į tretįjį langą pirmojo aukšto.

Pierre pamatė, kaip iš lengvo pasikėlė kortinos kraštas ir pasirodė meilus Čelijos veidelis. Ji nesišypsojo ir nejudėjo. Nieko nebuvo galima patėmyti ant jos sučiauptų lupų, nė skaidriose begaliniai giliose akyse. Bet ji visa prigulėjo Attilio. Ir kortina vėl nusileido.

— Na, ką tamsta pasakysi? — sumurmėjo Dario. — Juk negalima įspėti kas slepiasi tose nekaltose akyse?

Pierre pažiurėjo į Attilio; jis vis dar stovėjo, pakėlęs galvą, išbliškusiu ir nejudančiu veidu, suspaustomis lupomis ir plačiai atmerktomis akimis. Pierre'ą sujudino tokia galinga jauna meilė, kuri nejieško jokios pašalinės naudos.

Paskui Dario prisakė vežėjui važiuoti ant Pinčio; visuomet yra taip daroma, nepamačius Pinčio, nemalonu ir namo grįžti. Jie iš pradžios pervažiavo del Popolo plecių, ruimingiausį visame Ryme.

Paskui karieta pradėjo ridėti nusidriekusiu, kaip kaspinas keliu, išpuoštu bareljefais, stovylomis, fontanais ir kitokiais papuošalais. Užvažiavus ant Pinčio viršunės Pierre pamatė mažą sodą, su keturiomis alėjomis, po ku[illegible] rias be paliovos sukinosi karietos. Iš abiejų alėjų pusių stovi daugybė vyriškų biustų. Pierre labiausiai gerėjosi puikiais medžais, rupestingai išaugintais. Dario karieta įsispriaudė į eilę kitų karietų ir pamažu važiavo gražiomis alėjomis apklotomis paunksniu.

Pierre pamatė jauną moterį, kuri viena sėdėjo puikioje juodai-mėlynoje karietoje. Ji buvo labai graži, neaukšto ugio, tamsaus veido, didelėmis, geromis akimis; joje buvo kaž-in-kas ypatingo. Apsitaisiusi buvo paprastais šilkiniais drabužiais, o ant galvos turėjo truputį nė šiokią nė tokią skribėlę. Dario labai atidingai žiurėjo į ją ir todėl Pierre panorėjo sužinoti jos vardą. Jaunas kunigaikštis nusišypsojo. O, tai Tonietta, ponia, ku[illegible] ria interasavosi visas Rymas. Ir visai atvirai jis papasakojo nekurias smulkmenas apie ją: iš kur ji paeina, niekas nežinojo, — vieni sakė, kad ji prasto valgbutininko iš Tivoli du[illegible] tė; kiti — kad jos tėvas buvo bankieri[illegible] apolyj. Abelnai, ji buvo labai protinga teris, pati save išauklėjo ir turi savo p[illegible] bet nedidelį namą, kurį jai dovanojo markyzas Manfredi. Ji nerėkliamavo s[illegible] niekuomet neturėjo iš karto daugiau [illegible] jaukinio; svietiškos ponios, sutikdamos ją diena Korso, interesavosi ja ir sakydavo, ji visai padori laikiniam savo išrinktam[illegible] ji nereikalavo iš jo nieko, tik kas rytas [illegible] rėjo turėti ryšelį baltų rožių; ir tankiai sutikdavo ant Pinčio su tomis šviežiomis žemis karsažė, ir tuomet visi jai meiliai [illegible] sišypsodavo.

Staiga Dario ceremonijiškai nusilenkė [illegible] niai, pravažiavusiai didžiausiame lando, [illegible] rią lydėjo tulas ponas.

Jis ramiai paaiškino Pierre'ui.

— Mano motina.

Pierre šį-tą žinojo apie ją. Vikontas [illegible] lašu papasakojo jam apie jos gyvenimo smulmenas: apie jos antrąjį ištekėjimą, kuomet jau turėjo penkiasdešimts metų; papasakojo kaip ji Korso surado sau antrą vyrą, laba[illegible] gražų, jaunesnį už ją penkiolika metų; jo vyras Žiul Laport buvo seržentas šveicar[illegible] gvardijoje, paskui prekiavo senomis relikvijomis, kurios jį labai sukompromitavo vienoje tamsioje istorijoje, papasakojo, kokiu budu jis pasiliko markyzu Montefiori.

Kuomet jie antrą kartą susitiko su dideliu[illegible] lando, Pierre gerai įsižiurėjo į tą nepaprastą porą. Markyzė, tikrai, buvo neišpasakytai graži; augšta, liekna, stipri, tamsi briunetė, dieviška galvele ir labai teisigai sudėtu veidu. O markyzas, — tas laimingas avanturistas, — turėjo tikrai iškilmingą figurą; jo veidas buvo nekvailas, linksmas ir aiškus, usus nešiojo gražiai susukęs; pasakojo, kad jis turi didelį pasisekimą tarp moterų. Markyzė taip [illegible] džiavosi juo, kad visur vežiojo jį su savim, visur rodydavo jį ir gyveno yt jauna mo[illegible] ris taip plačiai, kad baigė praleisti paskutin[illegible] turtus, kurios paliko jai pirmasis nusib[illegible] krutijęs vyras. Sunų savo ji visai užmi[illegible]

ir tik retkarčiais susitikdavo su juo, čia besivažinėdama.

— Dabar važiuosime pažiurėti, kaip leidžiasi saulė už šv. Petro bažnyčios, — pasakė Dario, labai pralinksmėjęs.

Karieta vėl privažiavo prie terasos, kur laidė kareiviška muzika. Aplinkui stovėjo ilga eilė karietų ir spaudėsi pėsčiųjų minia. O nuo terasos, labai aukštos ir plačios, tikrai buvo galima matyti puikiausį reginį Ryme. Kitoje Tibro pusėje, per augštus užsirioglinusius vienas ant kito namus, naujajame kvartale matėsi šv. Petro bažnyčia, paskendusi Mario kalno ir Janikulio žolynuose. Po kairei tiuksojo senojo miesto dalis, kuri buvo panaši į bangas juroje. Bet akys tolydžio gryžo prie šv. Petro bažnyčios. Už to milžino, tolumoje, nusileidžianti saulė taip buvo puiki, kad sunku buvo atsitraukti nuo jos.

Saulės nusileidimas Ryme — tai puikiausis paveikslas. Kartais, rodos, kad jau-jau, nukris ugnies debesis, kad ant dangaus kovoja milžinai, kurie svaido vienas į kitą kalnus. Kartais dangus išrodo yt rustus ežeras, raudonais plyšiais, prasiskėtusiais į apačią. Kartais padangėmis ruksta rausvas rukas, subėra į smulkes dulkes, per kurias prasimuša žemčiugo lašai, kurie tolumoje uždengia gorizontą. Kartais matai prieš save triumfalinę procesiją, ugninį ir auksinį kortezą, tartum debesis vežimuose lekia ugnies keliu, tartum galėrijos plauko po orinę jurą ir paskui pražuna vis labiau ir labiau sutirštėjusioje tamsumoje.

Bet šį vakarą Pierre matė puikų, didų reginį. Iš pradžios, tiesiog ant bažnyčios bokšto, saulė, nusileizdama nuo giedro, tartum permatomo dangaus, degė dar taip aiškiai, kad akys negalėjo išturėti jos žibėjimo. Apsuptas šviesa bokštas išrodė lyg mažas suvirinto sidabro gabalėlis, o visas artimiausis kvartalas ir Borgo stogai pavirto į ugninę jurą. Paskui, saulei leidžianties žemiau, jos žibėjimas mažinos, ir jau buvo galima į ją žiurėti; netrukus ji iškilmingai pamažu pasislėpė už bokšto, kuris pasidarė juodai mėlsvas, o dangus, labai apšviestas, tartum mėtė į visas puses visokius spindulius. Apačioje bokšto pasimatė eilė langų; jie buvo panašųs į ugnis paversmės. Rodėsi, kad bokštas yra pastatytas ant liepsnos. Tas tęsėsi kokias tris minutes. Apačioje Borgo stogai skendo mėlsvuose garuose, o gorizontas nuo Janiškulio lig Mario kalno, buvo išsitieseęs į tiesią liniją. Dangus pasidarė auksinis ir visą žemę apipylė tyli, nepaprasta šviesa. Ant galo langai užgeso, dangus užgeso, — pasiliko tiktai neaiškus šv. Petro bokštas.

Ir kaszin-kodėl Pierre'o akyse vėl pasirodė augštai liudnos, sulinkusios kardinolo Ranera ir senelio Orlando figuros. Jie tartum abu stovėjo ant gorizonto, ant paskendusio tamsumoje miesto, ant kraštų, tartum mirštančio dangaus. Ar nebuvo tai tik pranašavimas, kad viskas turi sugriuti su jais, kad viskas turi užgesti ir pražuti praeities tamsumoje?

V.

Ant rytojaus Narcis Aber nuliudęs atėjo pasakyti Pierre'ui, kad jo giminietis, monsinjoras Gamba del Coppo, sergąs, ir buk pražįstė atidėti pasimatimą su jaunu kunigu dviem, ar trims dienoms. Pierre'ui tokiu budu priėjo laukti ir nejieškoti kitų kelių pasimatyti su popiežiu; jis taip buvo išgązdintas, kad jojo viską sugadinti kokiu-nors neprotingu pasielgimu. Neturėdamas jokio darbo ir nodamas kaip nors praleisti laiką, jis išėjo žiurinėti Rymą.

Pirmiausiai jis nuvažiavo pas Palatino griuvėsius. Aštuntoje valandoje ryto jis išėjo iš namų. Prie Palatino, kuris stovi ant gatvės, iš abiejų pusių buvo bugrgams. Vienas tuojau pasisiulijo jam suti ir visur išvedžioti. Pierre nuvaikščioti vienas, kur nebuk, bet jam nemalonu atsakyti tam žmogui, kuris eiliai šypsojosi ir kalbėjo taip gražiai zų kalba. Tai buvo nedidelio ugio kresras, atitarnavęs kareiviuose, šešių dešimtų, plačiu paraudusiu veidu ir didelaltais usais.

Ir taip, gal tamsta kunige norite eiti mane.... Aš matau, kad tamsta esi zas. Aš — piemontietis ir gerai žinau zus: buvau su jais prie Solferimo taip, ką ten nekalbėtų, bet niekuomet ima užmiršti, kad kadaisia męs buvome ais.... Meldžiu čia, palypėkite į dešinę. Pierre, pakėlęs akis, pamatė eilę cypresų, buvo apsiaupę Palatiną iš kairiosios pusės matė juos nuo Janikulio atvažiavimo Mėlsvame ore žalia medžių spalva ė, yt juoda medžiaga. Vietomis matėsi eli krumai, tarp kurių niuksojo senų sienų šunės. Aplinkui viskas išrodė liudnai.

— Tiberio, Kaligulos ir Flavijanų rumai ai ten, ant viršaus, — pasakė vadovas. — et juos paliksime ant galo, apeisime viską eilės.

Jis pasuko, vienog, į kairę ir apsistojo prieš vą, panašų į grotą.

— Tai urvas, kuriame vilkė išperėjo omulą ir Remą. Seniau čia dar augo figos edis, po kuriuo sedėjo abu dvyniai.

— Pierre negalėjo susilaikyti nenusišypsoes, nes kareivis buvo persitikrinęs, kad jis pakoja teisybę; jis neapsakomai didžiavos tomų pranokėjų garbe. Bet kuomet vadovas rodė jam senosios Roma quadratą pėdsaius, sienų liekanas, kurios, rasi, tikrai buvo murytos įkuriant Rymą, jis užsiinterasavo, jo širdis ėmė plakti smarkiai. Reginyje esimatė nieko gražaus, jo akys užtėnijo tikai kelias kruvas akmenų, suverstas viena ant tos, be cemento ir kalkių. Tie griuvėsiai jam istoriją dvidešimties septynių amžių, ir pajuodavę akmens, ant kurių stovėjo namas, išrodė ypač iškilmingi.

Bežiurinėdami, jie pasuko į dešinę. Buvo matyti: liekanos portikų, sugriuvę salės; remontuotos frizos ir kiekštos apsupo išsidriekusį takelį, einantį tarp laukinių augmenų. O vadas vis pasakojo, tvirtindamas, buk viskas, ką Pierre girdi, yra gryna teisybė.

— Augusto rumas, — užbaigė jis, rodydamas rankos mostelėjimu į kruvą subirėjusios žemės.

Šį kartą Pierre nieko negalėjo pamatyti nurodytoje vietoje, ir todėl paklausė:

— Kur?

— O, tamsta kunige, sako, kad namo fasadas buvo dar matomas praėjusio šimtmečio gale. Įėjimas buvo iš kitos pusės, šventuoju keliu. Iš antros pusės buvo dižiausis balkonas, nuo kurio matėsi cirkas ir iš ten žiurėjo į žaismes. Bet, ir pats tamsta matai, rumas beveik visas sulindo į žemę, ir, jei kuomet pradės daryti kasinėjimus, jį tikrai atras, kaip Apollono ir Vestos žinyčias, kurios stovėjo šalimais su juo.

Jis pasisuko į kairę ir įėjo į nedidelį cirką, kuris buvo prisišliejęs prie namo Augusto. Pierre pradėjo labai nerimauti ir žingeidauti kiekviena smulkmena ne todėl, kad tie griuvėsiai užsilaikė gana gerai ir darė gilų įspudį, — tik todėl, kad buvo galima pamatyti visą triobėsio plianą: portiką apie areną, imperatoriaus ložą, kuri iš pradžios buvo kairioje pusėje, pačiame Augusto name, o paskui buvo perkelta į dešinęją, kur prakirto sieną Septimijo Severo rume. O vadovas ėjo toliau, duodamas smulkius paaiškinimus ir užtikrinimus, kad užveizdos prie kasinėjimų taip ištyrė cirko triobėsį, kad jiems pasisekė beveik sustatyti tikriausį jo plianą, su visomis iekštomis taip, kaip jos stovėjo.

— O, tame dalyke archeologai gali buti visai ramus, — užbaigė jis linksmai ir su pasiganėdinimu nusišipsojęs! — Ir vokiečiai negali prisikabinti su savo mokslu.

Pierre tik nusišypsojo. Bet jis dar labiau užsiinteresavo, kuomet, eidamas paskui vadą sulaužytomis lipynėmis, atsidurė Septimijo Severo rumo griuvesiuose. Rumas buvo pietinėje Palatino dalyje ir nuo jo matėsi puikiausias reginys ant Appio kelio ir apielinkių. Nuo jo pasiliko tiktai triobėsiai po žeme, vietos salės, padarytos po arkomis terasų, ir tie triobėsiai buvo taip dideli ir stiprųs, taip mažai juos laikas sunaikino, kad žiurint į juos, galima buvo turėti supratimą apie rumo didumą, kuris buvo užstatytas viršui. Ten buvo garsusai sepisonium, — bokštas septiniais aukštais, kuris pražuvo tiktai septinioliktajame amžiuje. Dar ir dabar yra ten terasa, paspirta cikloniškomis arkadomis, nuo kurios matyti puikiausis reginys. Bet nuo rumo paliko dabar tiktai pusiau sugriuvusių sienų eilės, skylės suskaldytose grindyse, begalinė daugybė koridorių ir salių. Visi tie griuvėsiai, labai rupestingai prižiuromi administracijos, nuvalyti nuo piktžolių, išrodė iškilmingai rustus. Bet gaivinantiejie saulės spinduliai nušvietė senus griuvėsius, įsiskverbė per plyšius į tamsias sales ir įkvėpė tylų liudnumą tai numirusiai didybei.

Pierre jau pusantros valandos vaikščiojo po griuvėsius, o visgi dar jam pasiliko apžiurėti daugybę rumų, kurie buvo išstatyti pietinėje ir rytinėje kalno dalyse.

— Dabar mums reikia sugrįžti į pirmąją vietą, — pasakė vadas. — Matai: vilos Milo ir šv. Bonaventuro sodai užstoja mums kelią. E, tamsta kunige, jei tamsta butum pavaikščiojęs po Palatiną penkios dešimts metų atgal! Aš mačiau iš to laiko plianus. Čia buvo tiktai vynvuogynai, ir maži sodeliai; tai buvo tikras tankumynas, kur nebuvo galima sutikti nė vienos gyvos sielos.... Ir reikia tik pagalvoti, kad čia kuomet tai stovėjo visi tie rumai!

Pierre nuėjo paskui jį, ir jie vėl praėjo pro rumą Augusto, pasilypėjo dar augščiau ir priėjo prie Flavijanų rumo. Tame dideliame rume buvo neišpasakytai daug salių. Priegtam ten neužsiliko nė vienos sienos, — vietomis tik kyšojo pamatas, vietomis triobėsiai įgrimzdo į žemę. Vienatiniai griuvėsiai, kurie užsilaikė labai gerai, tai namo, kuris prigulėjo, kaip mano mokslinčiai, Livijui ir išrodo visai mažiutis, sulyginant su dideliais rumais. Tame name trys salės užsilaikė nepajudintos, su išpaišytomis sienomis, ant kurių matoma scenos iš mitologijos, gėlės ir vaisiai. Iš Tiverijaus gi namo nesimato nė vieno akmens. Iš Kaligulos rumo, stovinčio įskypai, ant Forumo, kaip ir iš Septimijo Severo rumo, pasiliko tiktai didžiuliai triobėsiai po žeme, kontrforai, augštos arkados, paspiriančios rumą ir kaszin-kokie bustai, kuriuose tarnai ir sargyba praleizdavo laiką girtuokliaudami. Visa ta augšta viršunė buvo didelė, plika, vietomis, iškasiota, ant kurios kyšojo, kur-nekur liekanos senų sienų.

Vadas ramiai ir su persirinimu tęsė savo paaiškinimus, rodydamas ranka į tuščią vietą, tartum, pražuvę namai, stovėjo prieš jo akis.

— Dabar męs esame ant Palatino pleciaus. Štai, matai, rumo Domicijano fasadas, — čia po kairei — Kaligulos rumo fasadas; dabar apsigręžk ir pamatyk prieš save Jupiterio žinyčią.... Šventas kelias ėjo lig to pleciaus ir per Mugionis vartus, — tai seniausiejie Rymo vartai.

Jis sustojo ir ištiesė ranką į šiaur-vakarinę kalno dalį.

— Tamsta užtėmijote, kad cezariai tos dalies visai neatnaujino? Jie, tikrai nenorėjo nugriauti senų paminklų, pastatytų dar prieš įkurimą miesto ir labai brangių širdžiai liaudies. Štai ten buvo pergalėjimo žinyčia, pastatyta Evandru ir jo arkadanų, urvas, kurį aš tamstai augščiau rodžiau ir maža Romulio lušna. Viskas tas buvo sujieškota, tamista kunige, ir nežiurint į vokiečių prieštaravimus, tame dalykę negali buti jokios abejonės.

Bet jis gerai sušuko, lyg užmiršęs akyviausį dalyką.

— Aš tamstai tuojau parodysiu koridorių po žeme, kuriame yra užmuštas Kaligula!

Ir jie nusileido į ilgą dengtą galėriją, kur linksmai švietė, prasimušę per plyšius, saulės spinduliai. Dar buvo užsilikę šiokie-tokie gipso papuošalai ir mozaikos liekanos. Bet galėrija visgi išrodė rusti ir tragiška. Seno kareivio balse suskambėjo liudnas balsas, kuomet jis pasakojo, kokiu budu Kaligula, grįždamas iš žaismių, panorėjo nusileisti į vieną tų galėrijų, kad pažiurėti šventų šokių, kuriuos jaunos azijietės tą dieną rodė. Ten maištininkų galva, Chereas, patykojo ant jo tamsumoje ir įsmeigė jam peilį į pilvą; imperatorius suvaitojo ir norėjo bėgti. Tuomet užmušėjai, — jo paties tvariniai, labiausiai mylimi jo draugai, — pavertė jį ir subadė

(Toliau bus).

Dvi Kelioni į Tolimą Šiaurę

Su 17 paveikslėlių.

Sutaisė S. Matulaitis

pikto, nešė viską, ką tik atrazdavo; nunešė net galus lazdų, vielą, žeberklą su virve, surinktas prabas akmenų ir samanų, ant galo pavogė ir termometrą padėtą lauke šalčiui matuoti. Lapės visą žiemą šeimininkavo aplinkui jų butą. Musų keleiviai nuolatos girdėjo, kaip jos graužia kailius ant stogo, kaip cypia susipešusios, o kartais, įkišusios galvą, žiurėdavo per dumtraukį, kas darosi butelyj. Keleiviai užtai nepyko ant jųjų, girdėdami jas, juodu jautė, kad ne vieni juodu čion šitose tarytum nūmirusiose šalyse, kad be jų yra da gyvi sutvėrimai.

Saulei visiškai nusileidus (15 d. spalių), gyvenimas musų keleivių ėjo labai nuobodžiai. Dabar jiems liko tiktai trys užsiėmimai: valgyti, miegoti ir eiti pavaikščioti ir tai neilgai, nes tankiai putė šaltas vėjas, o jų drabužiai buvo jau apiplyšę. Buto viduryj ačiu nuolatos degančioms lempoms stovėjo po 0°, užtai drėgnumo buvo labai daug.

Taip ėjo laikas be jokio darbo, tiktai besvajojant apie tolimą tėvynę, kur žmonės juda, džiaugiasi, kur turi grynus drabužius ir prausiasi muilu. Svarbumą kaikurių išradimų galima suprasti tiktai esant ypatingose sanlygose.

"Niekuomet pirma — sako Nansenas — aš nė nepagalvodavau, kokis puikus išradimas muilas. Mudu daug kartų bandėva numazgoti savo pajuodusį kuną, bet visuomet veltui. Vanduo nė kiek nenumazgodavo varvelio. Daug geriaus tvertis smilčių ar samanų.... Bet geriausias daiktas buvo ištepti rankas ar burną šiltu meškos krauju arba varveliu, o po to jau trinti samanomis".

Kartais juodu stačiai skuto savo odą peiliu.

Da sunkiaus buvo išskalbti drabužiai. "Mudu visaip bandėva, bet vis veltui. Savo marškinius mudu virindavova puode po 2 valandas, bet išimdavova taip-pat purvinus kaip ir įdėdavova. Tuomet mudu imdavova gręžti iš jų varvelį, tai buvo turbut geriaus. Bet tikrai valųs jie darydavosi tiktai tuomet, kaip išvirinę męs da šiltus juos skutome peiliais."

Nėra ką kalbėti, kad, pergyvenę žiemą tokiose sanlygose, juodu mažai buvo panašųs į apšviestus žmones. Plaukai jų atžėlė iki pečių; burnos pasidarė juodos, tiktai dantys ir akys tarytum da baltesni išveizėjo.

9. PAVASARIS IR TOLIMESNĖ KELIONĖ.

Vasario mėn. pabaigoje parlėkė daugybė paukščių ir pradėjo rodytis saulė. Musų keleiviai pradėjo palengva ruoštis į tolimesnę kelionę.

Viską susitaisę 19 gegužio dieną, paliko savo butelį ir pasileido eiti pietų link žemės pakraščiu. Čion jie nuolatos sutikdavo arklėnus; tai buvo gerai, nes kiekvienoj valandoj galėjo turėti šviežios mėsos; užtai tankiai besikeliant per praperšas turėjo bijoti anų piktumo.

Kelionė buvo gera, tai lygiu ledu, tai vietomis vandeniu.

12 birželio dieną juodu vos neprażuvo. Tą dieną galėjo plaukti laivuose ir tik pavakare išlipo ant ledo nakvoti. Išlipę ant ledo pririšo laivus prie ledo šlapiu arklėno kailio diržu. Abudu laivu buvo surišti drauge ir pririšti vienu diržu. Pririšę laivu, nuėjo ant artymiausios kalvos, pasidairyti į apygardes. Bet, užlipę ant kalvos, pamatė, kad jų laivai plaukia į jures. Kiek galėdami pasileido bėgti prie laivų, kuriuos vėjas jau toli nuo kranto nuvarė. Pribėgęs prie ledo krašto, Nansenas nusimetė viršutinius drabužius ir puolė į vandenį vyti laivus.

"Aš įšokau į vandenį — rašo Nansenas, bet vėjas putė nuo ledo ir lengvai varė tolyn musų laivelius. Jie buvo jau toli ir smarkiai plaukė vis toliaus. Vanduo buvo šaltas kaip ledas, plaukti su drabužiais buvo sunku, o laivai plaukė vis tolyn. Rodėsi abejotina ar aš juos įstengsiu pavyti. Bet su jais vėjas nešė visą mudviejų viltį; visas mudviejų turtas buvo juose sudėtas, su savim neturėjova nė peilio. Man buvo vis vien, ar sustingti vandenyj ir nuskęsti, ar sugrįžti be laivų. Aš stačiau visas savo pajiegas. Pailsęs aš plaukiau aukštieninkas.... Vėl atsivertęs aš pamačiau, kad laiveliai jau arčiaus; pajiegos mano tarytum pasididino ir aš ėmiau da smarkiaus plaukti. Tačiaus jaučiau, kad mano sąnariai kaskart labiaus stingsta; aš supratau kad vargiai ilgai galėsiu juos judinti."

Galų gale vištik pasisekė nusitverti už laivo. Bet čion nauja nelaimė; kunas jo taip sustingo, jog nebegalėjo įlipti į laivą; vargšas manė jau, kad pasivėlino: taip toli nuplaukęs dabar turės pražuti. Bet štai jam pasisekė užmesti vieną koją ant laivo krašto, o ant galo ir visas pusiau sustingęs įlipo į laivą, ir vos-vos prisivarė prie krašto. Čion Jogansenas ištraukė jį ant kranto, aprėdė likusiais sausais drabužiais ir paguldė į miegamąjį maišą. Šalta maudyklė nieko jam nekenkė; ant rytojaus juodu vėl galėjo toliaus plaukti.

Maistas jų jau vėl visiškai baigėsi; dėlto pamatė ant ledo kelis arklėnus, juodu priėjo prie jų ir, užšovė du jaunikliu, nes nuo jaunų lengviaus lupti kailis. Išgirdę šuvius, žvėrys tuojaus supuolė į vandenį; ant ledo liko tik užšautieji ir jų motinos, kurios verkdamos ir dejuodamos, tarytum žmonės, stengėsi įstumti savo vaikus į vandenį. Bet matydamos, kad vaikai nejuda, kiekviena nutvėrusi savąjį pirmagalinėmis kojomis neišpasakytai greitai supuolė į vandenį ir nuskendo.

Priėję prie kito pulko keleiviai buvo jau išmintingesni, vienas užšovė jauniklį, o kitas jo motiną.

Po to vėl leidosi toliaus plaukti, bet kadangi ten plaukiojo labai daug arklėnų, juodu turėjo laikytis vis arti krašto ir vos tik kuris žvėris perdaug arti priplaukdavo prie jųjų, juodu tuojaus iššokdavo ant kranto. Pasirodė, kad tokis atsargumas buvo labai reikalingas. Vienu tarpu žvėris vos nenuskandino Nanseną:

Pamatę žvėrį netoli laivų, juodu pasileido plaukti prie krašto, bet Nansenas nesuspėjo, žvėris, panėręs, iškilo greta su jo laivu, nutvėrė koja už laivo krašto ir, besistengdamas parversti, sudavė iltimis į laivo šoną. Nors Nansenas kiek galėdamas mušė jam irklu per

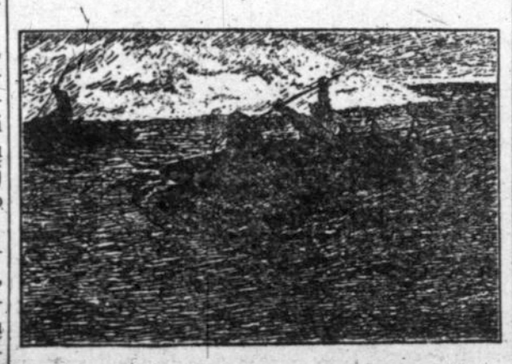

Pav. 17. Arklėnas vos nenuskandino Nanseną.

galvą, bet žvėris laikėsi tvirtai ir vos neapvertė laivą. Staiga paleidęs panerė į vandenį. Tada Nansenas pajuto, kad jo kojos šlapios; klauso vanduo čiurškia į laivą. Priplaukęs prie ledo jau negalėjo išlipti iš laivo, nes ansai tuomet pilnas buvo vandens ir pradėjo jau skęsti. Jogansenas, pribėgęs, ištraukė Nanseną ir laivą. Visas sušlapęs Nansenas džiaugėsi, kad žvėris, pramušdamas ilčia laivo šoną nepasiekė jo kojos. Užlopę ir užleidę stearina laivo šoną, juodu leidosi vėl toliaus plaukti, nežinodami, kad jau netoli jų vargo galas.

10. SUTIKO ŽMONES.

17 birželio 1896 metų Nansenas, išėjęs ant kranto pasisemti vandens pusryčiams, sumanė nueiti ant kalvos apsidairyti į apygardę. Bestovėdamas ten, išgirdo toli šunų lojimą. Netikėdamas savo ausims, pašaukė Joganseną, bet ir tas pripažino, kad tai ištikro šunų balsas. Tada Nansenas, palikęs Joganseną pas laivus, patsai nuėjo į tą pusę, iš kur buvo girdėti šunų lojimas. Ir ištiesų, neilgai trukęs sutiko anglą Džeksoną, kuris su da keliais mokintais buvo atkeliavęs ištyrinėti Pranciškaus-Juozapo žemę. Anglai buvo čion gerai įsitaisę: turėjo gerus šiltus butus, gerą maistą ir abelnai buvo įsitaisę taip kaip namie. Jie su džiaugsmu priėmė Nanseną su Jogansenu, sveikindami juos su laiminga pabaiga ilgos ir paojingos kelionės. Nusiprausę ir apsitaisę gerais drabužiais juodu tapo vėl panašųs į apšviestus žmonis.

24 d. liepos pas anglus atplaukė garlaivis, kuris atvežė jiems maisto da vieniems metams, nes tyrinėjimas jų da nebuvo pabaigtas. Garlaiviui grįžtant, Nansenas su Jogansenu sėdosi į jį ir 14 rugpiučio 1896 m. buvo jau Norvegijos mieste Vardio, kur tautiečiai priėmė juos labai iškilmingai.

11. "FRAM'O" SUGRĮŽIMAS.

Pakol Nansenas su Jogansenu keliavo per ledus, pakol žiemavojo urve ant Pranciškaus-Juozapo žemės, "Fram" įšalęs leduose, nešamas tekmės plaukė vis vakarų link. Jurininkai darė moksliškus tyrinėjimus ir apskritai gyveno kaip pirmto, kol liepos mėnesyj 1896 metų praperšos nepradėjo darytis didesnės. Tuomet jurininkai skaldė ledus dinamitu ir leido garlaivį plaukti garu iš vienos praperšos į kitą. Sunkiai ėjo tokis darbas kol ant galo rugpiučio viduryj nedasigavo į kuone visiškai tyras jures ir, be kliučių plaukdami, rugpiučio pabaigoj pasiekė Norvegijos miestą Šerve. Čion jie atsižinojo kad, Nansenas su Joganšenu taipogi sugrįžo laimingai. Ant rytojaus visi keliauninkai susivažiavo ir susirinko visi ant garlaivio "Fram". Iš čion visi plaukė į Norvegijos sostapilę Kristijaniją, kur juos sutiko su iškilme ir priėmė su didele pagarba užtai, kad savo drąsa ir pasišventimu mokslui jie padarė garbę savo tėvynei Norvegijai.

GALAS.

APSIVILIMAS.

Ji galvą nulenkus žemai,
Pauksnėj nuliudus sėdėjo,
O miškas siubavo ir gaudė graudžiai,
Bet ji, rodos, to negirdėjo.

Jos dvasią teriojo skausmai,
Ir degino, slėgė krutinę;
Ją apvilė buvio svajonės sapnai,
Paliko vien ilgą kankynę....

Jei ateičiai laimę skaitai,
Kada bus pražydus jaunystė,
O, kokioj grožybėj tą laimę matai!....
Bet tas tik sapnai, melagystė.

Kaip gėlės, vaikystės laikai,
Ir jųjų svajonės išnyksta,
Palieka vien dygliais nukloti takai,
Ir tais tau keliauti tevyksta!

Ir verkti pradėjo graudžiai
Mergaitė, apmislijus viską;
Bet tolyje nyko jos dvasios skausmai,
Ir miglos juos dengė kaip miską.

M. Lietuvaitė.

SONETAS.

Jis kalba apie tiesą, dorą,
Jo veidas, akys, teip gailingos,
Išreiškia vargšams laimės norą,
Visus paguodžia nelaimingus!....

Jis, rodosi, savęs nepaiso,
Vien tik kitų gerovei veikia,
Tiktai kitiems jis laimę taiso —
O jam jos, rodosi, nereikia.

Jis tik nematant ją naudojas,
Nes po kauke — jo veidmainystė,
Po gailiais žodžiais — prigavystė.

Mat pelnui jis šventuoju stojas
Kad gauti vargšų prielankumą,
O išnaudoti jų kvailumą.

M. Lietuvaitė.

Iš visur.

‖ Vaikščiojant ant Rue de L'Etoil Prancuzijos prezidentui Fallieres, prie jo prišoko koksai vyriškis ir apkabino kaklą, norėdamas jį už barzdos sugriebti. Užpultam vienok pagelbon pasiskubino jo dabotojai ir užpuoliką šalin nutraukė ir jį suėmė. Pasirodė, kad tai yra kelneris Mathis. Jis sakosi, kad jis vien norėjo prezidentą už barzdos patraukti.

‖ Sulyg sėniau užgirtų teisių, Finlandijoj žydams uždrausta ant ilgesnio laiko apšigyventi. Žydai kas pusmetis turi nuo senato išmelsti vis naujus pasportus leidžiančius jiems toliau gyventi. Dabar 30 žydiškų šeimynų gavo priakymą iš Finlandijos išsinešdinti.

‖ Grekiško tikėjimo Synados prašalino nuo vietos grekišką patriarchą Jeruzolimoj. Geruoju jis nuo vietos pats pasitraukti nenorėjo, tai synodas griebėsi prievartos.

‖ Išduota Amerikos valdžių Maskolijai Olga Stein likosi Peterburgo teismo pasmerkta 16 mėnesių kalėjiman. Ji mat prigavo daug ypatų, nuo kurių išviliojo 150000 dol. Už jos išdavimą ir Amerikoj, rodosi, nieks protestų nekėlė.

‖ Maskoliškoj dumoj, posėdyj 24 d. gruodžio kilo triukšmas. Už išsitarimą prieš Christų, socijalistų atstovas Petrovsky tapo 3 posėdžiams suspenduotas; suspendavo paskui ir kitą atstovą užstojusį už Petrovskį. Dėl to visi socijalistų partijos atstovai išėjo sykiu iš salės.

‖ 28 d. gruodžio pietinėj Italijoj siautė žemės drebėjimai, kurie pagimdė ir jurių išsiliejimą. Daugiausiai nelaimių pridirbo ant salos Sicilijos ir Kalabrijoj. Didžiausias Sicilijos miestas, Šventos Agotos gimimo vieta Messina beveik su visu išnaikytas. Žmonių pražuvo apie 100000, bet tikras pražuvusių skaitlius dar nežinomas.

‖ Vokietijoj, mieste Leipcige ateinančiuose metuose bus parengta terptautiška muzikos paroda. Ji trauksis nuo 3—15 dienai berželio.

‖ Vokiškose valdybose pietvakarinės Afrikos išnaujo prieš vokiečių valdžią sukilo čiabuviai po vadovyste Morenga.

‖ Užstojus šaltesniam orui, e su tuom drauge pasididinus ir žmonių vargui, Peterburge cholera pradėjo siausti smarkiau.

|| Londono laikraštis "Daily Express" paduoda, buk Bosnijoj Austrija turi 155000 kareivių, kurie pasirengę žengti prie pirmos progos per Serbijos rubežių. Tas pats laikraštis užtikrina, jog terp Austrijos kareivių siaučia smarkiai šiltinės.

|| Dėl smarkių studentų demontracijų likosi uždaryas medicinos skyrius Paryžiaus universiteto.

VIETINĖS ŽINIOS.

— Pereitą nedėlios dieną, po vadovyste Walterio Fisherio Colonial teatre buvo didelis susirinkimas pakėlimui protesto prieš išdavimą maskoliškoms valdžioms revovoliucijonierio Christiano Rudovičo. Susirinkiman atkako ne vien buvę Maskolijos ukėsai, bet ir nė mažai žymių Chicagiečių. Kalbėtojai išrodinėjo, kad Rudovič yra ne žmogžudys, bet politiškasis prasižengėlis, o tokių sulyg terptautiškų teisių, nė jokia civilizuoto krašto valdžia neprivalo budėliams išduoti. Kad Rudovič yra revoliucijonierius, to nė Amerikos valdiminkai neužgina, bet valdžią turinti politikieriai pats nesupranta, ką nori daryti. Daugelis advokatų apsiėmė be užmokesnio ginti, kiek tik galima Rudovičą.

— Kalėdų dieną, gyvenime Morriso Lukemano, pn. 168 Hastings str. užtroško nuo priėjusio gazo 37 metų Lukeman 40 metų Elzbieta Lukeman, 16 metų duktė Ona ir 15 Zilie. Išliko tik 18 metų duktė ir jauniausiasis sunus, kurie buvo į svečius išėję.

— Chicagos priemiestyj Rockdale likosi suarештuotas lenkas Roman Stompnia užtai, kad apleido savo pačią ir vaikus, su kuriais sergančią moterį paliko. Policijoj lenkas teisinosi, jog apleido namus todėl, kad pati tąsyk sunkiai sirgo; todėl jis bijojo, kad ji ne numirtų; tąsyk iš gailesčio širdis galėjo plyšti. Bet apleisti sunkiai sergančią moterį su mažais vaikais be valgio ir pinigų tai širdis neplyšo!

— Žemės pardavinėtojas Rogers Parke Louis, kučių dieną važiuodamas automobiliu namon, užvažiavo netoli Kenilworth ave, ant gelžkelio traukinio. Susimušimas buvo teip smarkus, kad automobilius sąsidaužė, o Luois likosi išmestas ir atsimušė į telęgrafo stulpą ir sunkiai labai apsikulė; daktarai dar nežino, ar galės jį nuo mirties išgelbėti.

PASIDĖKAVOJAME!....

Tulas. J. Bičkunas, 51 num. "L." praneša, buk "Liet. Jaun. Progresyviškas Choras" paaukavęs "Kovos" fondan "matydamas jos sunkų padėjimą", vienatinę ir brangiausią savo nuosavybę — vargonus".

Koks geras Bičkunas varde L. J. P. Choro! Tiesa, mes nuo choro niekō negirdėjome apie paaukavimą, bet ir nenorėtume. Vargonai buvo toki, koki buvo 30 metų atgal vartojami — niekam netikę, nė vienas kliavišius neišduoda balso, ir prašalinimas jų iš kertės, kurioj užima visai bereikalingai vietą, atsieis L. S. S. 50c.

Neseniai tas pats Bičkunas su Gaigalu ir Bagdonu apskelbė "Kovai" boycotą, atsimetė nuo sąjungos, ir kur įmano, ten kanda, kenkia kiekvienam žmogui dirbančiam L. S. S. labui. Dabar čia apgailestauja "K." "sunkų padėjimą", kada "K." išsiliuosavus nuo biaurių vaidų, sukeltų minėtų ypatų, visai jokio sunkaus padėjimo nejaučia.

L. S. S. administracija pasidėkavoja už tokias dovanas, ir prašytų p. Bičkuno ir jo draugų tokias dovanas, vaidus, pravardžiavimus, savo "mintys", ir kitus puvėsius pasilaikyti sau, nes jų prašalinimas L. S. S. brangiau apsieina.

"Kovos" Administratorius,
F. J. Bagočius.

ŽODIS Į VISUOMENĘ.

Nors pas mus tų naujų sumanymų yra daugiau negu męs juos galėtumėm palaikyti, tačiaus toks apsireiškimas visgi nėra labai peiktinas.

Ir ištikro, kitą kart gal ir labai naudingi sumanymai nueina vėjais vien tik dėl to, kad mes nepuprantam tų sumanymų vertės. Bet iš daugelio sumanymų, viens kits įleidžia šaknis ir išbujoja, kas atneša mums, kaipo pradedantiems kilti iš miego milžinišką naudą. Ir taip; kas gali nesigėrėti organizacijomis: S. L. A., T. M. D., L. S. S., ir net S. L. R. K. A.? Nes kokia organizacija nebutų, vistik ji neša šviesos kritulius ir lavina liaudį, jeigu tik mes į tą arčiaus prisižiurėsime.

Pastaruoju laiku, mes amerikiečiai susilaukėm dar keletą naujų draugijų: "Progr. Ratelį", "Progr. L. M. S. A.", "Šerno M. F.", "Liet. Moksl. Paskolos Ratelį" ir keletą mažesnių draugijėlių ir sumanymų.

Prie tokių tai apsireiškimų galima priskaityti ir naujai susitvėrusią Chicagoje draugijėlę "Žinia", kurios bus užduočia išleidinėti mėnesinį lietuvišką laikraštį — "Musų Gyvenimas".

Dabar musų gabesniejie raštininkai, neturėdami kur padėti savo raštus, tankiai buna priversti pažiurėti badui į akis. Todėl, mes "Žinios" sumanytojai esame pasiryžę ateiti pagelbon musų rašėjams ir, kiek galima, už raštus jiems atlyginti, ir, tuomi, manome, nors iš dalies užbėgti kelią nelemtam rašėjų likimui, kuris juos dabar priverčia šauktis aukų — o, žinome, kaip tos aukos priiminantiems yra "saldžios!...."

Bet tas viskas paeis ne nuo musų vienų. Tas paeis nuo tavęs, gerbiamoji visuomenė. Jeigu tu mus paremsi, be abejonės, tas sumanymas atneš nuvargintai tautai labai gerus vaisius.

Mes prašome, kad mus gerbiamoji visuomenė paremtų. Bet kaip? Ar vėl aukomis? Ne. Tas įrankis pas mus jau labai atšipęs ir, kaip nekartą pasirodė, nevisame tinkamas. Tad kokios paramos mes geidžiame nuo gerbiamos visuomenės? Mus paremti labai lengva, lai tik kiekvenas lietuvis, kuris prijaučia mokslui ir trokšta labo savo broliams ir visai lietuvių tautai užsirašytų laikraštį "Musų Gyvenimas", o tuomi tai ir suteiks mums didžiausią paramą. Juo lietuviai daugiau skaitys raštus, juo mes turėsime daugiau raštininkų ir jų sąlygos bus geresnės.

Tokios tai paramos mes nuo tavęs, gerbiamoji visuomene trokštame. "Musų Gyvenimas" netarnaus nė jokiai partijai, nė organizacijai, bet vien tik žmonėms. Jame nebus vietos nė polemikoms. Bus tai it perijodiškai leidžiama knygelė (apie 48 pusl.), kurioje galės tilpti geriausiejie ir rimčiausiejie raštai; todėl užsisakęs tokį laikraštį, nė vienas nesigailės. "Musų Gyvenimo" redaktorium tapo pakviestas visiems jau gerai žinomas dramų rašėjas Br. Vargšas, kuris yra autorium šių veikalų: "Paskutinė Banga", "Antras Krikštas", "Milijonai Vandenyj", "Šaliamono Sapnas", "Pirmi Žingsniai", "Galilėlio Galilėjus" ir daug kitų apisakėlių ir monologų.

Todėl, kas prijaučia tam sumanymui lai pasistengia iš kalno užsisakyti "Musų Gyvenimą", kurio prenumerata yra: metams $1.50; pusmečiui 75c.; pavienis numeris 15c.

"Musų Gyvenimo" programas bus toks: 1) Ilgi veikalai (bus nuolat tąsa); 2) Trumpos apisakos; 3) Biblijografija; 4) Kritika; 5) Mišinys; 6) Dienos klausimai; 7) Eilės; 8) Visokios knygos ir tt.

Pasitikime parėmimo,
J. K. Vasiliauckas.

P. S. Norėdami siųsti prenumeratą ar su kitokiais reikalais, rašykite tiesiai "Žinios" vardu:
"Žinia",
2515 Kensington ave.,
Pullman Sta., Chicago, Ill.

Redakcijos atsakymai.

Petr. Čechanovskiui. Laikraščiai turi savo užduotį, kurią privalo pildyi. Daugelis dalykų pavieniems žmonėms gali rupėti, bet laikraščiai visgi ne viskuom gali užsiimti ir pertikrinėjimai negali to perkeisti.

P. Z. Kalnakasiui. Tamistos atsakymo nieks ne reikalauja. Už raštus tilpusius laikraštyj vis atsako redakcija. Tie visi dalykai, kokius Tamista aprašinėji visuomenę ne apeina, laikraščiai ž. užsiima tik viešais reikalais; Tamiso raštelis laikrašiui netinka jis netilps, nes tai visai privatiški dalykai.

APDRAUDIMO RAŠTAI.
(Insurance).

Nuo ugnies apdraudimo raštus męs parduodame tiktai mieste Chicagoje, ir todėl tiktai gyventojai miesto Chicago reikalauja pas mus kreiptis su tais dalykais.

Nuo mirties, susižeidimo ir ligos apdraudimo raštus męs parduodame visiems gyventojams visoje Amerikoje, kurie dirba nepavojingą darbą ir yra sveiki, ir todėl su tais dalykais gali atsišaukti pas mus ir gyventojai kitų miestų.

Gyvasties apdraudimo raštai yra dvejopi — aprybotam laikui ir visam amžiui.

Aprybotam laikui galima nusipirkti raštą 10, 15, 20, 25, 30, 35 ir 40 metų. Toks raštas vadinasi anglų kalboje "Endowment Policy" ir reiškia, kad išėjus rakui tokio rašto kompanija išmoka žmogui tiek pinigų, ant kiek jis yra apsidraudęs. Paprasta suma yra $1000. Vienok kas nori, gali pirkti ir ant $500 ir ant $5000. Turint tokį raštą atsitikus mirčiai kompanija išmoka pilną sumą rašto, norint mirtis atsitiktų ir tuojaus po užmokėjimui pirmos mokesties. Aukštumas mokesčių nuo tokių raštų priguli nuo ilgumo metų mokėjimo, ir nuo senumo apsidraudusio. Jaunesni moka pigiau negu senesni, nes kompanija pasitiki, kad jaunas gali ilgiau gyventi, negu senesnis. Todėl, kas nori mokėti pigiau, tegul nelaukia ilgai, nes vėliau reikės mokėti brangiau.

Mokasi nuo tiek metų, kiek žmogus jų turi, pirkdams raštą. Apsidrausti gali teip vyrai kaip ir moterys.

Šitie raštai yra dvejopi: vieni, už kuriuos mokasi tik apdraudimo mokesčiai ir be sumos rašto nė jokio pelno nėra. Kiti, už kuriuos mokąsi biskį brangiau, leidžia dalyvauti pelne kompanijos savininko rašto, tai yra, kas metas kompanija išmoka procentą nuo įmokėtų pinigų. Pirmos rųšies raštai vadinasi angliškai "Non-Participating", o antros rųšies raštai vadinasi "Participating".

Skirtumas mokestyje tokių raštų yra sekantis:

'Non-Paricipating Endowment' 10 metų kaštuoja nuo $1000 žmogui 20 m. amžiaus $95.74 į metus, o Participating kaštuoja nuo tokios pats sumos, nuo tokio pat amžiaus ir ant tiek pat metų $101.56. Todėl, pigiau atsieina mokėti už "Non-Participating" vienok, gaunant nuošimčius nuo įmokėtų pinigų išeina beveik ant vieno.

Teipogi ir apdraudimo raštai visam amžiui gali buti "Non-Participating" ir "Participating" ir tie teipogi skiriasi mokestyje. "Non-Participating" ant $1000 žmogui 20 metų senumo atsieina į metus $15.57, o "Participating ant tokios pat sumos ir nuo tokio pat amžiaus atsieina $18.73.

Kasyklų darbininkų "Miner'ių" apdraudimo kompanijos nenori priimti. Teipogi nepriima ir darbininkų visų kitų rųšių, kurie dirba labai pavojingose vietose ir labai povojingą darbą.

Apdraudimo raštai yra parduodami žmonėms nuo 18 iki 60 metų amžiaus. Norintis gauti tokį audraudimo raštą turi but sveikas, nes kompanijos daktaras, pirm išdavimo apdraudimo rašto "Insurance Policy" apžiuri sveikatą žmogaus, ir tik tą priima, kuris laike pirkimo tokio rašto yra sveikas.

Apdraudimo raštai nuo susižeidimo, nuo mirties iš priežasties susižeidimo ir nuo ligos renka mokesčius pagal darbo atsargumą, o ne pagal metus.

Toki raštai yra parduodami tiktai vieniems metams, ir gali buti visada atnaujinami išėjus metams.

Kompanijos, parduodančios apdraudimo raštus nuo ligos, susižeidimo ir mirties iš priežasties susižedimo, laike ligos ar susižeidimo duoda savo daktarą, ir jeigu žmogus nužudys ar pirštą, ar ranką, ar akį, ar koją ar kokį kitą sanarį kuno, tai už jį užmoka.

Kas norėtų nusipirkti bent kurį iš virš paminėtų raštų, ir norėtų žinoti kiek jam atsieis mokėti į metus, tegul kreipiasi pas mus, o męs laišku duosime kožnam atskirą atsakymą ir pilną paaiškinimą.

Ligos ir mirties nė vienas žmogus išvengti negali, o susižeidimai tankiai atsitinka, todėl, kiekvienas žmogus, kuris nėra milijonieriumi ir kuris nenori laike nelaimės nė pats vargo patirti, nė kad jo šeimyna ar tai laike ligos ar mirties vargą kęstų, reikalauja apdraudimo raštą nusipirkti. Męs ėsame paširengę tame dalyke kiekvienam kuogražiausiai patarnauti, todėl kreipkitės į mus parašydami aiškiai savo vardą ir pravardę, metus ir užsiėmimą, šituo adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chcago, Ill.

PAČTO ATSKAITA.

Chicagos krasa pereitais metais apturėjo 2,063,528,179 krasos siuntinių, kas atnešė valstybei Suvienytų Valstijų pelno $14-948,008,12. Algos viršininkų išnešė $3,266,590,53. Pagal atskaitos vidutiniai kas 146-tas laiškas dėlei neaiškumo adreso turėjo buti sulaikytas. Tokių laiškų buvo 9,542,170.

Ta atskaita aiškiai parodo kokiu svarbių daiktu yra padėjimas aiškaus adreso. Jeigu adresas yra neaiškiai parašytas, tai krasa negali tokios gromatos priduoti.

Teipogi reikia patėmyti, kad rašant laišką kam nors, ir kur nors su bet kokiu rekalu visada reikia padėti savo pilną vardą ir pravardę, ir adresą kuoaiškiausiai, kad tas, kas apturi laišką žinotų nuo ko jis gavo jį ir kad galėtų žinoti kam ir kokiu adresu duoti atsakimas. Ypač vaizbos reikaluose butinai reikalingu daiktu yra pasirašimas ant kiekvienos gromatos ir padėjimas aiškaus adreso.

Rašant amerikoniškus ar bet kokius kitus adresus, reikia rašyti teip kaip jie tikrai rašomi, o ne iškraipyti. Jeigu kas nežino kaip tikrai rašoma vardas ar miesto ar gatvės, tai geriau yra paprašyti kito, kuris geriau moka rašyti, kad vardą miesto ar gatvės parašytų. Arba galima rasti kaip tikrai rašoma vardai miestų ar gatvių kur nors išdrukuota. Gatvių vardai tankiai yra parašyti ant kerčių gatvių, o miesto vardas dar lengviau atsižinoti kaip tikrai rašoma.

APGARSINIMAI.

Kalendoriai!

"Lietuvos" išleistuvė išleido šįmet du puikiu Kalendoriu: vieną sieninį, pakabinamą ant sienos, antrą kišeninį knygelės formoje.

Sieninis Kalendorius parodo trejopas šventes: katalikiškas, amerikoniškas ir lietuviškas tautiškas. Kišeninis yra tai knygutė 5¼ x 7½ colių didumo, 144 puslapių. Šitas Kalendorius be mėnesių švenčių turi daug gerų ir pamoknančių skaitymų, pasakų, eilių, juokų, paduoda reikalingiausias statistiškas žinias, pamokinimus kaip gauti amerikoniškas poperas, surašą naujausių knygų ir daugybę kitų gerų ir naudingų žinių. Kainos šitų Kalendorių:

Sieninis ..... 5c.
Kišeninis 25c

Kas prisiųs 30c. markėmis tam prisiųsime abudu šiuos Kalendorius. Kas užsirašys laikraštį "Lietuvą" ir užsimokės $2.00 prenumeratos visam metui, gaus abudu šiuos Kalendorius dovanai. "Lietuvos" skaitytojams visiems išsiųsime šiose dienose minėtus Kalendorius dykai. Kišeninis Kalendorius teipgi labai tinka siųsti Lietuvon savo giminėms. Jei nori jį tėvynėn pasiųsti per dovanas, prisiųsk mums adresą ir 25c., o męs Kalendorių pasiųsime ten.

Todėl pasinaudokite gera proga, užsirašykite "Lietuvą", o gausite abu puikiu Kalendoriu dovanai.

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted st., Chicago.

VINCAS PUKAS.
"LIETUVOS" KELIAUJANTIS AGENTAS.

Šiomis dienomis musų keliaujantis agentas, Vinčas Pukas, aplankys lietuvius miestelio Springfield ir jo aplinkinių, užrašinėdamas "Lietuvą", priiminėdamas prenumeratą, pardavinėdamas knygas ir tt. Todėl,kur jis atsilankys, galite pas tuvą", užsimokėti jam prenumeratą ir duoti pinigus ant knygų ir kitokių tavorų, tokiu budu jus užčėdysite sau daug klapato ir pačto kaštus pinigų siuntinėjime, o męs viską jums kuogražiausiai prisiųsime ką tik per jį užsteliuosite.

Vincas Pukas teipgi reprezentuoja didžiausią Chicagos firmą vyriškų drapanų, *The Bridgeport Clothing Co.* Teipgi kas norite apsisteliuoti geras drapanas pigia kaina, paprašykite jo, o jis parodys jums audimų probas, paims mierą, prisiųs į Chicagą ir firma, The Bridgeport Clothing Co. prisiųs jums drapanas expresu. Vincui Pukui galite duoti ant musų vardo nors ir didžiausią pinigų sumą, ne bijokite, neprapuls, męs už tai atsakome.

A. Olszewskis, "Lietuvos" Išleist.

"BALTRAMIEJAUS NAKTIS".

Aprašyta. Tikroji meilė. Prancuzų duelistai. Svarbus tikėjimiški ginčai. Labai įdomus karalių, vyskupų ir kunigų darbai. Išskerdimas krikščionių 60 tukstančių, tik per vieną naktį.

"Baltramiejaus Naktis" didelė, stora knyga, labai akyva, naudinga ir reikalinga kiekvienam perskaityti. Kaina 75c. Gaunama knygynuose pas agentus ir išleidėją, adresuojant:

J. Naujokas,
Madison Sq. Sta. Box 189,
New York, N. Y.

Knyga "Raistas" (The Jungle) kaina 1 dol.

TRYS DALYKAI.

Garsus pamokslininkas,Beecher pasakė, kad žmogus reikalauja trijų dalykų užlaikymui pilnos sveikatos, maisto, miego ir darbo. Prisižiurėjus šitiems dalykams rasime, kad svarbiausiu iš jų yra maistas, kadangi be jo męs negalime nė dirbti, nė miegoti. Užlaikymas musų noro valgyti ir pilnos varškinimo pajiegos turi buti musų tikslu. Kaip tik noras valgyti sumenksta, arba varškinimo pajiega nusilpsta, męs tuojaus reikalaujame Trinerio Amerikoniško Eliksyro Karčiojo Vyno. Jis sustiprins organus, padaris kraują iš suvarškinto maisto ir sustiprins nervus. Jis pagelbės visose kliautyse skilvio ir žarnų. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Prisiųsk 10c. krasos ženkleliais gausi puikų Kalendorių.

Draugyščių reikalai.

VAIDENIMAS IR BALIUS.

Chicago. 36ta kuopa S. L. A. pirmu kartu stato ant svenos komediją "Vaito piršlystė" nedėlioje, 3 d. sausio, 1909 m. Pulaskio salėje, 800 Ashland Ave., arti 18tos gat., prasidės 7 val. vakare. Tikietai: 25c., 35c. ir 50c. Šita komedija ypatingai yra juokinga, o lošėjai geriausi Chicagoje, todėl pasirupinkite kiekvienas pamatyti.

Komitetas.

DIDELIS BALIUS!

Chicago. L. S. S. 4 kuopa parengė balių su prakalbomis, dainomis ir dekliamacijomis per naujus metus Freiheit Turner salėje, 3417 S. Halsted st. Dainuos 4-tos kuopos choras, bus Amoro skrajojanti krasa, skanųs gėralai, kvėpianti cigarai, gera muzika. Įėjimas ypatai 25c. Visus kviečia atsilankyti.

Komitetas.

FĖRAI — MUGĖS.

Chicago, Ill. Susiv. Liet. Draugyščių ant Town of Lake parengė muges 5 vakarais: Nedėlioje 2 d., ketverge 11 d., nedėlioje 14 d., subatoje 20 d. ir nedėlioje 21 d. vasario mėnesio 1909 m. Slavio svetainėje, kampas 47tos gat. ir Winchester ave. Minėti vakarai nedėliomis prasidės 5 val., šiokiomis gi dienomis 6:30 vakare. Visi aplinkiniai letuviai širdingai kviečiama atsilankyti — pasilinksminti ir prisidėti savo aukomis prie visuomenės reikalo. Visas pelnas eis naudai įkurimo visuomeniško knygyno.

Aukų priėmėjai:

1) Augustas Saldukas, 4609 S. Paulina st.; 2) A. S. Prečinauskas, 4524 S. Wood st.; 3) Povilas Baltutis, 3244 S. Morgan st.

SEPTINTAS DIDELIS BALIUS.

Chicago, Ill. Šv. Petro ir Povilo Dr-stė parengė balių nedėlioje 3 d. sausio 1909 m., Freiheit Turner salėje, 3417 S. Halsted gatv.; prasidės 5 val. vakare, įėjimas porai 25c.; bus gera muzika ir svečiai galės smagiai pasišokti. Kviečia visus kuoskaitlingiausiai susirinkti.

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Juozo Kokščio, pirm 2 metų gyveno Auroroje, Ill., paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav.., Gruzdžių parapijos, Normančių sod. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Martin Kokštis,
155 Posterion Ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Simano Periakos, Kauno gub., Vilkmergės pav., Žemaitkiemio val., Valtunų ulyčios; turiu į jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stas. Gibaviče,
Painesdale, Mich.

Esiu pribuvęs iš Lietuvos lietuvis, gerai suprantu muziką ir galiu žaisti visokiu pučiamu misinginiu instrumentu, teipgi mokinti kitus ar prie kapelijos prigulėti. Reikalaujančių meldžiu atsišaukti adresu:

Jonas Žilaitis,
59 W. 14th Pl., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Adolfo Gintvainio, Kauno, gub., Telšių pav., Kalvarijos parap., 7 metai kaip Amerikoje, gyveno Rochestery, Mass. Jis pats ar kas kitas eiksis duoti žiiną adresu:

Domicelė Patlabienė,
1417 E 32 st N. E., Cleveland, O.

Pajieškau Antano Klovso, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Krinčino parapijos, gyveno kur apie Boston, Mass. Meldžiu atsišaukti, nes yra svarbus reikalas

Petras Mikelonis,
R. F. D. P. O. Box 2, Chester Springs, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo Šakinio ir draugo Juozo Viengalio, abudu Kauno gub., Telšių pav., Kulių parap., metai tam atgal gyveno New Yorke. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

San. Šakinis,
Box 127, Christopher, Ill.

Pajieškau savo dviejų kaimynų Kaz. Kubiliaus ir Aleksandro Norvido, abu Kauno gub., Subačiaus parap., Kubilius iš Porižės sod., Norvidas iš Žiliškės sod., abu gyvena Chicagoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

A. Andrinovič,
Box 373, Clinton, Ind.

Pajieškau apsivedimui merginos, doros lietuvaitės, mylinčios apšvietimą, mokančios vokiečių, anglų ir lietuvių kalbas bei raštą; teipogi kad turėtų keletą centų ir tiktų prie vertelgystės; amžiaus nuo 20 iki 30 metų. Gali buti našlė, bile dora moteris. Adresas toks:

St. J. Kasper,
2420 Kenington av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Stanislovo Bagdono, Kauno gub., Panevėžio pav. ir parap., Vilkupių kaimo; turiu į jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

A. Jatulevičius,
247 Elm st., Lawrence, Mass.

Pajieškau apsivedimui merginos nuo 19 iki 28 metų amžiaus. Esiu 29 metų amžiaus, turiu gerą darbą ir uždarbį. Turi buti laisva ir mylinti skaitymus. Adresas: A., Box 6, Cheltenham, Pa.

Pajieškau kriaučių vyrų ir moterų prie vyriškų ir moteriškų drapanų; darbas stovus ir nuolatinis, uždarbis geras ir gera proga atvažiavusiems iš Lietuvos lengvai prasilanvinti. Adresas: J. Petrovič, Box 411, Ludlow, Mass

Pajieškau savo giminaičio Jono Mikolaičio, Kauno gub., Raseinių pav., Girkalnio parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jokubas Čapas,
Woodlawn, Mich.

Pajieškau savo vyro Antano Midvikio, kuris paliko mane su 5 vaikų pernai metais gegužės mėnesyj. Jis paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Batakių parapijos, dužas, plaukai geltoni, akys mėlynos, truputį raupletas. Kas apie jį atsižinos meldžių man pranešti, busiu dėkinga.

Petronė Midvikienė,
278 Wythe av., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau Felicijos Sereikaitės, gyveno Indiana Harbor, girdėjau, jog apsivedusi su Mikolu Šimkevičium; turiu į ją svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kazys Meškelis,
31 W. 25th st., Chicago, Ill.

Į pardavimą spaustuvė gerai įrengta; išdirbtoje vietoje, daugybė darbų; priverstas esiu parduoti, nes turiu kitą užsiėmimą. Adresas: Fr. Prožanski, 952 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Klemenso Stankaus, Kauno gub., Šiaulių pav., Joniškio parap., Pašupių sod. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Mik. Šmkaitis,
201 Rutger st., St. Louis, Mo.

Pajieškau savo draugo Jurgio Endziulio, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Šilgalių val., Mankunų kaimo, girdėjau jį gyvenant Philadelphijoje, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

And. Urbsaitis,
1588 E 27 st., Cleveland, Ohio.

Pajieškau savo pusbrolio Antano Beržinskio, Kauno gub., Raseinių pav., Viduklės parap., Šankaimio kaimo, 5 metai atgal gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Monika Mosteikienė,
Box 251, Westville, Ill.

Pajieškau Kazimiero Mačiulio, Kauno rėd., Raseinių pavieto, Eržvilko parapijos, Kavolių kaimo; turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozapas Matusevičia,
1349 N. Main ave., Scranton, Pa.

Ant Pardavimo.

Labai pigiai į pardavimą ar nuoman sankrova valgomų daiktų ir mėsos geriausioje lietuvių apigardėje iš viso miesto. 3440 S. Morgan St., kampas 34to Plaiso.

Į pardavimą sankrova valgomų daiktų ir mėsos lietuvių apgyventoje apigardoje, plati vaizba, ateikite persitikrinti. — 4612 — 5th ave., Chicago, Ill.

Pigiai į pardavimą saliunas, geroj vietoj, vaizba gerai išdirbta, prie pat liejyklos ir katilų dirbtuvės ant S. E. kampo 156 ir Halsted gat. Harvey, Ill. Priežasčia pardavimo yra savininko nesveikata. Atsišaukti reikia pas Kaz. Petrauską, S. E. Cor. 156th ir Halsted gat. Harvey, Ill.

Į pardavimą medinis namas su krautuve 20x64 ir medinė gričia 21x32, gatvė visa įtaisyta, randos $650.00. Labai pigiai. Klauskis po num. 4632 Laflin st. sankrovoje arba 734 Milwaukee ave Sobol.

Reikalavimai.

Reikalaujama kelių gerų agentų pardavinėti ukėms žemes. Tur mokėti skaityti ir rašyti angliškai. Gera mokestis.

American Land and Broker Exchange, 537 Marquette Bldg., Chicago.

18 DOL. Į SANVAITĘ 18 DOL. Lengvu budu gali kiekvienas uždirbti, platindamas musų Rusišką tabaką. Probą išsiunčiame dovanai. Rašykite tuoj pridėdami krasos ženklelį atsakymui pas

Russian Tobacco Co.
132 Nassau Str. Room 301,
New York, N. Y.

GERA PROGA SU NEDIDELIAIS PINIGAIS.

Parsiduoda pigiai sankrova vyriškų ir moteriškų drapanų bei mastinių prekių; pirklybė varoma su lietuvais ir kitais diktame miestelyje, arti Chicagos, turinčiame 35000 gyventojų lietuvišką bažnyčią, gerus fabrikus ir tt. Sankrova du metai kaip gyvuoja ir daro gerą pelną. Parsiduoda su namu ir lotu. Namas ir lotas kainoja $2.400, sankrova $3.000. Viskas sykiu $5.400. Kas nori gali pirkti tik patį namą su lotu už $2400 ir įrengti savo sankrovą, kokia patinka. Namas arti lietuvių bažnyčios. Arčiaus žinoti galima "Lietuvos" redakcij.

BIBLIJA

Arba Šventas Raštas, Sen Naujo Testamento, Susideda iš 66 knygų. Drutais šiks apdarais. Kainoja $3.50, o bar gausite tik už $1.60 su siuntimu į namus. Kreipk šiuomi adresu:

John Purvis,
59 N. Lourel st., Hazleton,

KALĖDOMS DOVANAS PIRKTI

eik į Jono Oloweckio muzikalią sankrovą, didžiausią pietinė daly, 2910 Archer ave., kur gausi armonikus, smuikus ir šnek mas mašinas labai pigiai, ypat gai nuo $10.00 augštyn. Teipo taisome siuvamas mašinas. J gali atsinešk šitą su savim.

Jonas Olowecki,
2910 Archer Ave., Chicago, Ill.

$25 DOVANAI!

TAM KURIS DARODYS, KAD

aš už priimtus (per laiškus) pinigus, neišsiunčiau užprašytų tavorų, arba kad esu ką apgaves. 7 metai kaip užsiimu prekyste: laikrodėlių, žiedų, armonikų, ir kitokių muzikališkų instrumentų, bet niekas nebuvo mano apgautas, priešingai turiu daugybę padėkavonių už teisingą tavorą. Todėl kveičiu kožną, kuris jau turi mano No. 7 Katalogą, arba katrie nori gauti, gerą tavorą, visados kreipkitės laišku pas mane, o Jusų reikalavimai bus išpildyti, greitai, gerai ir atsieis pigiaus negu kur kitur.

M. J. DAMIJONAITIS,
3141 Union Ave., Chicago, Ill.

AR SKAITEI TAMISTA

"Lietuvos" Kalendorių 1909 metams? Jeigu dar jo neturi, tai pasiskubink jį nusipirkti, nes kitaip gali jo nebegauti. Kalendoriaus kaina tiktai **25c.**, bet Kalendorius vertas kelis kart tiek. Jame randasi visokios reikalingiausios informacijos ir pamokinanti straipsniai. Kalendorius labai tinka duoti kaipo dovaną—vistiek ar vyrui ar moteriai. Prisiųsk **25c,** o mes pasiųsime Kalendorių. Adresuok:

A. OLSZEWSKI
3252 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Dabar yra Geriausias Laikas
Drapanos Pirkti.

Po Kalėdų mes numušėme visų žieminių Drapanų kainas apie 15 procentų padarymui vietos pavasarinėms Drapanoms.

Siutus, kurie buvo pardavinėjami po $25.00, dabar pirksite už **$22.00.**

Siutus, kitur pardavinėjamus po $22, pas mus dabar pirksite už **$18.00.**

Overkočius, kitur pardavinėjamus po $25.00, pas mus dabar pirksite už **$21.25**

Teipogi žymiai sumažintos likosi kainos šiltų apatinių marškinių, kelinių ir kitų žieminių drapanų.

Todėl pasinaudokite iš šitos progos ir pasiskubinkite kolai yra iš ko pasirinkti sau tinkamas drapanas.

The Bridgeport Clothing Co.,
3248 S. Halsted st.,
(Kertė 33-čios gat.)
Chicago, Ill.

VILNIAUS KALENDORIUS
1909m. SU PRISIUNTIMU KAINA 25 Centai.

yra didelis 5½×8½ colio 114 pusl. Telpa čia aprašymas Vinco Kudirkos, jo gyvenimas ir veikimas, keletas gražių eilių ir kitokių naudingų paskaitymų. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3141 Union Ave., Chicago, Ill.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dėl to tikimo pinigų. Greitas veikimas. Lengvos lėtynos. Agentai apmokami dosniai.

2 lubų murinis namas, ant Wallace, arti 33 ul. Kaina ..... $2.700.

Union Ave. arti 35 St.
2 namai, ant 2 lotų, po 3 gyvenimus 6 rumų. Kaina $10.000

Marshfield Ave. arti 35 St.
2 lubų, 16 rumų, medinis namas. Puikus. Kaina $3.500

31 St. arti Emerald Ave.
3 lubų murinis namas, su krautuve, 5 gyvenimai ir krautuvė. Kaina $7.500

33rd St. terp Halsted ir Auburn Ave.
Murinis namas. Randa $42 į mėnesį. Kaina $4.000

37th arti Wallace St.
Murinis namas. Krautuvė ir 4 rumai. Kaina $2.000

Lotai!
GERI BIZNIUI LOTAI.

Ant Halsted St., arti "Lietuvos" namo. 50x137 pėdas. Specijališkos rinkliavos už gatvę užmokėtos. Tėmykit ilgumą lotų, 12 pėdų ilgesnį, negu paprastai. Kaina $2.500

Ant Halsted St., arti "Lietuvos" namo, terp 33 ir 34 gat. 24x125 pėdas. 2 rinkliavos už gatvę užmokėtos. Kaina $800

Ant Western ave. bulvaro terp 43-čios ir 45 ul. puikus lotai ant rezidencijų. Kainos nuo $250.00 ir augščiau. Pirk šiuos lotus dabar, nes kainos jų netrukus pasidvejos.

Teipgi turime daugybę visokių kitoniškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusės miesto Chicagos.

Lotas ant 69 place terp Hoyne Av. ir Leavitt St. arti tramvajų linijos, pirkšnių šalygatvis, vanduo, gazas, srutynė. Kaina tiktai ..... $300.

Artimesnėms žinioms kreipkitės pas

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

LIETUVOS UKININKAS.

Laikraštis skiriamas darbo žmonėnis, eina kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvoje.

"Lietuvos Ukininke" rašoma apie įžymiausius Lietuvos reikalus, apie žemės valdymą, apie valsčius, mokyklas ir žmonių laisvę apie vyriausybės darbus ir politiką ir kitus naudingus skaitymus.

Lietuvoje metams $1.75
Amerikoje metams $2.50

Užsimokantiems už metus, gaus dovanai "Vilniaus Kalendorių" 1909 m. vertą 50c.

Ant pamatymo vienas num. 5c.

Pinigus siųskite atstovui Amerikoje po adresu:

M. J. Damijonaitis,
3141 Union Ave., Chicago, Ill.

Mokinkimes Patys!

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo 10c.

Aritmetika mokintis rokundų be mokintojo (apdaryta) 35c.

Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis,
Box 89, New York City.

Tautiški Lietuviu Paveikslai.

Papuošimui savo kambario, yra gražus tautiški paveikslai:

1. Didis Liet. Kunigaištis Algirdas miera 22×28 colių. Kaina.....35c.
2. Didis Liet. Kunigaikštis Gedeminas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
3. Didis Liet. Kunigaikštis Keistutis, miera 22×28 colių. Kaina....35c
4. Didis Liet. Kunigaikštis Vytautas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
5. Dr Vincas Kudirka, miera 19×24 colių. Kaina ..... 35c.
6. Simonas Daukantas, Lietuvos Istorikas, miera 23×29 colių. Kaina 35c.
7. Gediminas, D. L. K. apima Kijavos pilį 1318 m., miera 17×24 colių. Kaina ..... 30c.
8. D. L. K. Vytauto prisieka, miera 20×25 colių. Kaina..... 30c.
9. Kražių Skerdynė, 1893 m., miera 22×28 colių. Kaina 50c,

Pinigus siunčiant su užprašymu, adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

GERA NAUJIENA Kenčiantiems MUSU DRAUGAM Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokės tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ėjimą gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoseklų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisiima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusiminęs, silpnas ir nuilsęs, pavargęs rytmečiais, truksta noro, be gyvybės, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gėdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plėtmai ar kitoki išbėrimai ant odos, nemorališki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszka Silpnybe

nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienėtas šlapumas, skausmai stūmose, turi nesveikumą puslės ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užakimą Varpskylės; Syfilitišką Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gėdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, mainančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurduses dalis, priešlaikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?

Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic

užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerėjimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina įaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbėgimai sėklos nakties laike, arba slaptingas nubėgimas sėklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvės ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystės blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganėdinimo lytiškų geidimų.

Mes tikrai tave išgydysime.

Mes gydom ir išgydom sėklos nubėgimus, nervų nuslipnėjimą, užsenėjusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bėgimus, patėsgystą, lukstų ir puslės ligas, teisybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus prašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet priešlaikį nušluoja į grabą jaunystės išdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors vieną iš virš paminėtų ženklų, pasirodavyk su mumis pakol da nėra per vėlu.

Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčėdyti daug kentėjimų.

Valandos priėmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitomis šventomis dienomis: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.

CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

"RAISTĄ" (The Jungle) DUODU DOVANAI

Skaitytojams "Lietuvos" ir "Vienybės L.", kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos "RAISTAS" nėsi dar skaitęs, tai visai mažai tedinai Amerikos g u d r y b e s, s u k t y b e s ir, teip vadinamo jos, g e r o v ę ir negali išsisaugėti nuo visokių pinkių, nes neturi gana patyrimo. "RAISTAS" tai knyga patyrimų.

Perskaitęs "RAISTĄ" teippat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos ir kodėl bedarbės kila, o tuomi ir kaip galima turėti visuomet darbas ir gyventi laimingai.

„RAISTAS" dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išverstas į visas kalbas.

"RAISTAS", kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje.

"RAISTO" kaina **$1.00,** perkant pačią knygą. Prenumerata laikraščių "Lietuvos" ar "Vien. Liet." metams **$2.00.** Bet kas naujai užsirašis "Lietuvą" ar "Vien. Liet." metams, prisiųzdamas man **$2.00,** apturės metams vieną litų laikraščių ir "RAISTĄ" **dykai.**

Siuntimui prenumeratos adresas: **J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N. Y.**

Kiekvienas lietuvys inteligentas pripažins didelę vertę knygos "Raistas".

Tabako Naudotojai

Padėkit mums apgarsinti musų tabaką tarp savo draugų, o mes duosim jums šitą fonografą DYKAI.

Nėra tai koks instrumentas žaislei kaip tankiai kiti išdirbėjai yra papratę duoti kaipo premiją, bet tikrai gera iš kiekvieno atžvilgio kalbamoji mašina (grafofonas)

Kada panorėsi galėsi turėti savo namuose koncertą dykai, ne koncertą kokios sukleriusios armonikos ar smuiko cypimą, bet koncertą di delių benų arba orchestros, dainas garsiausių dainių, juokingas ir užimančias, žodžiu—viską ką tik norėtum išgirsti, galima pritaisyti. Pakliausk artymiausioj muzikališkų instrumentų krautuvėj, o apie kalbamąją mašiną "King" (Karalius) atsižinosi, jog ją visi pardavinėja po $15.00.

Mes norime, kad jus padėtumet mums mes geriausią tabaką cigaretams ir pypkiui.

Mes prisiųsime jums visokio tabako po biskį. Austriško, Bosniško, Hercegiško, Turkiško ir Rusiško. **Viso sykiu už $6.00.** Jus lengviai tą tabaką galite parduoti savo draugams, nes tai yra geriausias tabakas, kokį kur galima gauti.

Tabakas tas yra tas pats, kurį jus teip noriai rukėt Europoj, tabakas, kurį jus draugs nemažiau už jus myli.

Aplaikęs mus tabaką rekomenduok jį savo draugams ir jei jis jiems patiks, duok jiems musų anresą ir tokiu budu padėsi mums apgarsinti. Užtai mes duosim **tas visai dykai** mus "King" fonografą. Yra tai vienintėlė proga gauti dovaną.

Už tabaką skaitysime jums $6.00. Prisiųsk iš kalno 50c. (krasnaženklinis), o mes išsiųsim tabaką ir fonografą. **Apžiurėjęs, jei rasi gerais,** užmokėk Expreso Agentui likusius $5.50 ir pasilaikyk juos sau.

Pinigus sugrąžinsime kiekvienam, kuris bus neužganėdintas.

PASARGA. Tas dovanas duosime tik teip ilgai, kol mes nepersitikrinsime, jog mus kompanija yra gana apgarsinta. Todėl patariame nestidėliotį, jei norite gauti mus fonografą dykai.

Adresas: EUROPEAN TOBACCO CO. 33 Leonard St., Dept. 71, New York, N. Y.

Nauji Zaislai
Atvežti iš Lietuvos.

Gaunami "Lietuvos" Redakcijoj.

Dangus, šelmyniškas žaislas, parupintas doram ir patogiam pasilinksminimui. Yra tai toblyčia 22x24 colių su nupieštais kelialis ir tinkamais išreiškimais su num. pradedant nuo 1 iki 121.

Šiame žaisle kiekvienas dalyvaująs turi mėtyti kauleį; dalyvauti gali 2 ir daugiaus ypatų, kiekviena ypata apsirenka sau vieną kupstelį (yra 5 yvairių spalvų) kuriuom uždengia tam tikrą numerį kauleį metus. Toblyčia susilenkia į 4 dalis, su skrynute prisiunčiame į namus per pačtą. Prekė $1.50

Flirtas, žaislas ir lošimas, suaugusiems pavestas. Yra skrynutė su 55 kortelėmis 3x4 colių, su yvairiais klausymais; ant kiekvienos kortelės yra po 6 atsakymus.

Jaunuomenė flirtuoja kortelėmis, parduodami vienas kitam kortelę ir klausdami, kuris numeris jo atsakymo? Prie Dangaus ir prie Flirtos yra paaiškinimas kaip žaisti. Flirtos prekė $1.25

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KAIP PADARYTI MONUS

Yra tai knyga aprašanti kaip padaryti **63 monus** be jokių aparatų ir didelio išsiskaitymo. Monus gali kiekvienas padaryti ir lengvai uždirbti didelius pinigus. Daugumas išsimokinusių iš tos knygos uždirba po $10 ir $20 ant vakaro. Tamista ir gali tiek uždirbti, jeigu tik to nori. O kodėl nenorėti, jeigu galima? Nusipirk šitą knygą ir uždirbsi lengvai. Knygos prekė **tiktai 50c.** Pinigus siųsk Money Orderiu arba markėmis.

J. ILGAUDAS
3312 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Im.17 akmenų Geležkelinis Laikrodėlis.

Stiebelių užsukamas ir nustatomas, vyriško ar moteriško didumo. **20 metų sukauktas** rašiuotais dviguba medžiokliniais lukštais, puikiai graviruotais. Laikų kosyrėsėsi šita, ypatingai pritinkytas geležkelyams, reikalaujantiems užtikimo laikrodėlio. Užtikrinamas 20 metų. Specialiukas pasiuntinys: Nes pasiųsime šį ne laikrodėlį kokiu ne buk adresu **C.O.D. $8.75** ir persimėtimo išlaidas, su tiesa pilno ištyrimo, ir nebus toks, kaip persakyta, **nemokėk nė vieno cento. Atmink,** gali apsarsieis užmokėti $35.00 už tokį pat laikrodėlį. Pirksi jį pas kokį sankrovininką. Labai puikus laikrodėlis. Adresuokite:

Excelsior Watch Co.
900 Athenaeum Bldg., Chicago.

Pinigu Preke

Iki 500 rublių, rublis po..... 5c.
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po.. 4
Virš 1000 rublių, rublis po 5½

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nezutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI,
3252 S Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. Marija Dowiatt-Sass
749 W. 18th Street
Tarpe Paulina ir Wood gatvių

Ofiso valandos: nuo 8:30 iki 10:30 ryto; nuo 2 iki 3:30 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vak. **Nedėliomis** nuo 8:30 iki 11 tiktai. **Telefonas Canal 1208**

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

Tel. 1532 Yards.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbuta, Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuolusių, pripildo lakrimijusias aukso, sidabro, amalgamu. **Valandos:** Siokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 2268

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.

Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaikė slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. STS ST., BROOKLYN-NEW YORK.

VISAI DYKAI

Prisiųsk mum porą markių, savo tikrą vardą, pravarde ir adresą, o mes tamistai nusiųsime No. 3 katalogą, didžiausią lietuviškoje kalboje, 64 didelį puslapį. Jame telpa teisingi aprašymai apie suviršį 200 visokių kunišių nesveikumų, vyrų, moterų ir vaikų. Išaiškina pradžią, priežastį ir pasekmes ligų ir pasako kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Telpa paveikslai ir prekės visokių naujausių electro-gydančių aparatų, Roberinių daiktų, Magiškų aparatų, Drukuojamų ir Rašomų Mašinų, Stereoskopų ir jiem Paveikslų, Armonikų, Koncertinų, Britvų ir daugelį kitokių kožnam reikalingų daiktų. Rašyk teojaus. John I. Bagdžiunas, Propr. Adresuok teip:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
25 PILSEN STATION CHICAGO, ILL.

VYRAMS TIKTAI

Kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvės
INEJIMAS DYKAI!

Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų

Tyrinėk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo lopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.

Tyrinėk ligtekmę ligos ir paleistuvystės, perstatytas gyv didum figurose, sveikuose ir ligotuose padėjimuose. Lavus išrodinėtojas atsakinėja visokius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI!

Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių. Amerikos ir Europos popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukų, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Nesužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

Telefonas Yards 3162
Dr. A. L. Graiczunas
3312 S. Halsted Street :: Chicago

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausiu gydytoju ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkėliau į savo namus po nr.

3149 S. Morgan St.
Kampas 32ros gatvės

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Vjsus ligonius stengsiuosi užganėdinti, kaip ir lygšiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specijalistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Daru visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan Street
Kampas 32ros gatvės.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Męs Apdraudžiame
(Insuriname)

Nuo **Ugnies** visoki turtą, ar tai butų namai, naminiai daiktai, vaizba ar kitoniškas turtas.
Nuo **Vagių** ir **Plėšikų.** Nuo **Ligos** ir **Sužeidimų.**
Nuo **Mirties.**

Męs apdraudžiame VISKĄ ir nuo VISOKIŲ NELAIMIŲ

Kiekvienoj nelaimėj pinigai yra reikalingi, todėl nusipirkite pas mus Apdraudimo Raštą (Insurance Policy), o atsitikime ar ugnies, ar ligos, ar mirties, ar kitokios nelaimės, nereikalausite rupintis apie pinigus. Apdraudimo Kompanija išmokės jums tiek pinigų, ant kiek jųs busite apsidraudę.

Apsidraudimo kainos yra labai mažos. Su apdraudimo reikalais kreipkitės pas

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

Serganti Vyrai!

Jauni ir pusamžiai, kurie kenčiate nuo ligų, nenusiminkite. Susiraminkite! Gelbėkite save! šaukitėsi prie mųs!

Eikite ten, kur busite gydomi sanžiningai ir greitai pasveiksite! Sučėdysi laiką ir pinigus eidamas į Western Medical Dispensary. Patarimas dykai.

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpu laiku su kelioms dienoms mųsų originališku budu gydymo. Atsakančiai pritaikytas mųsų gydymas yra tikriausias ir nuodugniausias budas ant svieto, pasiekimui nuodugnaus išgydymo. Negaišink laiko ir nestatyk pavojui savo sveikatos, klausdamas patarimo pas aptiekorių ar draugą. Jei nėsi atsakančiai gydomas, tai gali buti tikras, kad turėsi tą ligą per visą savo amžių ir ji visuomet atgabens tamistai nelaimę ir susikrimtimą. Mes išgydome tukstančius tokių ligų, dėlto kad turime joms ypatišką gydymą.

UŽSIKIMŠIMAS ARBA UŽAKIMAS VARPOS. Nedaro skirtumo kaip ilgai kenti nuo užakimo varpos ir kiek daktarų tamistą prigydo ir suvedžiojo, mųsų gydymas tamistą tikrai išgydys. Su mųsų gydymu nereikia jokio plaustymo. Mųsų gydymas yra geriausias visoj pasaulėj, be jokio skausmo jis prašalina nesveikumą ant visados.

UŽNUODIJIMAS KRAUJO. Jei vartojai nuodingus vaistus ir turi skausmus, žaizdas burnoje, gerklėje ar pratrukimus ant kokios nors dalies kuno, tai sergi nuo užnuodijimo kraujo, kurį gali išgydyti **Western Medical Dispensary.** Mes ieškome sunkiausiai išgydomų ligų prašišiuslame padėjime. Mes išvalysime tavo kraują grynai ir prašalinsime iš viso kuno įvairius novaluusus bei nuodus trumpesniu laiku negu kas kitas kokioj dalyj pasaulės.

GUMBUOTOS IR SUSISUKĘ GYSLOS. Tokį padėjimą gyslų mes išgydome be suglaižimo laiko, be jokio skausmo ir ant tuojaus. Mųsų gydymas prašalina visokius ligotus padėjimus, pagamina pilną bėgimą kraujo, sugrąžina greitai normališką sveikatą ir tvirtumą. Skausmai pranyksta visai.

MES IŠGYDOME KUOMET KITIEMS NERUSISEKA.

Mes teipgi išgydome trumpu laiku visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir pusamžių vyrų. **PASIKLAUSIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI!** Viską užlaikome slaptybėje. Jei busi gydomas mųsų, niekas to nežinos. Mes turime tam tikrą gydymą kiekvienai ligai.

$10.00 vertės ištyrimas su X-spinduliais dykai.

Vyrai, mananti apsivesti, privalo atsišaukti pas mus dėl ištyrimo, idant žinoti ar jie tinka apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali buti kune kokis liga, kuri kludytų laimingam gyvenimui apsivedusiems.

Jeigu tamista turi kokį nesveikumą kune, paeinantį nuo peršengimo gamtos tiesų, tai nemėgink jo užslėpti ženatve, nes ženatvė tiktai gelbsti ligai įleisti šaknis giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.

Atsišauk ištyrimui į Western Medical Dispensary ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikęs apsivesti.

IŠTYRIMAS IR PASITEIRAVIMAS DYKAI!

Nereikalaujame pinigų pradžiai gydymo. Jei negali ateiti pats, rašyk.

Western Medical Dispensary
91-93 E. Washington Street Chicago, Ill.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 7 vakaro. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Kodiel kienti paslaptai?

Ar esi senu, jaunu arba pusaumženiu. Mas galem išgydidi jus.

Musu specjališkumu yra gydimas privatišku, nervisku ir chroniško ligų, par tyrinejimas suviršo 20 miatu.

Ta šaka moksla medicinos ira musu amžiu tyrinejimas.

Lygas, katros apsijemam išgydlti, gydom galutinai ir uz žema apmokejimą.

Jannikaitiai, katri kiančia sava jaunu dienu klajdos, mas sugrąžinome galutinai sveikata.

Virams po 40 miatu amžio, katri jančia vyriškuma suniekinima, mas privertam smaguma su musu gydimu.

Kraujo užnuodyjima. Varicocele, inkstu (kidney) ir pusles ligas, Rheumatizma, Neuralgia, pylva ir kepenu ligas, Hemorrhoidas (piles), Ulcers, pasididinima geles (enlarged glands), ir vysas skuros ligas, greitai išgidom.

ATMINK, jog mes rašom sava vysiem pacjentoms ing yon kalboi ir užlaikome didžiausioj slaptybeje.

Mas sutalsom vysus vaistus del musu ligoniu ir siuntam jous ing vysa posvietie. Rašyk pas mus šendiena apsakidamas kas jums skandzia ir reidalauk prisiuntima musu naujausios knigas, katrą siuntiem dykai kožnain katras padous saya adresa.

Tou knigoie ira daug illustraciu ir ii ira kejp noumai moksia del sienu ir jaunu, katri kenčią nou vysu vyriškų ligu. Kniga ta apsaka vysokies lygas ir kajpe gali jous gydifi noumusie. Rašyk pas:

DR. JOSEPH LISTER CO.,
L. 75 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Goudotinas Tamista: Aš kienciu noug ligos, katra im..... (Aprašik ligą)

..... Prašau prisiunsti suvis dykai, jusu knigutie, katra moka kajp gyditisie noumosie.

Mana vardas ir pravardie:.....

Adresas.—P. O.....Statas.....

IŠGYDAU IN 5 DIENAS
Varicocele ir HYDROCELĘ t.y. pagadintas gyslas Be pelio ir skausmų.

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocelę, Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nuslipnėjimu nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Šitokius pasiulymus duodame visiems tiems, kurie buvo gydomi visokių kitų daktarų be jokios pasekmės ir išdavė pinigus dykai; todėl noriu juma parodyti, kad mano budas yra vienintelis ir su juo išgydysiu ant visada.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.
Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI.
Sergantiejie dusulu, bronchitu ir plaučių ligomis išgydomi galutinai naujausia mano metoda.

Slaptingos Vyrų Ligos.
Aš išgydau greitai ir ant visada kiekvieną slaptingą vyrų ligą; užlaikau viską didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas Ligas.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę ir kitas, išgydau pasekmingiausiai pagal mano metodos sutalsytus vaistus.

Kraujo Užnuodyjimus
ir odos ligas, paveizdan: išberimus, skaudėjius, plaukų nuslinkimus ir visokias kitas ligas

Išgydau ant visados.

Kalbu lietuviškai!

Dr. L. E. ZINS, 41 So. Clark St., Chicago, Ill.
Tarpe Lake ir Randolph Street

PRIĖMIMO VALANDOS: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Knygų Kataliogas

No. 4 Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Baimė, 4. Du maži kareiviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienoje, 7. Vaidulys, 8. Užšalusioj padangėj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvė, 11. Tėvas ir sunus ir 12. Rožė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 136. .... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuvišken kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25
Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. .... 15c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vėlių bei Velnių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. $1.50
Audimo apdaruose. $2.00

No. 44 Iš mano atsiminimų. (Su autoriaus pav.) Parašė Dr. Vincas Pietaris. Spaudon parengė d-ras J. Basanavičius. Platus bijografiški apipasakojimai kai-kurių Lietuvos vietų. Chicago, Ill. 1905, pusl. 301. .... 75c

No. a44 Iš Gyvenimo Samojėdų. Apie Lizdininkus ir kiti naudingi pamokinimai. 10c

No. 63 Karės Laukuose. (Kareivio atsiminimai.) Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. Lalis. Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81. .... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 70 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje daryje, teip kaip ir pirmesnėse dalyse d-ro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkęs paminėtų knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemamą pasakų turtą. $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. c71 Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrijaną sutaisė S. M. Pavelkslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. .... 15c

No. 76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L—is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. .... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .... 25c

No. 97 Pamokslai išminties ir teisybės, išguldinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikelams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakaičių, mokinančių doros ir išminties. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. .... 50c

No. 98 Pragaro atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Kritiškas piešinys dabartinės, draugijos tvarkos. Alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 22. .... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulyginamosios mythologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal vokiškų vertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 124 Robinzonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 93. .... 25c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia sekanti apsakymai: 1. Sunkiais, 2. Viesulu, 3. Motiejus Balia, 4. Laisvės šventė, 5. Juras, 6. Redaktorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. .... 20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ir merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23. .... 10c

No. 200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl. 29. Kaina. 10c

No. 210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė B. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. pusl. 62. .... 20c

No. 225 Geriaus vėliaus, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. .... 15c

No. 257 Kun. Gramulos raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hudor. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14. .... 15c

No. 262 Mindaugis, Lietuvos karalius. Istoriškas paveikslas 5-ee aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slowacki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (Dr. V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, puslapių 86. .... 25c

No. 286 Pirmi žingsniai. Drama keturiose veikmėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. .... 20c

No. 295 Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Parašė R. Bracco. Vertė K. Puida. Veiksmo vieta — Neapolis. Šių laikų atsitikimas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 32. .... 10c

No. 302 Šiaurės Karžygiai. Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje karaliaus Eriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Chicago, Ill. 1908, pusl. 77. .... 25c

No. 331 Žilė galvon — veinias vuodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 397 Keplos kančios. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 28. .... 10c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surankiotos iš visur 24 dainos naujos gadynės iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 442 Svajus arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-poėma. Penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. Yra fantastiškas piešinėlis, parašytas sceniškoje formoje. Chicago, Ill. 1907, pusl. 135. .... 40c

No. 471 Akyvi apsireiškimai sviete, į kuriuos žmonės nuolat žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Labai naudinga knygelė tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c

No. 472 Apsireiškimai atmosferoje arba meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo, iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, aiškesniam supratimui, parodytas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c
Apdaryta. $1.00

No. 473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną. Falbą ir kitus sutaisė Šernas. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planėtos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. .... 75c
Ta pati apdaryta. $1.00

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisė Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi, pradėjus nuo mažų vabalėlių, iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, pusl. 147. .... 40c

No. 490 Dvi Kelioni į Tolimą Šiaurę. Sutaisė S. Matulaitis. Labai žingeidus ir naudingas aprašymas iš kelionės į šiaurės pusę. Chicago, Ill. Kaina.... .... 20c

No. 507 Gamtos istorija Pagal Bert vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga su daugeliu vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, į kuriuos žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. .... 50c

No. 508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybe paveikslų įvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų išnaudojimui gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 238. .... 50c

No. 516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevičių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73. .... 20c

No. 525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129. .... 35c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. .... .. 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų, gimdančių visokias ligas pas žmones, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 113. .... 30c

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcija Prof. Blochmano'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslėlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 553 Paėjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvėrimus, gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės, kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus kelioliko sleksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti, kaip sena yra musų žemė. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 569 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori atsižinoti, kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 597 Žvėrys ir žmogus. Pagal Schmehl'į sutaisė Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sąnarkojų, žarnaplivių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašė A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlandą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. .... $2.00
Apdaryta. $2.50

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėlių iš embrioliogijos. Chicago, Ill. 1907, pusl. 21. .... 10c

No. 1157 Koks privalo buti vaikų auklėjimas? Rankius raštų, parašytų D-ro J. Šliupo. Chicago, Ill. 1908, puslapių 91. .... 25c

No. 1176 Pamatai visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Carque. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo, kad mėsa ir kai-kurie kiti, teip pavadinti tuginanti valgiai yra netinkančios žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113. 30c

No. 1209 Angliškos Kalbos Vadovėlis tiems, kurie norėtų trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1210 Aritmetika. Sutaisė S. Skačkauskas. Lengvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — Apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos, Skyrius V — proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104. 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25
Apdaryta. $1.50

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00
Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litarėms, lapų kraštai marmuruoti. $4.00
Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti angliškąą kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. $6.00

No. 1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nė biskio.) $7.00

No. 1420 Tikyba ar mokslas. Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai-politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 1428 Vaišės Kristaus pas popiežių Pijų IX. Parašė Viktoras Hugo. Antra laida. Chicago, Ill. 1907. Kaina. 10c

No. 1457. Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas; Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisė P. M. Pusl. 112. .... 15c

No. 1498 Lietuviškas Sapninykas. surinktas iš daugelio svetimų sapninykų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapninyką, su aprašymu planetų atspėjimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuoti gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205. .... 50c
Tas pats drutai apdarytas. 65c

No. 1515 Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnasinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų kolorituotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412. .... $2.50
Apdaruose. $3.00

No. 1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaisė F. J. Lietuviškai vertė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. .... .. 50c

No. 1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti, kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir mylimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant Naujų metų, dienoje varduvių, gimimo ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, pusl. 115. .... 35c

---

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street
Ant. Jankauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
W. Dackevičė, 144 Grand Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diemedis, 521 Columbia Ave.
Jonas Luiša, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 221 W. Wabansia Ave.
J. Vasiliauskas, 2498 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Reklaitis.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99½ Oak Street.

Montello, Mass.
E. P. Miškinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Bielek, 1135 St. Ekatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8-th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ir užsimokėti.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 347 Rodney Street.
S. Rinkevičia, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Chicago, Ill.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Juozas Voimeris, 168 W. 18th St.

Cambridgeport, Mass
Pet. Bartkevičius, 719a Main St.
C. Kavoliuc, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
And. Mačis, 138 So. Main Street.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.

Springfield, Ill.
Jur. Tachilauckas, 710 Enos Ave.

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkonis.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šlikas.

SVARBI PRIEŽASTIS.

Mes šįmet pardavėme daugiau namų negu kiti ofisai. Visi žino, kad mes namus greitai parduodame ir todėl teip tie, kurie turi parduoti namą, kaip ir tie, kurie nori pirkti, ateina pas mus. Dėlko teip yra?

Yra tam svarbi priežastis. Mes parduodame tiktai tokius namus, kurie musų supratimu yra dieną ir naktį verti reikalaujamos kainos. Mes turime daug namų pardavimui, ir žmogus norintis namo turi iš ko pasiskirti. Mes skoliname pinigus pirkimui namų. Visi pirkę nuo mus namus, yra užsiganėdinę, o užganėdinimas kostumerio yra didžiausia rekomendacija, ir ta yra svarbiausia priežastis, dėlko pas mus žmonės namus perka.

Iš patilpusių apgarsinimų musų laikraštyje, kiekvienas gali persitikrinti, kad musų parduodami namai yra geresni už pinigus už juos mokamus, nes duoda didesnį pelną, ir be to negali subankrutyti.

Mes nereikalaujame, kad žmogus tikėtų apgarsinimams. Apgarsinimą kiekvienas gali parašyti kaip jam patinka, bet mes meldžiame ateiti į musų ofisą ir persitikrinti, ką mes turime parduoti ir kokioms kainoms. Mes maloniai jums kiekvieną namą parodysime, ir jųs savo akimis persitikrinsite, kad pas mus yra geriausia vieta pirkti namus.

Mes turime daugybę namų parduoti, kurių negalėtume visų laikraštyje patalpinti, bet maloniekite perskaityti žemiau pagarsintus, kad žinotumėt, kokios rušies namus mes parduodame, ir jų kainas. Troba kiekvienam yra reikalinga gyventi, todėl nusipirk sau namą ir gyvenk jame nemokėdamas niekam nė skatiko randos. Nelauk ilgai. Ateik tuojaus. Kas pirmiau nusipirks, tas geresnį pasiskirs.

Ant MORGAN St. arti 63-čios.
Puikus, 2 lubų murinis namas, akmeninis pryšakis, ir laiptai. 2 gyvenimai, 6 ir 7 ruimai. Maudynė ir visi naujausi įtaisymai. Lotas 25x125 pėdų. Tiktai 3 metai kaip statytas. Atneša randos $600 į metus. Arti Ogden Parko, labai gražioj vietoj. Atsiėjo pastatyti $6700, lotas 1200, sykiu atsiėjo $7900. Turi buti greitai parduotas. Numažinta kaina tiktai $5700. Iš kalno reikia įnešti tiktai $2.500, o lykį ant išmokesties. Vienatinė proga nusipirkti puikų namą pigia kaina.

Ant WALLACE St., arti 32 gat.
Murinis namas ant stulpų. Lotas 25x125 pėdas. Kaina tiktai ....$1.200.

Ant AUBURN Ave., arti 33-čio Pl.
Murinis namas ant stulpų. Lotas 25x140 pėdų. Kaina..... $2.000

Ant 33-čio Pl., arti Auburn Ave.
Medinis namas. Lotas 25x146 pėdas. Kaina tiktai $1.500

BURNSIDE, Ill. Ant Lexington Ave.
2 mediniai namai ir staldas. Randa $288 į metus. Lotas 50x125. Namai tik 3 metai kaip statyti. Kaina tiktai $2.500

HARVEY, Ill. Ant Lexington Ave.
Puikus 2 lubų namas. Akmenų ponamis. 2 gyvenimai 6 ir 5 ruimai. 2 maudynės ir visi naujausi įtaisymai. Lotas 25x172 pėdas. Randa $360 į metus. Kaina tiktai $3.300

Ant HALSTED St., arti 35-tos gat.
2 lubų murinis namas. Krautuvė ir 3 gyvenimai. Randa $55. Kaina $5.500. Lotas 25x125. Geriausia vieta vaizbai.

Ant MORGAN gat. arti 35-tos.
Murinis namas, 7 ruimai. Lotas 26x150 pėdų. Kaina $2.700

Už $300 ant rankos, o lykį į išmokestį randa, nupirksite 2 lubų murinį namą, 2 pagyvenimais po 6 ruimus ant Quinn gat., arti 31 gat. Kaina $2950

Už $300 ant rankos, o lykį į išmokestį randa, nupirksite 2 lubų murinį namą, 2 pagyvenimais po 4 ruimus ant 37 gat., arti Parnell. Kaina $2750

Už $250 iš kalno, o lykį ant išmokesties, nupirksite 2 lubų medinį namą ant 43 gat., arti Wentworth Ave. Randa $32 į mėnesį. Kaina ...$2250

Puikus medinis namas, 2 gyvenimai; ant Lowe Ave., arti 38 gat. Randa $264 į metus. Kaina tiktai $1.700

2 lubų, pusė muro, pusė medžio namas, keturi gyvenimai; ant Poplar Ave., arti 31 gat. Randa $360 į metus. Kaina..... $2.500

2 ir 3 lubų mediniai namai ant Emerald Ave., arti 32 gat. Randa nuo $300 iki $472 į metus. Kaina nuo .....$3.000 iki $3.500

Už $150 iš kalno, o lykį išmokestim, nupirksite medinį namą 4 ruimų ant 37 Pl., arti Kedzie Ave. Kaina $7.50

2 lubų medinis namas ant Emerald Ave., arti 36 gat. Randa $228 į metus. Kaina..... $1.600

31st Place terp Auburn ave. ir Morgan St.
1 lubų, 2 flatų murinis namas $2200.00
2 lubų, 4 flatų murinis namas $4500.00

Union ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų, 2 flatų murinis namas $9000.00
2 lubų, 2 flatų murinis namas $5700.00
1 lubų, 2 flotų medinis namas $2500.00

Morgan St., terp 32 ir 33 ul.
4 lubų, 6 flatų ir štoras, murinai; ant Lowe Ave., arti 36 gat Murinis namas. Krautuvė ir 5 rumai. Kaina $2.000

Wallace St., terp 28 ir 29 ul.
3 lubų, 3 flatų murinis namas $5300.00

Wallace St., terp 29 ir 30 ul.
4 lubų, 4 flatų murinis namas $8000.00

Wallace St., prie 37 ul.
2 lubų, 3 flatai ir 1 štoras murinis namas $7500.00

31st Place, terp Morgan ir Musprat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namas $3000.00

35th Place, terp Auburn ave. ir Gage St.
2 lubų, 4 flatų ir užpakalyje 1 lubų 1 flato abu muriniai namai $5.300

THROOP ST. Tarp Lyman ir Archer Ave. 2 lubų murinis namas, lotas 50x125. Kaina $2500.00

SOUTH HALSTED ST. Tarp 34-tos ir 35-tos ul. 2 lub marinis namas. Štoras. Randa $52. Kaina $5800.00

33-d Place, terp Halsted St. ir Auburn ave.
2 lubų, 2 flatų murinis namas $3100.00

Poplar ave., arti 31mos ul.
6 ruimų murinis namas ir 9 pėdų augštas basementas $2200.00
8 ruimų medinis namas $2500.00

Auburn ave., trep 33 ir 34 ul.
1 lubų, 1 flato murinis namas ir 2 lotai $4000.00

Aubur Ave., terp 31 ir 32 ul.
3 lubų murinis namas, naujas $5.900

Illinois Court, terp 32 ir 33 ul.
4 ruimų murinis namas $1200.00

Fisk St., terp 33 ir 34 ul.
2 lubų, apačia medžio, viršus muro, štoras ir vienas flatas 2000.00

Grant Works ant 14 ul.
2 lubų, ant 2 lotų, 6 flatai, 2 štorai, medinis namas, parsiduoda su štoro fixtures....$8500.00

Grant Works 49 ave.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, medinis namas $5200.00

2 luboms, 2 gyvenimais, po 5 ruimus medinis namas ..... $2.000.

Puikus 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimai; ant Union Ave., arti 36 gat. Randa $444 į metus. Kaina tiktai $3.500

Murinis namas ant 37 gat. Randa $240 į metus. Kaina $2